

Notulen van de vergadering van de raad van de gemeente Wassenaar, op dinsdag 19 december 2023, gehouden in de raadzaal van het raadhuis "De Paauw"; aanvang 15.00 uur

---

Aanwezig zijn:

- dhr. L.A. de Lange, voorzitter;
- mw. M.M. Bellekom-Vogels, mw. D.C. van Deursen-van Gool (tot 20.50 uur), mw. S.M. van Eps-Habibe, mw. S.K. Ettema-Walkate, mw. S.B. Everard, dhr. J.M. Gankema, dhr. H.J.M. Hendrickx, mw. S. Hibbert, mw. J.M. Hofman-de Raad, dhr. R.R. Krabbendam, mw. I. van der Marel, dhr. H.W. Mulder, dhr. G.L.H. Nijman, dhr. B.G. Paulides, dhr. N.A. Pesman, mw. C.A. Rogge-Schneider, dhr. H. van Smirren, dhr. M.C. Stekelenburg, mw. P.A. van Vliet-van Dijk, dhr. B.R. Wesselingh, mw. M.P. Wuite, leden van de raad;
- dhr. R. Bloemendaal, dhr. L.N.M. van Doeveren, dhr. L.W. Koetsier, dhr. R.A. Zoutendijk, wet-houders;
- dhr. J. Kleinhesselink, raadsgriffier

Verhinderd: -

---

1. Opening vergadering en mededelingen

De **voorzitter**: Dames en heren, hierbij open ik de raadsvergadering van de raad van de gemeente Wassenaar. Hartelijk welkom aan de aanwezige raadsleden, ik zie al een stapeltje op de plek van mevrouw Hibbert liggen en dat zal ongetwijfeld betekenen dat mevrouw Hibbert er zo bij komt. Welkom aan de raadsleden, leden van het college, maar zeker ook aan alle mensen hier aanwezig op de publieke tribune en iedereen die dit thuis volgt. De heer Van Smirren laat van spanning zijn bordje al vallen. Er is vandaag alles aan gedaan om deze vergadering die een volle agenda kent, daarom beginnen we om 15.00 uur, in ieder geval een goede omlijsting in kerstsfeer te geven. Ik durf de stelling aan dat er geen gemeenteraad in Nederland in een kerstambiance als deze vergadert. Ik hoop dat u dat vandaag ook inspireert om op een goede wijze met de kerst in het vooruitzicht een goede vergadering te hebben. We zullen aan het einde van de vergadering stilstaan bij degenen die dit allemaal weer hebben verzorgd, maar daartussen zit een hele belangrijke vergadering. Met uw goedvinden begin ik met het aanbieden van een petitie. Een petitie krijgen is een groot goed in de democratie en ik wil graag mevrouw Rueb-Moonen, als ik het goed zeg, uitnodigen. U krijgt drie minuten de tijd om uw petitie aan te bieden, aan u het woord. U wordt geassisteerd, ook dat hoort bij het kerstverhaal. Daar hebben we de bode voor mijnheer Hendrickx, dat hoeft u helemaal niet te doen, dat wordt allemaal weer keurig geregeld, althans... Ja, daar is hij. Aan u.

Mevrouw **Rueb-Moonen**: Geachte raadsleden, geacht college en aanwezigen op de publieke tribune en thuis. Mijn naam is Monique Rueb-Moonen en ik ben in het dagelijks leven organisatieadviseur en communicatiestrateg. Vandaag sta ik hier met Françoise van Leeuwen, jeugdarts en Jos O'Herne, bestuurslid van de Stichting Gehandicapten Wassenaar, omdat wij ons oprecht zorgen maken over de veiligheid van fietsers als het fietspad op de Schouwweg-Noord wordt verwijderd en de fietsers op de rijbaan moeten. U zult zich afvragen waarom nu een petitie nadat het besluit tot verwijderen op 6 juni jl. is genomen. Reden hiervoor is dat de bekendmaking van het verkeersbesluit en de impact hiervan op veel Wassenaarders onbekend was. Het besluit is moeilijk vindbaar en uit het besluit is niet op te maken dat het fietspad gaat verdwijnen. Nu pas begrijpen wij dat het plan is om het fietspad te vervangen door heesters en dat enkele parkeervakken worden verbreed. Echter, wij en meer dan 2060 ondertekenaars met ons denken dat ons voorstel, het behoud van het 3,20 meter brede vrijliggende fietspad aan de Schouwweg-Noord veel veiliger is voor fietsers, het is voor het eerst in de geschiedenis dat zo veel inwoners van Wassenaar een petitie ondertekenen. Veilig Verkeer Nederland, de Fietsersbond en verschillende onderzoeken pleiten voor vrijliggende fietspaden omdat dit het risico op ernstige of dodelijke ongelukken verkleint. Het fietspad op de Schouwweg-Noord is een veelgebruikte veilige route vanaf Wassenaar-Zuid naar de scholen, het centrum en de andere kant van Wassenaar. Bovendien heeft de Schouwweg-Noord een unieke combinatie van karakteristiek die er volgens ons voor zorgt dat de verkeersveiligheid voor fietsers aanzienlijk verslechtert als zij op de rijbaan gaan fietsen. Zo is de rijbaan van de Schouwweg-Noord 4,80 meter breed, dat is substantieel smaller dan bijvoorbeeld de Storm van 's-Gravesandeweg die 5,80 meter breed is. Op een groot deel van de Schouwweg staan aan beide zijden veel bomen, die bomen zijn relatief groot en de bomen en de stoep geven beperkte uitwijkmogelijkheden voor fietsers op de weg. Kunt u zich voorstellen wat de situatie wordt als er kinderen op de weg rijden en auto's, die al gauw 2 meter breed zijn, daarachter? Twee auto's naast elkaar vullen de hele rijbaan. Wat betekent dit voor de veiligheid van kinderen, ouderen, mensen met een beperking of forenzen? Het feit dat de Schouwweg wordt ingericht als een erftoegangsweg 30 betekent niet dat er geen separaat fietspad mag liggen. Ook de Buurtweg is ETW30-weg met een separaat fietspad

en niemand pleit ervoor om het fietspad aan de Buurtweg op te heffen. Wij begrijpen dat aanwonenden graag willen dat onderhoud aan de Schouwweg wordt gepleegd en daar zijn wij ook voor want het riool moet worden vervangen en onderhoud is gewoon nodig. Wij en meer dan 2060 ondertekenaars met ons denken dat ons voorstel voor het behoud van het vrijliggende fietspad Schouwweg-Noord relatief eenvoudig is te realiseren en meer draagvlak onder de Wassenaarders heeft. Het betreft onzes inziens een bescheiden aanpassing die de start van de werkzaamheden niet in de weg staat. Wij willen onze ideeën graag met u bespreken, zodat er voor iedereen een goede uitkomst is. Wij vragen de raad de motie over het vrijliggende fietspad straks unaniem aan te nemen. Hartelijk dank.

De voorzitter: Ik dank u wel. Dames en heren ik snap dat u dit wilt ondersteunen met een applaus, maar we hebben in deze raad afgesproken dat er in deze raadzaal geen uitingen van blijdschap of anderszins worden gegeven en gelieve dat ook de rest van de vergadering na te laten, maar ik ga wel heel graag de petitie in ontvangst nemen. Bij dezen is de petitie aan de griffier overgedragen en komt hij nu op de lijst met ingekomen stukken. Dan ga ik kijken of er nog mededelingen vanuit de raad zijn. Dat is het geval, de heer Hendrickx.

De heer Hendrickx: Voorzitter dank u wel. Met een enigszins bezwaard hart achten we het uiteindelijk toch noodzakelijk om deze mededeling te doen want wederom is de fractie van Hart voor Wassenaar genoodzaakt om een mededeling te doen over de bevindingen van de fractie naar aanleiding van de vorige raadsvergadering. Bij de vaststelling van de agenda wekte de voorzitter de indruk dat de raad beslist over het in behandeling nemen van de ingediende moties vreemd aan de orde van de dag. De voorzitter vroeg of de indiener van de motie, in dit geval ikzelf, de behoefte had om de motie toe te lichten, specifiek werd gevraagd waarom ik deze motie vreemd aan de orde van de dag die avond wilde behandelen. Dat is een zeer verrassende insteek, in de tien jaar dat ik in de raad zit heb ik dit niet eerder meegemaakt. Vervolgens stelde een raadslid voor om mijn motie namens Hart voor Wassenaar niet te behandelen en de voorzitter wilde in stemming brengen of de motie werd behandeld. Mijn fractiegenoot die inmiddels zeer goed op de hoogte is van alle regels omtrent commissie- en raadsvergaderingen protesteerde deze tegen deze gang van zaken en stelde aan de orde dat niet over het in behandeling nemen van een motie kan worden gestemd en ik citeer nu letterlijk het antwoord van de voorzitter: 'Bij de vaststelling van de agenda mag u moties vreemd aan de orde van de dag voorstellen, maar het is wel aan uw raad om te bepalen of u die moties vanavond in bespreking neemt. Dat is wat we nu aan het doen zijn en dat is de reden dat deze moties nu bij agendapunt 2 worden behandeld. Zo is het afgesproken.' Vast staat dat het behandelen imperatief is, hij moet worden behandeld, dat is de wet. Ik geef toe dat er enkele uitzonderingen zijn en die zijn heel nadrukkelijk in de wet beschreven, maar die moet u zien in relatie tot landsgeheimen, het Koninklijk Huis en dat soort dingen, maar overige moties moeten worden behandeld. Ieder raadslid heeft het wettelijke recht een motie in te dienen, de raad kan op geen enkele wijze weigeren een motie in behandeling te nemen. De voorzitter van de raad dient erop toe te zien dat de wet wordt toegepast en ook juist wordt toegepast, dat de rechten van ieder raadslid worden beschermd en dat de afgesproken spelregels juist worden gehanteerd. Een raad moet erop kunnen vertrouwen dat dit gebeurt en dat is niet gebleken. Het bespreken van het al dan niet in behandeling nemen van de motie en het zelfs tot stemming laten komen ten aanzien daarvan is ongehoord en had hoe dan ook niet mogen plaatsvinden. Het geven van ruimte daarvoor is niet juist, de motie had conform de regels onverwijld op de agenda moeten worden geplaatst. De hele fractie van Hart voor Wassenaar heeft dit als zeer onaangenaam, ernstig en bedreigend ervaren en we zien uit naar hoe hiermee wordt omgegaan.

De voorzitter: Dank u wel, dat was een mededeling aan uw zijde. Daarover is overigens in het fractievoorzittersoverleg gewisseld dat de voorzitter hier een fout maakte en dan moet je gewoon ruiterlijk zijn, ik interpreteerde de regels op dat moment fout. Verder zie ik wel wat u hiermee wilt, maar u hebt dit nog een keer onderstreept. Dan kijk ik de kring rond, zijn er nog andere mededelingen? Dat is niet het geval. Er is een mededeling aan de zijde van het college, wethouder Bloemendaal.

Wethouder Bloemendaal: Voorzitter, dank u voor het woord. Naar aanleiding van de eerste betalingen van de energietoeslag 2023 die op 28 november jl. zijn gepleegd, is achteraf vastgesteld dat er een administratieve fout is gemaakt en dat er ten aanzien van twintig inwoners een betaling is gepleegd die niet in de regeling past omdat zij onder de 21 zijn of omdat ze bij anderen inwonen. Die spelregels zijn strikt, daar is een selectiefout gemaakt en dat wordt hersteld. Sommigen hebben ons al gebeld over dat dit het geval is en willen het terugstorten, anderen worden vandaag benaderd en vervolgens wordt hen een verzoek tot terugbetaling gedaan dan wel een terugbetalingsregeling getroffen als dat niet meer zou kunnen. Dat is de mededeling.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Verder zijn er geen mededelingen behalve van de orde. We hebben afgesproken dat wordt geprobeerd om tussen 18.00 en 18.45 uur een dinerschorsing in te lassen. Dan kent u de logistiek voor de dag, dus het is in principe de bedoeling om de vergadering om 18.45 uur te hervatten.

2. Vaststelling agenda

De **voorzitter**: Dan kom ik nu bij de vaststelling van de agenda, agendapunt 2. We gaan vandaag over drie benoemingen stemmen en dat zijn invullingen van de vacatures onder agendapunt 9. Dat gaat over personen en het is goed gebruik dat dit schriftelijk gebeurt. Daarom ben ik blij dat het stembureau van de vorige keer wederom bereid is om dat te doen, de heer Krabbendam, mevrouw Van Vliet-van Dijk en de heer Van Smirren onder het voorzitterschap van de heer Krabbendam zullen vandaag het stembureau vormen. Ik denk dat het praktisch is dat we die stemming vlak voor de dinerschorsing doen, zodat er tijdens de dinerschorsing even kan worden geteld en we de uitslag na de dinerschorsing hebben. Lijkt u dat een goed idee? Dan gaan we dat zo doen. Dan zijn er drie moties vreemd aan de orde van de dag voorgesteld, van mevrouw Hofman-de Raad over het fietspad Schouwweg, van de heer Hendrickx over het fietspad Schouwweg en van de heer Pesman en mevrouw Bellekom-Vogels over prullenbakken. Daar hoeven we niet lang bij stil te staan want die worden gewoon behandeld. Mijn leercurve is zo snel, dat is echt fantastisch. Geen andere moties vreemd aan de orde van de dag? Dat is niet het geval, dan gaan we naar de vaststelling van de agenda zoals die voorligt en daarover heeft de heer Gankema een opmerking, ik vermoedde al zoiets.

De heer **Gankema**: Ja, dank u wel voorzitter. Onze eerste mededeling, die ik ook al eerder heb gedaan in het fractievoorzittersoverleg, is dat wij straks zullen verzoeken om de beraadslagingen te heropenen bij het agendapunt Wegencategorisering. Vervolgens heb ik het voorstel om de agenda enigszins om te gooien. We hebben vandaag een volle tribune en ik denk dat ik op de tribune sowieso veel medestanders zal vinden. Eerst hebben we straks de hamerstukken, dus dat we dan de gewone agenda volgen, maar we stellen voor om daarna te beginnen met de Wegencategorisering, vervolgens de dorpskern en de agenda zoals afgesproken te vervolgen als we die twee onderwerpen hebben gehad. Dit is een voorstel.

De **voorzitter**: Ik zie dat dit in ieder geval een reactie oproept. Mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Ja dank voorzitter. Ik stel voor de agendavolgorde zoals die eerder is opgestuurd aan te houden, een ander voorstel dus.

De **voorzitter**: Dus uw voorstel is om de huidige agendavolgorde aan te houden.

Mevrouw **Rogge**: Ja dat klopt.

De **voorzitter**: Oké. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja, voorzitter dank u wel. Het is in dit huis een goede gewoonte om de agenda vooral te laten leiden door het grootste aantal sprekers. Ik begrijp dat de griffier op de hoogte is van het aantal sprekers per onderwerp en dat dit dan bepaalt welke volgorde wordt gehanteerd, het voorstel van mevrouw Rogge of het voorstel van de heer Gankema.

De **voorzitter**: Ja, maar de vaststelling van de agenda is echt de bevoegdheid van uw raad en ik wil gewoon graag het meest verstrekkende voorstel van de heer Gankema om het ontwerpwegencategoriseringsplan te heropenen in stemming brengen, zodat er een derde termijn is. Dat is voorstel 1 en het tweede voorstel is om van de versterking dorpskern die nu op 15 staat agendapunt 8 te maken. Heb ik dat correct? Ja, ik zie een knikkende stem. Ik begin bij het eerste voorstel over het heropenen van het ontwerpwegencategoriseringsplan. Wie is daar voor? Dat is een unanieme gemeenteraad. Dan het tweede voorstel om de versterking van de dorpskern te bespreken na het ontwerpwegencategoriseringsplan als agendapunt 8. Wie is daar voor? Dat zijn de fracties van Groen-Links, Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! Wie is daar tegen? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, VVD en D66. Daarmee heeft dit voorstel het niet gehaald en blijft de agendavolgorde zoals die is. Mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Sorry, dit is in de categorie onbenulligheden, maar heeft die kerstboom een niet-flipperstand? Ik ga nu al bijna van mijn stokje omdat het de hele tijd aan- en uitgaat. Dank u.

De **voorzitter**: Dat laatste willen we echt voorkomen en daar gaan we heel snel iets aan doen. Dan doe je zo je best om het sfeerverhogend te laten zijn. Ik ga door en ik kijk u toch nog eens even indringend aan want we hebben een hartstikke volle agenda. Er is nadere informatie over Buurtweg 113A en de nota Bodembeheer verstrekt, heeft dat degenen die daar vragen over hadden doen besluiten dat dit een hamerpunt kan zijn? Mevrouw De Raad.

Mevrouw **Hofman**: Dank u voorzitter, Lokaal Wassenaar! heeft daar vragen over en volgens mij DLW ook, maar wat ons betreft zou het een hamerstuk kunnen worden.

De **voorzitter**: De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ik wil het toch een bespreekstuk laten. Ik heb al moeite met de Oostdorperweg en ik zou echt nog iets over de Buurtweg willen zeggen.

De **voorzitter**: Maar nota Bodembeheer?

De heer **Paulides**: We hebben het over de Buurtweg.

De **voorzitter**: Nee, we hadden het over de nota Bodembeheer toch? O, de Buurtweg.

De heer **Paulides**: U stelde de vraag over de Buurtweg en daar reageerde mevrouw Hofman op.

De **voorzitter**: Oké, dus u wilt de Buurtweg. Oké, dan wordt het gewoon een bespreekpunt. Wordt de nota Bodembeheer ook een bespreekpunt? Dat is het geval. Oké, dan kunnen we de agenda vaststellen zoals die is voorgesteld.

3. Inspreken

De **voorzitter**: Dan zijn we nu bij de insprekers, dat zijn er twaalf. U hebt elk drie minuten gekregen en om u allemaal goed aan bod te laten komen, gaan we daar ook strikt op toezien. Ik wil als eerste de heer Kroon, voorzitter van BIZ Wassenaar, naar voren vragen en daarna de heer Zwakhoven. We hebben de volgorde bepaald op basis van binnenkomst, dus de onderwerpen lopen wat door elkaar. Mijnheer Kroon, aan u.

De heer **Kroon**: Ja, dank u wel. U hebt al gezegd dat ik voorzitter van de BIZ ben en ik ben ook eigenaar van een aantal panden aan de Luifelbaan en de Van Hogendorpstraat. Ik heb hier al vele malen gestaan om over dit mooie Centrumplan in te spreken en ik hoop echt dat het vanavond de laatste keer is. De commissievergadering van donderdag 7 december jl. stemde mij positief over het wel of niet doorgaan van het plan, de hele coalitie schaarde zich achter het plan, heel erg prettig. Ik hoop ook dat twee partijen van de oppositie inmiddels voldoende vertrouwen in dit plan hebben, zodat ook zij vanavond voor de uitvoering van dit plan stemmen. Het is en blijft een duur plan, maar geld vergeet je en een mooi centrum is er voor de komende twintig tot dertig jaar voor iedereen die er komt. Via de BIZ Wassenaar-Centrum dragen alle pandeigenaren in het centrum hun steentje bij. Het bestuur van de BIZ heeft besloten € 62.500,00 ter beschikking te stellen ten behoeve van de uitvoering van dit plan en niet de eerder genoemde € 50.000,00. Dit geld gaat uiteraard ten koste van het budget voor de kortlopende commerciële activiteiten, maar het bestuur is van mening dat uitvoering van het plan de allerhoogste prioriteit heeft. Daarnaast dragen heel veel eigenaren van panden, tegenwoordig ongeveer 40% van het totale commerciële onroerend goed, vrijwillig extra aan deze herinrichting bij. Als we ook de bijdrage van de gemeente als pandeigenaar in het centrum meetellen, zoals toegezegd in de overeenkomst tussen de gemeente en de pandeigenaren, komen we op een totale bijdrage van cofinanciering van pandeigenaren van ruim € 500.000,00. Hieruit mag natuurlijk niet worden geconcludeerd dat alleen pandeigenaren belang bij het opknappen van het centrum hebben. Het is voor iedereen die het centrum bezoekt van het grootste belang dat vanavond een positief besluit valt. Ook wil ik ingaan op de motie van Hart voor Wassenaar die zojuist ook is besproken waarin wordt gevraagd wat de gemeente als tegenprestatie levert. Ik kan daar heel kort en duidelijk over zijn. Er is geen enkele toezegging anders dan dat de bijdrage alleen wordt gedaan onder de enige voorwaarde dat het plan helemaal en zonder wijzigingen wordt uitgevoerd zoals in de raadsvergadering van oktober 2020 is besloten. Uiteraard blijf ik van mening dat de herinrichting van de openbare ruimte zowel qua uitvoering als financiering een taak van de gemeente is. Waarom dan toch een bijdrage van de pandeigenaren? Omdat het college bij de onderhandelingen cofinanciering als voorwaarde heeft gesteld en het risico dat het plan niet wordt uitgevoerd heel groot is, hebben we heel veel pandeigenaren ervan kunnen overtuigen om vrijwillig bij te dragen. Nogmaals, onze enige voorwaarde is uitvoering van het volledige plan.

De **voorzitter**: Ik dank u wel.

De heer **Kroon**: Mag ik de laatste zin afmaken?

De **voorzitter**: Dat mag.

De heer **Kroon**: Geweldig. Ik wens u uiteraard een goede vergadering toe en ik hoop dat alle raadsleden, zeker die van de coalitie, de lange zit van deze vergadering volhouden, zodat iedereen aan de stemming kan deelnemen want elke stem telt. Ik dank u wel.

De **voorzitter**: Nog even voor de volledigheid. De Gemeentewet kent geen coalitie of oppositie, maar 21 raadsleden, maar dat terzijde. De heer Zwakhoven.

De heer **Kroon**: U weet wat ik bedoel.

De **voorzitter**: Ja, maar het is mijn taak om bij tijd en wijle naar de wet te wijzen, ieder zijn rol hè. De heer Zwakhoven over de woonwagenstandplaatsen. Daarna geef ik het woord aan mevrouw Zwitser-Verkade, dan weet ze dat alvast. Aan u.

De heer **Zwakhoven**: Geachte burgemeester, wethouders en allen die aanwezig zijn. Namens alle leden van Vereniging voor behoud van de woonwagencultuur Wassenaar spreken wij onze dank uit voor de positieve inzet en het mogelijk maken van nieuwe woonwagenstandplaatsen in de gemeente Wassenaar, aan de Ruigelaan en de Lagerweide. We zijn bijzonder tevreden over de manier van communiceren en de positieve instelling van de gemeente Wassenaar om dit op redelijk korte termijn te kunnen realiseren. Daarnaast wijzen wij u graag op een belangrijk punt voor onze jongere generatie. Wij begrijpen dat er een beperkt aantal standplaatsen beschikbaar is, maar de jongere generatie die nu 15 of 16 jaar oud is, zal 17 à 18 jaar oud zijn als de standplaatsen worden gerealiseerd. Op dat moment komen ze niet meer in aanmerking voor een standplaats omdat die al zijn vergeven. Wij vinden dit oneerlijk, de jongeren die nu jong zijn hebben net zoveel recht op een standplaats als de jongeren die al wat ouder zijn. Namens de jonge woonwagenbewoners vragen wij u bij de verdeling van de standplaatsen rekening met deze groep te houden. Het is zeer belangrijk dat er bewonersstandplaatsen worden gereserveerd voor de jonge kinderen zodra ze 18 jaar oud zijn. Wij vragen u daarom een aantal bewonersstandplaatsen te reserveren voor de jongeren die nog net niet oud genoeg zijn, dat zou een goede oplossing voor dit probleem zijn en ik hoop dat u dit verzoek serieus wilt overwegen. Verder wensen wij u allen fijne feestdagen en een gezond 2024. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan is nu het woord aan mevrouw Zwitser-Verkade over de versterking van het dorpscentrum.

Mevrouw **Zwitser-Verkade**: Mijn naam is Femke Zwitser, centrummanager van Wassenaar. Graag wil ik nogmaals benadrukken hoe belangrijk het voor ons allemaal is om het inrichtingsplan te laten uitvoeren. Vandaag sta ik hier nog een keer namens alle centrumondernemers in de hoop dat de raad inziet dat het nodig is om in ons centrum te investeren en het klaar te maken voor de toekomst. Ons centrum heeft zo veel potentie, het is een prachtig plan met ook aandacht voor groen en klimaatdoelstellingen. We zijn te lang aan het uitstellen met als gevolg dat er niets gebeurt en we beginnen achter te lopen, dat mogen we niet laten gebeuren. Uit een poll die ik onder alle centrumwinkeliers heb uitgezet bleek dat bijna 90% wil dat het plan zo snel mogelijk wordt uitgevoerd. Ze lezen in de media dat diverse winkelcentra in Nederland worden aangepakt en vragen mij dan 'wanneer gaan wij nou, kun jij ons niet helpen?'. Daarom sta ik hier, maar ook omdat ik het zelf niet kan aanzien dat ons centrum leegloopt, niemand wil toch dat alle winkels hier straks weggaan? Zullen we er alsjeblieft met elkaar voor gaan? We mogen ons in onze handen knijpen met zo'n mooi plan, een projectteam dat er klaar voor is en voor het eerst ook met een visie die verder gaat dan alleen opknappen en oplappen want daarmee redden we het niet. Nu is er een integrale aanpak met aandacht voor leegstandsbestrijding, parkeren en een nieuw terrassenbeleid. Uiteraard heeft iedereen zijn eigen mening, maar volgens mij zijn we het er bijna allemaal over eens dat er iets in het centrum moet gebeuren. Laat dit dan het moment zijn, we moeten een keer beginnen. Het is geweldig om te zien hoe Laurens en zijn team alle ondernemers en pandeigenaren enthousiast hebben weten te krijgen en hoe bijzonder is het dat pandeigenaren aan een plan meebetalen? Dat kan alleen als ze vertrouwen hebben in een plan en in de mensen die het gaan uitvoeren. Laten we nu dan eindelijk doorzetten, ik kan niet wachten. Het oordeel is aan de raad en ik vraag u om er samen met ons nu voor te gaan. Ik gun ons allemaal een mooi centrum waarop we straks enorm trots zijn. Dank u wel, ik reken op u.

De **voorzitter**: Dank. Dan geef ik nu graag het woord aan de heer Visser namens Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Wassenaar, over de versterking van het dorpscentrum. Daarna geef ik het woord aan de heer Kroon over de versterking van het dorpscentrum, maar dan de architect.

De heer **Visser**: Geachte burgemeester, wethouders en raadsleden, hier staan we dan na vele vergaderingen, besprekingen en tijd die velen in ons centrumplannen hebben gestoken. Na zoveel gesprekken is het toch wel een beetje ons Centrumplan geworden. Een werkgroep, ondernemers, burgers en zeker u als gemeente Wassenaar. Ik kan me namelijk niet heugen dat zoveel ambtenaren en andere mensen met één project bezig waren. Ik als voorzitter van Horeca Wassenaar wil dan ook graag aandacht voor het volgende, ik wil u kort en krachtig over de streep trekken om allemaal unaniem achter ons Centrumplan te gaan staan want we kunnen nog uren discussiëren over wat het beste is, maar die tijd is nu toch wel voorbij. De tijd dat Wassenaar een nieuw aantrekkelijk centrum gaat krijgen is daar, het plan wordt door vele horecaondernemers zowel in als buiten het centrum goed bevonden en de ondernemers in het centrum zouden blij zijn als er eindelijk iets gebeurt want laten we eerlijk zijn, de horeca is een belangrijke steen in de fundering van een goed en gezellig centrum. Ons centrum is er namelijk niet echt op vooruitgegaan sinds deze gesprekken zijn gevoerd, de straat is scheef, het onkruid kan zijn eigen gang gaan en de verf valt van de openbare banken en prullenbakken af. Kortom, het is een wel georganiseerd zootje en het heeft niet bepaald de uitstraling die je van de gemeente Wassenaar mag verwachten. Dat is zo jammer want vele ondernemers en pandeigenaren doen er alles aan om het centrum te verbeteren en het een gezellige uitstraling te geven, maar er mag nog niets aan de openbare ruimte veranderen, dat is aan u allen. Als u nu niet eindelijk een schop door het centrum haalt, loopt de gemeente tegen een aantal zaken aan. Punt 1, ieder jaar wachten maakt het duurder. Punt 2, nieuwe tekeningen of onderzoeksbureaus kosten weer geld, veel ondernemers en burgers zullen daar geen geloof meer in hebben, de koopkracht in Wassenaar zal er niet op vooruitgaan en, niet het geringste, het geloof en het vertrouwen van iedereen in Wassenaar dat de gemeente nog iets aan het centrum wil veranderen... Hiermee hoop ik duidelijk te zijn geweest over hoe wij als Horeca Wassenaar ertegenaan kijken en dat wij allemaal op daadkracht van de gemeente wachten. Dus alstublieft, luister naar de meerderheid van de kiezers in Wassenaar, de burgers, de ondernemers en de achterban van het hele centrum, alstublieft.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan de heer Kroon en daarna geef ik het woord aan de heer Dijkgraaf namens Luciano over de versterking van het dorpscentrum. De heer Kroon.

De heer **Kroon**: Dank u voorzitter. Geachte leden van de gemeenteraad, geacht college. Mijn naam is Leo Kroon, bewoner van het dorpscentrum en ik sta hier vanuit die invalshoek, maar vooral toch ook als iemand die het centrum vakmatig beschouwt en bewoont. Ik heb al voor verschillende eigenaren van panden in het centrum een aantal plannen en ontwerpen mogen maken en sommige zijn gebouwd en sommige blijven steken in plannen, ideeën en dromen. De ziel, de waarde, de beleving en de identiteit van ons dorp worden vaak onderschat. Natuurlijk, het is al vaak gezegd en beschreven, is het dorp van ons allemaal, wij weten allemaal dat we vaak het centrum in lopen als we een stad of een dorp bezoeken, daar zien we de identiteit, daar zijn de winkels, daar zijn de mooie of minder mooie gebouwen, de culturele evenementen, de verrassingen, de cafés, de terrassen, de restaurants, het moet er goed en aantrekkelijk uitzien. Na de dreigende en teleurstellende stopzetting van de voorgaande plannen heeft dit college de handschoenen weer opgepakt en de ambitie getoond om samen met u als raad het plan nog eens te verbeteren. Uniek daarbij is dat de verschillende pandeigenaren meedoen en dit meefinancieren en er zijn zelfs subsidies van de rijksoverheid in beeld. U houdt de regie, u gaat erover, het is een nog beter plan geworden. Graag zou ik u de plannen van diverse pandeigenaren in het centrum willen tonen, het geschikt maken van leegstaande verdiepingen boven de winkels voor woningen, het kleiner maken van te grote winkels en het daarvoor in de plaats bouwen van woningen, bijvoorbeeld aan het Tuinpad en de Schelpsluit. Dit stuitte echter op het sterk verouderde bestemmingsplan uit 2007, het is eigenlijk niet te geloven, Nu u de herinrichting van de winkelstraat gaat verbeteren, komen de achterzijde en de randen van winkelstraten aan de beurt, het Tuinpad is daar een belangrijk voorbeeld van, dat is meer dan alleen de achterkant van de Langstraat. Door uw inspanning zal het centrum een flinke impuls krijgen voor verdere initiatieven en kunt u gaan nadenken over verdere ruimtelijke en stedenbouwkundige beelden en uitgangspunten die nodig zijn. Ik stel voor dit keer niet te wachten en in te stemmen met het plan dat prachtig zal worden. Ik dank u zeer.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan is het woord nu aan de heer Dijkgraaf en daarna komt de heer Bruijnzeels. Mijnheer Dijkgraaf.

De heer **Dijkgraaf**: Goedemiddag, mijn naam is Djordy Dijkgraaf, mede-eigenaar van Luciano en tevens bestuurslid van het Centrummanagement Wassenaar. Dank dat ik mag inspreken, ik doe dit

vandaag niet namens mezelf, maar namens de oprichter van Luciano die helaas niet aanwezig kan zijn. Hij is u misschien wel bekend, de heer Luc Blok, tevens voorzitter van het centrummanagement. Dank dat ik mag inspreken, ik zal dit namens hem voorlezen. Vandaag is het eindelijk zover, er wordt een klap op het Centrumplan gegeven, ik zou zo trots zijn als het vanavond een 'ja' wordt. Het is ontzettend jammer dat Hart voor Wassenaar niet meer weet waarom die eigenlijk tegen het plan is, het ene moment is alles meer dan € 1,5 miljoen te veel en het volgende moment maakt het niets meer uit en kan zomaar € 10 miljoen worden uitgegeven.

De voorzitter: Nog even mijnheer Dijkgraaf. U leest een tekst voor, maar ik stel het wel op prijs als u geen persoonlijke toespelingen op partijen maakt. Vertel waarom u vanuit het standpunt van Luciano belangrijk vindt wat u ervan vindt.

De heer Dijkgraaf: Ja, ik spreek hier namens mezelf. Ik kom zelf uit de gemeente Delft en ik ben nu mede-eigenaar van Luciano Wassenaar geworden. Als je uit Delft naar Wassenaar komt, verwacht je een bepaald chic iets, dat is de beleving bij Wassenaar, maar dat is niet de beleving die ik nu heb als ik het dorp binnenrijd. Wij hebben een goedlopende winkel, maar die kan alleen goed blijven lopen als het centrum aantrekkelijk blijft en naar mijn mening is het verbeteren van het Centrumplan erg nodig. Ik vraag u allen daarom om voor te stemmen. Dank u wel.

De voorzitter: Ik dank u wel. Het woord is aan de heer Bruijnzeels, ook over de versterking van de dorpskern.

De heer Bruijnzeels: Goedemiddag voorzitter, leden van de raad en college, bedankt voor de mogelijkheid tot inspreken. Voor u staat een nog steeds bezorgde, maar in tegenstelling tot twee weken geleden nu ook een hoopvolle ondernemer. Ik ben sinds begin januari 2020 mede-eigenaar van restaurant La Casita aan de Van Hogendorpstraat, u weet wel dat pand dat voor onze komst een aantal jaren leeg stond. Hoopvol omdat ik het gevoel heb dat de meerderheid van u begrijpt dat dit Centrumplan een goed plan is. Het is goed voor de verkeersveiligheid omdat obstakels en snelheidremmende middelen zorgen voor minder ongelukken en bijna-ongelukken, die nu bijna dagelijks voor ons terras plaatsvinden, en goed voor het autoluw maken van het centrum, minder automobilisten die het centrum inrijden en na het niet vinden van een plekje toch de parkeergarage ingaan. Het afsluiten van het stukje Van Limburg Stirumstraat voorkomt dit en bijkomend voordeel is een mooi terras dat wij graag gaan inrichten. Het laatste en belangrijkste punt, het is zeer goed voor de leegstandsbestrijding. De belangrijkste reden voor nieuwe ondernemers om zich ergens te vestigen is potentie, potentie voor investeringen, groei en dergelijke. U begrijpt dat dit Centrumplan potentie uitstraalt, dat begrepen wij al in 2019 want door dit plan zijn wij getriggerd om ons hier te vestigen, wij zijn het levende bewijs dat dit plan leegstandsbestrijding bevordert. Ik dank u nogmaals voor de gelegenheid tot inspreken en zorg er alstublieft voor dat hoop dit keer geen uitgestelde teleurstelling blijkt te zijn, maar uitgestelde bevrediging door realisatie van dit noodzakelijke prachtige Centrumplan. Dank u wel.

De voorzitter: Ik dank u wel. Dan gaan we nu over naar de heer Van Zijl over de 30km-zones in Wassenaar. Daarna geef ik het woord aan de heer Rehwinkel. Mijnheer Van Zijl goedemiddag, het is aan u.

De heer Van Zijl. Goedemiddag. Ik ben Peter Van Zijl, ik woon al 45 jaar aan de Van Zuylen van Nijeveltstraat en ik spreek namens mezelf en een aantal bewoners van de Lange Kerkdam en de Van Oldenbarneveltweg. Geacht college, gemeenteraad en aanwezigen. Ik begrijp dat ik maar drie minuten de tijd heb, dus ik zal het kort houden. De politiek belooft al meer dan dertig jaar oplossen voor de verkeersoverlast, maar in feite wordt er niets opgelost. Nu praten we over het begin van de oplossing, maar op de wegen waar de verkeersoverlast het ergste is, zijn er geen oplossingen, daar zal de overlast alleen maar erger worden. Hoeveel overlast kan een woonstraat aan? Vandaag stond in de krant dat de inwoners van Benoordenhout woest op de gemeente Wassenaar zijn en dat zijn wij nog niet, maar we zijn wel heel erg teleurgesteld in de gemeente Wassenaar die al dertig jaar met dit probleem bezig is. Waarschijnlijk om verkiezingsbelofte van de afgelopen jaren enige vorm te geven, worden regelmatig proefballonnetjes opgelaten, zoals het ondertunnellen van de Rijksstraatweg om deze daarna weer bijna geheel af te waarderen, het doseren van de verkeerslichten bij Valkenburg tot het verplaatsen van de ingang van Duinrell, zodat alle gasten van de Kikkerkoning niet meer door onze woonstraten hoeven te rijden. Over Duinrell gesproken, hoe kom je erbij om een pretpark, dat bijna het grootste van Nederland is, midden in het centrum toe te staan? Ik weet dat er middenstanders zijn die blij zijn met zo een pretpark voor de deur, maar voor ons als bewoners is het een ramp. Nergens in het dorp zijn de ramen zo zwart als bij ons, op zomerse dagen hangt er een 's middags een walm van stank en stof in onze woonstraten, je zult daar niemand in de voortuin zien zitten. Zijn de gezondheidsrisico's wel eens onderzocht en wil

men dat onderzoeken? Een algehele 30km-grens voor heel Wassenaar zou het begin van een oplossing zijn want waarom zouden straten die de meeste overlast van het verkeer ondervinden daar niet voor in aanmerking kunnen komen? Niet daar 30 km per uur en daar 50 km per uur, maar simpelweg overal 30 km per uur. Als het in Amsterdam kan, waarom zou het dan niet in Wassenaar kunnen? Ik dank u voor uw aandacht.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan geef ik graag het woord aan de heer Rehwinkel namens de bewoners van de Storm van 's-Gravesandeweg-Zuid over de Schouwweg en daarna geef ik het woord aan de heer Pillen. Mijnheer Rehwinkel, welkom.

De heer **Rehwinkel**: Ja dank u wel. Geachte burgemeester, wethouders, raadsleden, kijkers thuis en overige aanwezigen. Mijn naam is Tom Rehwinkel en ik spreek in namens buurtcomité Storm-Zuid en dus niet namens de Schouwweg, dat doen anderen aanwezig hier. De afgelopen jaren hebben wij geleerd dat het proces voorafgaand aan een verkeersbesluit veel vraagt van betrokkenen zoals verkeersdeskundigen, gemeenteambtenaren, raadsleden, commissieleden, de wethouder van Verkeer en niet in de laatste plaats de omwonenden en dat het besluitvormingsproces ingewikkeld en omvangrijk, maar zeker ook nauwkeurig is. Enige maanden geleden stond ik hier ook en vertelde ik u over de beroerde staat van het wegdek van Storm van 's-Gravesandeweg-Zuid, de riolerings, wateroverlast en over de gevaarlijke veel te smalle fietspaden op de Storm van 's-Gravesandeweg-Zuid. Technisch is het onmogelijk gebleken deze fietspaden te behouden. Als laatste hebben we nog de slechte gezondheid van de bomen langs onze weg, de omwonenden noemen de bomen tegenwoordig de totempalen. Anderhalf jaar geleden zijn er bijvoorbeeld drie bomen omgewaaid tijdens de storm. Het merendeel van u is ter plekke komen kijken en heeft naar onze zorgen geluisterd en dat hebben wij zeer gewaardeerd. Het positieve resultaat was dan ook het genomen verkeersbesluit, daaropvolgend een aanbestedingstraject en uiteindelijk een gegunde opdracht die op 15 januari a.s. zal beginnen. De eerste voorbereidende werkzaamheden zijn zelfs reeds gestart. Nadat de Storm van 's-Gravesandeweg al in 2016 als ETW30 is gecategoriseerd, wordt de weg nu eindelijk gerenoveerd en enkel voor die richtlijn ingericht. Ondanks het zorgvuldige en transparante proces omtrent het verkeersbesluit, inclusief burgerparticipatie en inspraak, is er de laatste weken onrust ontstaan over het verwijderen van het fietspad langs de Schouwweg-Noord. Deze onrust wordt gevoed door een petitie die onzes inziens op feitelijke onjuistheden is gebaseerd en door suggestieve artikelen in de plaatselijke pers. Dit heeft tot gevolg dat ook de aanstaande werkzaamheden aan de Storm van 's-Gravesandeweg-Zuid, Van Boetelaerlaan, Spelderslaan en het laatste deel van de Kerkstraat ter discussie worden gesteld. Voor de duidelijkheid, een weg ingericht conform ETW30 is veilig voor gemotoriseerd verkeer en zeker ook voor fietsers en voetgangers. Dit vinden wij niet alleen, dit wordt onderschreven door bijvoorbeeld de Fietzersbond en de ANWB. Deze inrichting bestaat ook al, bijvoorbeeld op de Kerkstraat. Verder is uit verschillende onderzoeken en adviezen gebleken, onder andere ook weer van de Fietzersbond, dat eenduidigheid de verkeersveiligheid verhoogt, fietsers op de weg betekent voor een bestuurder van een motorvoertuig dat daar 30 km per uur geldt en die bestuurders zal zich daar dan eerder aan houden. Wij spreken als buurtcomité Storm van 's-Gravesandeweg-Zuid dan ook onze steun uit aan wethouder Koetsier en zijn ambtenaren en verkeersdeskundigen. De wethouder, gesteund door zijn team, is dé aangewezen persoon om zorg te dragen voor evenwichtige verkeersplannen waarin de belangen van alle inwoners worden behartigd. Wij vragen u dan ook de werkzaamheden zoals gepland doorgang te laten vinden, een gefundeerd politiek besluit terugdraaien vanwege halve waarheden en ontbrekende feiten is een doodlopende weg. Laten we samen constructief juist de goede weg inslaan en een start maken met het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid van heel Wassenaar. Dank u voor uw aandacht.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan geef ik nu graag het woord aan de heer Pillen, ook over het ontwerpwegencategoriseringsplan en dan krijgt daarna mevrouw Slump het woord.

De heer **Pillen**: Ja dank u wel voorzitter. Geachte leden van de raad, geachte college. Mijn naam is Roy Pillen en ik sta hier niet primair als bewoner van de Schouwweg, dat ben ik al 22 jaar, maar als adviseur voor de fysieke leefomgeving en vanuit die kennis probeer ik iets in te brengen waarmee u hopelijk iets doet. Het is altijd weer een feest om hier te mogen staan in het huis van de democratie in mijn eigen dorp. De laatste keer was begin november jl. en Hart voor Wassenaar stelde goede vragen, maar helaas zie ik de gegeven antwoorden niet terug in de stukken ter voorbereiding van deze vergadering. Ik heb toen aangegeven dat herinrichting naar 30 km per uur ook een belangrijk gedragscomponent in zich heeft. In alle richtlijnen die worden opgesteld door het CROW en andere kennisinstituten wordt niet alleen gekeken naar technische kanten, maar ook naar het gedragselement, de heer Rehwinkel gaf daar net al een goed voorbeeld van. Er zit een gedragscomponent in de richtlijnen en ik hoop daar toch wat meer toelichting op te geven want dat is in mijn beleving niet goed verwerkt in wat ik de laatste weken voorbij heb zien komen en zeker niet

in de stukken die voorbij zijn gekomen. Ik werk in Den Haag en ik fiets al 22 jaar elke dag vanaf de Schouwweg naar Den Haag en terug en er is in die 22 jaar het nodige gebeurd. In 2005, toen is mijn oudste zoon geboren, had ik al een gesprek met het klein comité en toen nog wethouder Klooster over de straat. In 2008 was het zover, wethouder Klooster zei 'ETW30', de raad had zo beslist en vanaf 2008 ETW30. Dat was het jaar dat mijn jongste zoon Matthies, jij kent hem, werd geboren. Op dat moment dachten wij 'oké, nu gaan we de weg herinrichten', maar de heer Klooster zei terecht, en dat kan ik als adviseur beamen, dat je grote ingrepen in de fysieke omgeving op natuurlijke momenten doet. Op dat moment hoefde er geen riool te worden vervangen en was het niet het moment om een grote verandering door te voeren. Daar hadden wij begrip voor en we waren wel teleurgesteld, maar er werden wel drie drempels bij geplaatst en daarmee werd wel al een deel van de snelheid en de problematiek ondervangen. In 2016 kregen wij wederom erkenning en een brief van de toenmalige wethouder waarin stond dat ETW30 het geval was en dat de herinrichting eigenlijk een keer zou moeten gaan plaatsvinden, maar dat is tweemaal afgeblazen en nog steeds niet gebeurd. Wel zie ik de afgelopen drie jaar tot vier jaar dat steeds meer fietsers van de Schouwweg-Zuid gebruikmaken en niet meer van het fietspad, iedereen fietst nu op de rijbaan van de Schouwweg-Zuid.

De voorzitter: Mijnheer Pillen, wilt u richting een afronding gaan?

De heer Pillen: Het is wel jammer dat u al zo snel wilt afronden want ik heb nog wel wat nuttigs te melden. Wij kregen twee weken geleden de brief over de aanbesteding en wij waren erg blij met deze brief, dat de werkzaamheden gingen starten. Dan wil ik nog een citaat voorlezen en ik zal mijn hele betoog straks aan de griffier geven want ik vind het relevant en dat wil ik graag met u delen. Ik lees een citaat van de CROW-website over ETW30 voor: 'De CROW-richtlijnen zoals de ETW30-richtlijn worden beschouwd als minimale eisen aan een verantwoorde weginrichting en -beheer. Zij werken als aanvullende normen die de rechtspraak in haar beoordeling van de aansprakelijkheid van de wegbeheerder meeneemt. De kern van de vaste jurisprudentie is dat de wegbeheerders mogen afwijken van de CROW-richtlijnen, maar voor een afwijking is wel een zeer goede motivatie nodig'. Dames en heren, ik heb geen enkel onderzoek gezien, waaruit blijkt dat er op de Schouwweg-Zuid gevaarlijke situaties ontstaan of dat de Kerkstraat of de Ridderlaan gevaarlijk is, zelfs de Prinses Marielaan is heringericht, daar zijn de fietsstroken weggehaald. Dus er is geen enkel bewijs dat we nu in een onveilige situatie mogen komen als het fietspad zou worden weggehaald.

De voorzitter: Ik dank u wel. Uw bijdrage gaat richting de griffier dan kan iedereen er kennis van nemen. Mevrouw Slump namens de buurtvereniging Schouwweg-Noord over de Schouwweg en ten slotte krijgt mevrouw Stretton het woord. Mevrouw Slump, aan u.

Mevrouw Slump: Geachte voorzitter en leden van de gemeenteraad, ik spreek namens buurtvereniging Schouwweg-Noord. Wat maak je mee als buurtvereniging om een straat die sinds 2008 als ETW is gecatalogeerd duurzaam en veilig ingericht te krijgen, een stukje geschiedenis. Sinds 2008 is de Schouwweg-Noord door de gemeente als ETW30 gecategoriseerd als onderdeel van het wegenplan 2005 en onder het motto Afmaken en doorpakken, sommigen zullen zich dat niet herinneren. Hoe bizar is het dat onze straat anno 2024 nog steeds niet conform deze norm is ingericht, is dat wat met afmaken en doorpakken werd bedoeld? Die inrichting gaat nu eindelijk wel gebeuren in combinatie met de vervanging van de riolering. Dat is fijn want de weg is slecht, er is ongelooflijke wateroverlast en dat zeker na vier recente openleggingen. We hebben al twee keer eerder ingesproken tijdens een raadsvergadering waarin de raad besloot om de weg waaraan wij wonen in combinatie met de Storm van 's-Gravesandeweg-Zuid, duurzaam en veilig in te richten als ETW30-gebied, de eerste keer in december 2021 bij het voorgaande college, en de tweede keer in juni. De raad keurde de plannen wederom goed en ze werden vastgelegd in een formeel verkeersbesluit. We waren zo verheugd om te zien dat de gemeente nu eindelijk ging doorpakken, beide straten zouden volgens duidelijke richtlijnen worden ingericht. Het uitbestedingstraject is afgerond, het contract is gegund en begin 2024 zou met de uitvoering van het werk worden begonnen, maar waarom spreken we hier nu voor de derde keer in om de duurzame en veilige inrichting van onze weg te waarborgen? Heeft er in juni geen besluitvorming plaatsgevonden, hebben de uitgewerkte plannen niet zes weken ter inzage gelegen, zijn er geen bezwaren ontvangen, is er geen aanbesteding geweest? Dat is allemaal gebeurd, maar toch moeten we wederom in actie komen en waarom? Omdat meerdere fracties in de raad hebben aangegeven zich niet te kunnen neerleggen bij een democratisch genomen raadsbesluit. Er is een petitie begonnen voor het behoud van het fietspad omdat het onveilig zou zijn om op straat te fietsen. Die petitie schetst een zeer eenzijdig en onvolledig beeld en vertelt ons niet het hele verhaal. Waar het op neer komt, is dat de straat met zijn ETW30-inrichting ervoor zorgt dat de snelheid van de automobilisten eruit gaat en dat er meer ruimte zal zijn voor de fietsers dan op het huidige fietspad. Een ander belangrijk feit is dat de

inrichting dan goed aansluit op de Storm van 's-Gravesandeweg-Zuid en nagenoeg alle bestaande ETW30-dorpswegen waar ook geen apart fietspad is. Dit komt de eenduidigheid ten goede en voorkomt verwarring bij de weggebruikers. Daarnaast maakt de inrichting het mogelijk dat we een veilig ingericht trottoir krijgen en dat de huidige parkeervakken breed genoeg en ook veilig zijn. Het is een geïntegreerd plan met meerdere aspecten, maar dat wordt helaas niet verteld. Daarom bij dezen onze oproep. Wij willen dat de gemeente doorgaat met de huidige plannen in volledige navolging van het verkeersbesluit, plannen die uitgebreid zijn besproken en goedgekeurd. Wij roepen u op om het democratisch proces te respecteren en de uitvoering niet langer te laten vertragen. Onze inwoners zijn moe gebeukt door allerlei bestuurlijk gekronkel, in woorden van het Wegenplan 2005, maak het af en laat de wethouder doorpakken wat hem eerder is gevraagd. Dank voor uw aandacht.

De voorzitter: Ik dank u wel. Dan geef ik ten slotte het woord aan mevrouw Stretton, ook over het Wegencategoriseringsplan. Goedemiddag.

Mevrouw **Stretton:** Goedemiddag, dank u wel. Geachte aanwezigen, mijn naam is Ariani Stretton en vandaag ben ik hier namens het Jagerslaancomité. Ik denk dat onze wens inmiddels wel bij u bekend is, wij willen graag dat de Jagerslaan wordt gecategoriseerd als erftoegangsweg, ETW30. Dit is de enige juiste categorisering die past bij het karakter en bij de draagkracht van onze monumentale groene laan. De Jagerslaan is naar haar aard geen doorgaande weg, de laan is smal, omlijst met bomen en primair bedoeld om toegang te bieden tot de erven en het Natura 2000-gebied dat direct aan de weg ligt. Haar primaire functie is altijd verblijven geweest en niet doorstromen. In tegenstelling tot de door het plan voorgestelde gebiedsontsluitingsweg heeft een ETW ook verblijven als primaire functie, een ETW is geen voorrangsweg waardoor auto's behoedzamer en langzamer zullen rijden, in principe niet toegankelijk voor vrachtverkeer en, heel belangrijk, hoeft niet te voldoen aan een minimale wegbreedte van 5,80 meter, dus geen bomenkap. Toch dreigt u niet te kiezen voor een ETW, u zegt dat daarvoor te veel verkeer over deze weg rijdt. Wat u echter over het hoofd ziet, is dat in de nabije toekomst een veel lagere verkeersdruk in ons dorp mogelijk is. Dat blijkt uit het verkeersonderzoek van Royal HaskoningDHV uit 2021 dat in opdracht van de gemeente Wassenaar is uitgevoerd, ik heb hier het rapport. Het doel van dit onderzoek is om de balans tussen de leefbaarheid en doorstroming op de Wassenaarse wegen te herstellen. Het aanbod van verkeer enerzijds en de draagkracht van het Wassenaarse wegennet anderzijds moesten meer met elkaar in overeenstemming worden gebracht en de conclusie van dit verkeersonderzoek luidt dat met de juiste maatregelen in 2030 een afname van sluipverkeer, een betere verdeling van het verkeer over onze wegen en meer verkeer richting de N44 te realiseren is. Wat heeft de gemeente met deze onderzoeksresultaten gedaan? Wij zien ze niet terug in het conceptplan. Specifiek voor de Jagerslaan zegt dit rapport dat de wegentensiteit in 2030 omlaaggebracht kan worden naar 3900 auto's per etmaal en dat is 100 minder dan de grens voor een ETW. Kortom, als je omdenkt, niet vanuit wat is, maar vanuit wat zal zijn, als je de juiste maatregelen neemt dan is een ETW-categorie voor de Jagerslaan niet meer dan logisch, net als dat dit logisch is voor de Buurtweg en de Schouwweg. Ik sluit af met een vraag aan raadsleden en de wethouder. Waarom kan de Jagerslaan niet een ETW30 zijn? Een ETW30 en een GOW30 hebben allebei 30 km per uur als maximale snelheid, dat maakt niets uit voor de doorstroming, maar een ETW30 is veiliger, leefbaarder en groener, waarom kiest u hier dan niet voor? Ik sluit af met een oproep aan de raadsleden. Wij hebben tijdens de laatste verkiezingen op u gestemd, daarom zit u hier als onze volksvertegenwoordiging en straks is het uw beurt om over het Wegencategoriseringsplan te stemmen. Tijdens de verkiezingen sprak elke partij de wens uit om de balans tussen leefbaarheid, veiligheid en doorstroming op onze wegen te herstellen en wij rekenen erop dat die ambitie en die belofte aan de kiezers is terug te zien in uw stem vandaag. Dank u wel.

De voorzitter: Ik dank u wel. Hiermee zijn we aan het einde van de insprekers gekomen. We hebben nog een schriftelijke reactie gekregen van het Nationaal Park Hollandse Duinen over de versterking van het dorpscentrum, die wordt toegevoegd, en de heer Pillen heeft aangegeven zijn reactie ook schriftelijk te geven, die gaat nu deze kant op en dan komt die erbij, dat wordt verder geregeld. Dan sluit ik hierbij de insprekers af.

4. Notulen

De voorzitter: Dan ga ik naar agendapunt 4, de notulen. Het betreft de notulen van de raadsvergadering van 21 november 2023. Zijn daar tekstuele opmerkingen over of kunnen we ze vaststellen, moet erover worden gestemd? Dat is niet het geval, dan stellen we ze hierbij vast.

5. Lijst ingekomen stukken

De **voorzitter**: Dan ben ik bij de lijst ingekomen stukken bijgewerkt tot vandaag 10.00 uur en we hebben zojuist een petitie binnengekregen. Gaat u allemaal akkoord met de afdoeningsvoorstellen? De heer Paulides, aan u.

De heer **Paulides**: Ja dank voorzitter. Ik heb toch behoefte aan meer informatie over een aantal zaken. Ik ga het niet allemaal toelichten, ik wil ze opnoemen qua nummers. ID 239, Opslag Gemeentewerf. Daar is de Wet voorkeursrecht gemeenten op gelegd, hoe gaat dat nu verder, want die eigenaar wil niet verkopen. 273, Bestemmingsplan Oostdorperweg 199 en 199A. Apart, dat is de zoveelste keer. We hebben de inspreker gehoord over ID 242, Uitbreidingen wagenstandplaatsen. Daar zijn ontwikkelingen, ik hoor zaken in de gemeenschap van Wassenaar en die mijnheer zei dat ook een beetje. Daar wil ik graag iets over weten. Dan ID 287, Ledverlichting en de minnelijke schikking met De Kieviten. Ik vind dat we toch wat meer informatie over deze vier zaken van de wethouders moeten krijgen. Ik weet niet hoe we het gaan doen, maar ik stel voor dat we dit op de agenda van de commissie zetten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik kijk even want de afdoeningsvoorstellen zijn nu om er kennis van te nemen toch?

De heer **Paulides**: Ja, maar ik zie er veel zaken in staan die vragen opwerpen en wij hebben toch wel behoefte aan meer informatie.

De **voorzitter**: Ja dat is het geval, die informatie kan worden verstrekt. U hebt bij deze vier onderwerpen, ik neem aan dat die goed zijn genoteerd, de vraag om nadere informatie of zegt u eigenlijk dat deze onderwerpen in de eerstvolgende commissievergadering moeten worden besproken? Ik zoek naar welke afdoening u wilt.

De heer **Paulides**: Dan ga ik het toelichten. Er is een voorkeursrecht op een perceel gelegd en de eigenaar heeft geen zin om te verkopen. Het is gerelateerd aan het saneren van de gemeentewerf en ik wil graag weten wat het tijdsplan nu is en wat er gaat gebeuren en mocht die locatie niet...

De **voorzitter**: Dat zijn concrete vragen. Mijnheer Hendrickx, u hebt nog niet het woord, ik geef u zo het woord.

De heer **Paulides**: Dat speelt eigenlijk bij alle dingen. Ontwerpbestemmingsplan Oostdorperweg, we willen het agrarisch houden en nu krijgen we ineens een voorstel.

De **voorzitter**: Nee, mijnheer Paulides even. Het is handig te weten op welke manier u wilt dat het wordt afgedaan en ik begreep dat u alle...

De heer **Paulides**: Dat heb ik u net gezegd, in de commissie.

De **voorzitter**: Mijnheer Paulides, ik ben gewoon aan het inventariseren wat u wilt en dat pakken we even heel rustig uit. Mijnheer Paulides, wat wilt u met deze vier punten, wilt u dat die in de commissie worden besproken of wilt u dat het college er schriftelijk op gaat antwoorden met de stand van zaken of dat u vragen gaat stellen, wat is uw voorstel?

De heer **Paulides**: Nee, ik heb gezegd dat ik het graag in de commissie wil behandelen. Als ik vragen zou stellen, zou ik ze kunnen stellen, maar ik denk dat het college eerst informatie moet geven en dat we dan vragen kunnen stellen. Ik heb dat eerste punt over die gemeentewerf al genoemd, wat gaat er nou met die gemeentewerf gebeuren? Er ligt wel een voorkeursrecht, maar de zaak loopt toch vast als die mijnheer niet wil verkopen?

De **voorzitter**: Oké, u wilt dat alle vier de punten, die volgens mij allemaal in de hoek van fysiek liggen, voor de volgende commissievergadering worden geagendeerd. Dan gaan we dat doen. Dan komt er een korte toelichting van het college op de stand van zaken en dan kan daar nader over worden gesproken. Is dat een goede methodiek?

De heer **Paulides**: Ja prima, ik zou ook wel iets van de vragen al willen neerleggen, zodat de wethouder...

De **voorzitter**: Heel graag, als u dat schriftelijk zou willen doen.

De heer **Paulides**: Dat ga ik doen.

De **voorzitter**: Ik zeg het even uit mijn hoofd, dan kan de commissie van 15 januari a.s. daarmee netjes worden voorbereid.

De heer **Paulides**: Dat ga ik doen.

De **voorzitter**: Heel graag. Oké, dan gaan we dat zo doen. We hebben bij dezen afgesproken dat u nog de vragen stelt, dan kan daar nader op worden voorbereid en het wordt toegevoegd aan de agenda van de commissie Fysiek van 15 januari a.s. Nog andere voorstellen? Kunnen we dan verder akkoord gaan met alle afdoeningsvoorstellen? Dat is het geval.

6. Hamerstukken

De **voorzitter**: Dames en heren, dan gaan we nu over naar de hamerstukken. Ik vraag even uw aandacht want het zijn er heel veel en die gaan we wel even allemaal langs.

6.a Eerste technische aanpassing van de Erfgoedverordening Wassenaar 2016

De **voorzitter**: Hamerstuk 6.a. Geeft u het alstublieft aan want het is natuurlijk altijd nog mogelijk om een stemverklaring af te geven. 6a, Eerste technische aanpassing van de Erfgoedverordening Wassenaar 2016. Gaat u daarmee akkoord? Dat is het geval, bij dezen besloten.

6.b Vaststellen bestemmingsplan Oostdorperweg 199B

De **voorzitter**: 6.b, Vaststelling van het bestemmingsplan Oostdorperweg 199B. Een stemverklaring van de heer Paulides. De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ik wil een stemverklaring geven over de Oostdorperweg. Ik blijf het een vreemd verhaal vinden dat in de Structuurvisie staat dat we het agrarisch willen houden. Nu komt er ineens een voorstel om dat aan te passen en de aanpassing is niet zo dramatisch, maar het blijft gek dat het bestemmingsplan in 2015 is vastgesteld, dat geen gebruik van een zienswijze bezwaar en beroep is gemaakt en dat nu het argument wordt gebruikt om planschade te voorkomen, ik vind het een non-argument. Ik zal met het voorstel instemmen, maar ik vind toch dat het anders moet. Dit is niet zoals het hoort.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan gaan we nu stemmen. Vaststelling bestemmingsplan Oostdorperweg 199B. Kunt u instemmen met het besluit? Dat is het geval, bij dezen besloten.

6.c Vierde wijziging GR ODH

De **voorzitter**: Dan gaan we naar 6.c, Vierde wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Haaglanden. Gaat u allen akkoord? Dat is het geval, bij dezen besloten.

6.d Actualisering wijk- en buurtindeling

De **voorzitter**: 6.d, Actualisering wijk- en buurtindelingen. Gaat u allen akkoord? Dat is het geval, bij dezen besloten.

6.e Raadsbesluit Verordening riool- en waterzorgheffing Wassenaar 2024

De **voorzitter**: 6.e, Raadsbesluit Verordening riool- en waterzorgheffing Wassenaar 2024. Gaat u allen akkoord? Dat is het geval, bij dezen besloten.

6.f Raadsbesluit Verordening Onroerendezaakbelastingen Wassenaar 2024

De **voorzitter**: 6.f, Raadsbesluit Verordening Onroerendezaakbelastingen Wassenaar 2024. Gaat u daarmee akkoord? Dat is het geval, bij dezen besloten.

6.g Raadsbesluit Verordening rechten begraafplaats Persijnhof 2024

De **voorzitter**: 6.g, Raadsbesluit Verordening rechten begraafplaats Persijnhof 2024. Gaat u daarmee akkoord? Dat is het geval, bij dezen besloten.

6.h Raadsbesluit Verordening afvalstoffenheffing Wassenaar 2024

De **voorzitter**: 6.h, Raadsbesluit Verordening afvalstoffenheffing Wassenaar 2024. Gaat u daarmee akkoord? Dat is het geval, bij dezen besloten.

6.i Raadsbesluit Verordening ondernemersheffing Wassenaar 2024

De **voorzitter**: 6.i, Raadsbesluit Verordening ondernemersheffing Wassenaar 2024. Gaat u daarmee akkoord? Dat is het geval, bij dezen besloten.

6.j Raadsbesluit Retributieverordening Wassenaar 2024

De **voorzitter**: 6.j, Raadsbesluit Retributieverordening Wassenaar 2024. Ik zie dat u allen akkoord gaat. Bij dezen besloten

6.k Vijfde wijziging Gemeenschappelijke Regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden

De **voorzitter**: 6.k, Vijfde wijziging Gemeenschappelijke Regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden. Gaat u daarmee akkoord? Dat is het geval, bij dezen besloten.

6.l Zienswijze op de zesde wijziging Gemeenschappelijke Regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden

De **voorzitter**: 6.l, Zienswijze op de zesde wijziging Gemeenschappelijke Regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden. Gaat u allen daarmee akkoord? Dat is het geval, bij dezen besloten.

6.m Rapport Rekenkamercommissie Minimabeleid

De **voorzitter**: 6.m, Rapport Rekenkamercommissie over het Minimabeleid. Gaat u daarmee akkoord? Dat is het geval, bij dezen besloten. Dan zijn we door alle hamerpunten heen.

7. Ontwerpwegencategoriseringsplan 2023

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de derde termijn van het ontwerpwegencategoriseringsplan en ik ga eerst inventariseren wie daarover het woord wil. Volgens mij is het goed dat de heer Gankema daar... Ah mevrouw Hofman-de Raad wil als eerste het woord en mevrouw Van Eps als tweede. Ik kijk verder rond, de heer Krabbendam als derde, de heer Paulides als vierde, de heer Hendrickx als vijfde en de heer Stekelenburg als zesde. Ben ik dan rond met mijn inventarisatie? Dat is het geval, dan geef ik graag het woord aan mevrouw Hofman-de Raad.

Mevrouw **Hofman**: Dank u wel voorzitter. Ik hoop niet dat ik halverwege word overvallen door kriebelhoest want ik ben herstellende van een coronabesmetting. Alweer een tijd geleden en ik ben niet meer besmettelijk, maar de kriebelhoest is er nog wel.

De **voorzitter**: Dit is voor de heer Krabbendam echt een hele geruststellende mededeling.

Mevrouw **Hofman**: Goed, ik ga beginnen. Dank aan de leden van de raad om in te stemmen met het verzoek tot heropening van de beraadslagingen. Wethouder Koetsier heeft een geloofwaardigheidsprobleem, hij gebruikt argumenten bij willekeur als het hem goed uitkomt, is niet consistent, kan beslissingen niet aan inwoners uitleggen en schept verwarring door in en buiten de raad tegenstrijdige standpunten te verkondigen. Het hebben van een geloofwaardigheidsprobleem kan gemakkelijk overgaan in een vertrouwensprobleem en daarom is goed dat we hier vanmiddag het debat voeren. We hebben een aantal vragen aan de wethouder vanwege zijn interview met De Wassaarse Krant van 15 december jl. en naar aanleiding van de raadsinformatiebrief die we op 16 december jl. ontvingen. Om met de laatste te beginnen, tijdens de bespreking van het Wegencategoriseringsplan in de raadsvergadering van 21 november jl. zei de wethouder in de tweede termijn dat hij het amendement van Lokaal Wassenaar! dat hij op maandag 20 november jl. had ontvangen heeft doorgestuurd naar de ambulancedienst Midden Holland voor een reactie. Vervolgens gaf hij aan dat deze ambulancedienst, niet zijnde een broeder, absoluut niet blij was met het amendement. Hij zei: we hebben hierover een vijf pagina's tellend document dat we hier met u willen delen. Ik neem aan dat de wethouder zich kan herinneren dat hij dit heeft gezegd en anders verwijs ik naar de zojuist vastgestelde notulen over deze vergadering. Dit vijf pagina's tellende document dat de raad op zaterdag 16 december jl. heeft ontvangen laat echter zien dat de wethouder niet op maandag 20 november jl. maar al op 16 november jl. een reactie van de ambulancedienst heeft gekregen en het vijf pagina's tellende rapport kan niet al op 21 november jl. zijn samengesteld want de reactie van de brandweer is van 23 november jl. en die van de EBS van

13 december jl. Ik constateer dat de wethouder dus willens en wetens iets in deze raad heeft gezegd wat niet klopt en ik vraag de wethouder om een reactie hierop. Dan de volgende vraag. Nu duidelijk is dat u al op 16 november jl. de beschikking over deze informatie van de ambulance-dienst had, informatie die u, zacht uitgedrukt, tamelijk essentieel vindt omdat u daarmee onmiddellijk de conclusies uit het rapport van Royal HaskoningDHV terzijde schuift, constateer ik dat de wethouder belangrijke informatie niet met de raad heeft gedeeld, noodzakelijke informatie om hier de juiste discussie over dit onderwerp te kunnen voeren en ook nu vraag ik aan de wethouder hierop te reageren. Degene die heeft gereageerd op ons amendement is inderdaad geen broeder, maar een ambulancechauffeur en ja, deze chauffeur heeft de aantekening officier van dienst gezondheidskunde, maar toch. Waarom overrulet de informatie van deze ene ambulancechauffeur de informatie die Royal HaskoningDHV neem ik aan toch in alle zorgvuldigheid bij de ambulancediensten heeft opgehaald? Overigens zei de chauffeur 'we zijn niet blij' en de wethouder dikte het aan door te herhalen helemaal niet blij te zijn, absoluut niet blij. Als je dan de reactie van deze ambulancechauffeur leest dan liggen de bezwaren van de ambulancedienst voornamelijk bij de eventueel nog aan te leggen drempels. De ambulancedienst houdt niet van drempels, wij van Lokaal Wassenaar! houden niet van drempels en de inwoners van Wassenaar ook niet, we hebben dat al eerder bij de wethouder aangegeven, en het is bij de inrichting van 30km-wegen ook helemaal niet nodig. Dan het volgende. Deze week publiceerde De Wassenarse Krant een interview met de verantwoordelijke wethouder over het Wegencategoriseringsplan. Daarin geeft de wethouder aan 'wat in het voorliggende rapport is opgenomen betreft slechts voorbeelden'. Hij erkent dat hij dat beter niet had kunnen doen omdat die voorbeelden nogal wat commotie creëerden en dat is inderdaad het geval, maar onze vraag is op welke voorbeelden de wethouder doelt, we lezen in het plan geen voorbeelden, maar alleen voorstellen over de herindeling. De wethouder gaf aan in mogelijkheden te willen denken, maar hij zei aan het eind ook, en ik citeer, 'het voorliggende plan vertoont een circulaire samenhang en daaraan kun je niet zomaar gaan sleutelen'. Wat is het nu, zijn er mogelijkheden of kun je niet zomaar aan het plan gaan sleutelen en wederom de vraag die de interviewer ook terecht stelde, wat is het nut van de zienswijzen van de bewoners als niet zomaar aan het plan kan worden gesleuteld? Dan over de Jagerslaan. De wethouder zei daarover 'nee, het is zeker niet de bedoeling dat er massaal bomen worden gekapt of dat fietspaden worden opgeheven'. Hoe moeten we deze opmerkingen dan zien? Er zullen straks toch bomen worden gekapt om er een bredere weg van te kunnen maken, waarom dan in dit artikel suggereren dat dit niet het geval is? Tot slot iets heel anders. Het Wegencategoriseringsplan behelst alle straten van Wassenaar, dus ook de Schouwweg-Noord en de Storm van 's-Gravesandeweg-Zuid. Daarmee valt de herinrichting van deze wegen onzes inziens ook onder het Wegencategoriseringsplan en aangezien er intussen een heel duidelijk besef is dat het bij 30km-wegen noch noodzakelijk, noch wenselijk is om bestaande vrijliggende fietspaden op te heffen, is onze fractie van mening dat bij de herinrichting van de Schouwweg-Noord en de Storm van 's-Gravesandeweg-Zuid het vrijliggende fietspad behouden moet blijven. Beter ten halve gekeerd, dan ten hele gedwaald zeggen wij en niet alleen wij, deze vergadering begon met de aanbieding van de petitie met 2060 handtekeningen van mensen die net als wij bezorgd zijn over het weghalen van de fietspaden. Daarom hebben wij het volgende amendement opgesteld dat ik graag wil voorlezen en dat intussen via een mail van mijn collega aan de beraadslagingen wordt toegevoegd.

Subamendement C op het ontwerpwegencategoriseringsplan Ingediend door Lokaal Wassenaar!

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 19 december 2023;
gehoord de beraadslagingen;

wijzig het ontwerppraadsbesluit Z/22/072047/368973 behorend bij het raadsvoorstel Ontwerpwegencategoriseringsplan als volgt:

besluit:

beslispunten 2 en 3 komen te vervallen en worden vervangen door:

"Beslispunt 2

Nadat het, al dan niet naar aanleiding van de ingediende zienswijzen, de eventuele inspraak in de commissie- en raadsvergadering en de behandeling in de raad, gewijzigde Wegencategoriseringsplan 2023 definitief door de raad is vastgesteld, wordt het college opdracht gegeven het Wegencategoriseringsplan 2023 uit te werken in een uitvoeringsprogramma.;

Beslispunt 3

Voorts zullen de vrijliggende fietspaden aan de Schouwweg-Noord en de Storm-Zuid niet worden verwijderd. De raad draagt het college op de wegen zodanig in te richten dat de vrijliggende fietspaden behouden blijven."

Indiener is de fractievoorzitter Jeroen Gankema van Lokaal Wassenaar! Tot zover en ik weet niet of het wijsheid is om een schorsing aan te...

De **voorzitter**: Nee hoor, het amendement is nu ingediend, maakt onderdeel uit van de beraadslaging, wordt aan de amendementenlijst toegevoegd en iedereen kan er kennis van nemen. Na de beantwoording kunnen we natuurlijk nog even kijken of een moment van schorsing op zijn plek is, maar dat is voor dat moment, we zitten nu nog in de termijn. Dank u wel. Het woord is nu aan mevrouw Van Eps-Habibe.

Mevrouw **Van Eps**: Dank u voorzitter. Ik onderstreep wat mijn collega mevrouw Hofman hiervoor heeft aangegeven. Er is best veel commotie in het dorp ontstaan, maar dat heeft ook te maken met de manier waarop dit is gegaan. Er werden best tegenstrijdige uitspraken gedaan en ik benoem een voorbeeld van de inconsequente en tegenstrijdige uitspraken. Tijdens de adviesraad, georganiseerd door de Vrienden van Wassenaar, op 14 november jl. heeft de wethouder op een gegeven moment ook aangegeven 'het is allemaal niet zo erg, het loopt allemaal niet zo'n vaart, er kan en er zal maatwerk worden geleverd', ik refereer aan het categoriseren van de Jagerslaan als een GOW30 in plaats van een ETW30 wat wij graag zien. Tegelijkertijd hoorden we in de NOS-uitzending van 6 november jl. dat de woordvoerder van de gemeente zei, en ik citeer, 'de weg voldoet niet aan de eisen, ook bomen moeten worden gekapt', maar hoeveel precies kan de woordvoerder niet zeggen, 'dat wordt nog onderzocht. Sluipverkeer. Andere maatregelen zijn nodig en het Wegencategoriseringsplan, dat zijn we nog aan het uitzoeken'. Dit soort uitspraken zorgen voor onrust onder de Wassenaarders en wat ik dan ook nog eens hier heb meegemaakt, is een vorm van dualisme die uiteindelijk niet tot stand komt. Het Wegencategoriseringsplan kijkt af van het officiële afwegingskader van de CROW. De kaderstelling is onze taak als raad. De wethouder wilde het debat niet op de inhoud voeren, hij zei letterlijk 'ik ga hier niets aan veranderen' en gaf als voorbeeld 'als je aan een straat gaat veranderen, dan valt het als een kaartenspel in elkaar, het plan is helemaal doorgerekend'. Coalitiepartijen gaven aan niet op de inhoud te willen debatteren omdat dit eerst ter visie wordt gelegd. Wij betreuren dit. Er zitten technische onhaalbare fouten en gekke inconsequenties in dit conceptplan, maar het college staat achter het plan, de coalitiepartijen staan achter het plan en wij als minderheid zijn uitgeschakeld. Dan heb ik alleen nog één prangende vraag: wat gaat er anders zijn bij de zienswijzen van de inwoners, gaan echt een keer serieus naar de inwoners luisteren? Dank u.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Dank u wel voorzitter. Dit Wegencategoriseringsplan houdt de samenleving bezig, ik denk dat zoveel wel duidelijk is. Het houdt ook onze raad bezig, we hebben er meerdere commissies aan besteed en we komen er nog niet helemaal uit. Ik denk dat dit misschien wel een eerlijke vaststelling is. Het voorstel zoals het er nu ligt, het conceptwegencategoriseringsplan, is uitgebreid besproken en toegelicht. Het is misschien nog niet helemaal perfect, maar het is wel belangrijk dat er een stap wordt gezet, een stap waarin we aan de slag kunnen met de nieuwe inrichting van wegen, een stap naar de invoering van 30 km per uur in een deel van dit dorp en misschien komen we in de toekomst nog wel een stap verder. Het is goed om daarover het gesprek te blijven voeren. Wij hebben nagedacht en geluisterd naar de inwoners van Wassenaar die zich de afgelopen week enorm hebben geroerd. Ik denk dat iedereen enorm veel kopjes koffie, zoals mijn collega van het CDA dat noemt, in het dorp heeft gedronken en met de inwoners heeft gesproken en ik denk dat we de komende periode ook veel zienswijzen tegemoet kunnen zien. GroenLinks heeft terecht gevraagd wat we met die zienswijzen gaan doen, hoe gaan we luisteren naar onze inwoners? Er was ook kritiek op het participatieproces, dat het niet volledig was of dat het onduidelijk was en dat het een technisch plan is. De vraag is hoe je met dat soort kritiek omgaat en hoe je recht zou kunnen doen aan de onrust in de samenleving. Daarom dien ik namens vijf partijen, en die worden in dit huis ook wel eens de coalitiepartijen genoemd, een motie in. Deze motie ziet op het organiseren van een burgerberaad. Dat kennen wij nog niet in Wassenaar, maar we hebben daar al eerder over gesproken bij het bespreken van het initiatiefvoorstel van Hart voor Wassenaar over het raadgevend referendum en daar is positief op gereageerd. Ik weet niet of u wilt dat ik de hele motie voorlees?

De **voorzitter**: In ieder geval de oproep. Het is aan u om het helder te maken, maar ik zie twee pagina's en dat is wel heel veel.

De heer **Krabbendam**: Hij is lang en daarom vraag ik het ook, maar ik kan snel lezen en ik zal hem voordragen, uit eigen werk.

Motie Burgerberaad (ex artikel 32 RvO)
Ingediend door D66, PvdA, VVD, CDA en DLW

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 19 december 2023;

constaterende dat:

- er een breed gedragen wens in de Wassenaarse samenleving bestaat om de leefbaarheid en verkeersveiligheid binnen onze gemeente te vergroten, in het bijzonder rond scholen, sportverenigingen en zorgvoorzieningen;
- het verlagen van de snelheid van het verkeer binnen de bebouwde kom kan bijdragen aan het verminderen van het aantal ongevallen met letsel en/of dodelijke afloop;
- de leefbaarheid in Wassenaar en in het bijzonder langs bepaalde wegen en in de aangrenzende buurten onder druk staat ten gevolge van doorgaand verkeer dat Wassenaar niet als bestemming heeft, ook wel sluipverkeer genoemd;
- het tegengaan van dit sluipverkeer kan bijdragen aan het verbeteren van de leefbaarheid in Wassenaar;
- steeds minder mensen zich door de politiek vertegenwoordigd voelen;
- het van groot belang is om veel verschillende perspectieven te betrekken bij de beleidsvorming;
- er in Nederland goede voorbeelden zijn waarbij de inzet van een zogenaamd burgerberaad heeft bijgedragen aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken en het maken van ingewikkelde maatschappelijke en politieke keuzes;

overwegende dat:

- opeenvolgende colleges hebben gewerkt aan verkeersveiligheid, wegencategorisering en de (her)inrichting van wegen, fiets- en voetpaden en oversteekplaatsen;
- meerdere politieke partijen en colleges zich positief hebben uitgelaten over de invoering van 30 km per uur in (een groot deel van) Wassenaar;
- desondanks grote meningsverschillen bestaan over de omvang en wijze waarop 30 km per uur zou moeten worden ingevoerd;
- de meningen uiteenlopen over hoe sluipverkeer het beste zou kunnen worden tegengegaan;
- een brede belangenafweging noodzakelijk is waarbij ook de aanrijtijden van hulpdiensten en het op niveau houden van het openbaar vervoer in Wassenaar meegewogen dienen te worden;
- de bereikbaarheid van Wassenaar ook voor Wassenaarse ondernemers van groot belang is;
- burgerberaden de betrokkenheid van inwoners vergroten;
- de organisatie van een burgerberaad de inwoners van Wassenaar de kans zou bieden om op basis van onafhankelijke informatie en met medeweging van alle belangen een advies aan de gemeenteraad te formuleren over hoe de leefbaarheid en verkeersveiligheid in Wassenaar te vergroten;

spreekt als gemeenteraad uit:

- de uitkomst van het burgerberaad als een zwaarwegend advies mee te nemen bij de besluitvorming over het definitieve Wegencategoriseringsplan;

roept het college van B&W op om:

- na de vaststelling van het conceptwegencategoriseringsplan en de start van de zienswijzenperiode direct te starten met de voorbereidingen voor een burgerberaad;
- ervoor te zorgen dat de samenstelling van het burgerberaad representatief is voor de Wassenaarse samenleving, bijvoorbeeld door het aanwijzen van deelnemers middels loting;
- in de periode maart 2023 tot en met juni 2023 een burgerberaad te organiseren;
- het budget te maximaliseren tot € 75.000,00 en dit te onttrekken aan de algemene reserve;
- de ingediende zienswijzen op het conceptwegencategoriseringsplan te delen met de deelnemers aan het burgerberaad;
- het advies van het burgerberaad als een zwaarwegend advies mee te nemen bij het opstellen van het definitieve Wegencategoriseringsplan en dit vervolgens voor te leggen aan de gemeenteraad;

en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie dien ik bij dezen in namens D66, CDA, PvdA, VVD en DLW. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Ik dank u wel en hierbij is de motie ingediend en maakt deze onderdeel uit van de beraadslaging. Daarmee bent u ook aan het einde van de termijn? Ja, dan is het woord aan de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja, dank voorzitter. Ik was van plan weinig over het Wegencategoriseringsplan te zeggen omdat we het al hebben besproken en het eigenlijk alleen maar over de tervisielegging gaat, maar nu er een heropening is en er een subamendement op het oude amendement... Ik heb het oude amendement opgesteld, maar dat is vanwege mijn afwezigheid door de VVD ingediend. Daarop is een subamendement gekomen en ik heb behoefte aan een schorsing als de termijn af is om met de fractievoorzitters te kunnen overleggen. Ik wil toch twee opmerkingen maken en de eerste gaat eigenlijk over de woorden van mevrouw Hofman, het verhaal over Royal HaskoningDHV en de informatie van de wethouder die is nagekomen, daar zitten toch twee essentiële verschillen in. In eerste instantie gaat het over 30km-wegen en 50km-wegen, dat stond in het rapport van Royal HaskoningDHV en de verfijning die is gekomen. De vraag naar aanleiding van uw woorden is eigenlijk: wat gebeurt er als alles 30 km per uur wordt? Dat is het verschil tussen die beide dingen, dat wil ik toch even hebben gezegd. Dan GroenLinks over de ETW en de GOW. Ja, het gaat mij vaak ook niet ver genoeg en ik vind dat het verschil tussen een ETW en een GOW alleen heeft te maken met de voorrangssituatie, de rest blijft hetzelfde, maar daar praten we niet over en daar wil ik nu ook niet over praten. We krijgen de zienswijzen, daarop komt een reactie van het college en dan zegt de raad of die het ermee eens is en of er aanvullingen moeten komen. Ik vind dit niet het moment om het hele Wegencatalogiseringsplan open te trekken en te behandelen, dat moment komt nog. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan geef ik graag het woord aan de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Tja, de derde termijn. Ik begin steeds meer in verwarring te raken en ik hoop eigenlijk op een vijfde termijn, dat ik hier als een gekkie kan worden weggedragen want het wordt mij niet helderder. Ik had an sich niet de behoefte aan een derde termijn, mijn fractie had geen behoefte om in een derde termijn te spreken, maar we hebben naar aanleiding van het subamendement van Lokaal Wassenaar! één vraag aan de wethouder, namelijk hoe dat amendement zich technisch verhoudt tot wat uiteindelijk wordt besloten, dat is het eerste. Ik grijp nu toch heel even terug op de discussie en het debat van de vorige keer. We hebben toen gehoord dat de wethouder zei dat het zo nauw samenhangt dat het in Noord begint te rammelen als je in Zuid aan een dingetje trekt. Kortom, je kunt eigenlijk niets wijzigen want dan vervalt de samenhang en dan zouden we het eigenlijk opnieuw moeten tekenen. Tegelijkertijd hebben we hier in het debat in ieder geval de VVD horen zeggen 'we gaan niet over de inhoud' om vervolgens tot de inhoud terug te keren. We gaan hier niet over de inhoud, we wachten af waar het college mee komt nadat de zienswijzen zijn ingediend. Dan zit ik een beetje in limbo, dan kom ik in een moeilijke situatie. Praten we nu over de inhoud en daadwerkelijk over het plan of praten we over een plan waarop een heleboel zienswijzen komen en waarvan de houding van het college via de woorden van de wethouder is 'ja, maar het zal heel lastig zijn om daar echt iets aan te veranderen'? Dan zeg ik liever aan de voorkant 'ga nu het plan maken, waarbij je zienswijzen kunt inbouwen zodat je in ieder geval niet de hele discussie achteraf hoeft over te doen'. Dat is ons grootste probleem met wat de afgelopen keer is gepasseerd, namelijk toch een spanningsveld dat opgeroepen wordt tussen enerzijds de VVD in samenhang met de coalitie en anderzijds het college want het college zegt 'we gaan niets veranderen' en de VVD zegt 'ga vooral luisteren en laat het dan ook nog eens een keer', want die indruk kregen we, 'zo lang mogelijk duren'. Dit is het moeilijkste van het onderdeel dat we de vorige keer hebben besproken en is voor ons het belangrijkste voor wat betreft de derde termijn. Verder zijn we zeer geïnteresseerd in de technische uitleg en zullen we straks gaan stemmen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan de heer Stekelenburg.

De heer **Stekelenburg**: Ja voorzitter, ook ik ben herstellende van een kleine verkoudheid maar ik heb geen corona, ik heb vandaag een testje gedaan. Dat even ter toelichting om ook mevrouw Hofman-de Raad daarin bij te staan. We spreken weer over het Wegencategoriseringsplan, we hebben daar in november jl. ook uitgebreid over gedebatteerd, maar ook in de commissies is daar uitgebreid aandacht voor geweest. Allereerst dank aan de sprekers, we hebben goed naar hen geluisterd en we blijven ook luisteren, ook naar de geluiden die we in het dorp horen. Het is voor ons eigenlijk een onderbouwing van standpunten, zowel wat er in de krant over wordt geschreven als de brieven die we ontvangen en dat zou ons moeten helpen bij het maken van de afweging. Voor ons is er nu geen aanleiding om het debat hierover te heropenen en wat ons betreft is de lijn dat we nu echt eerst de inspraak willen starten waarin zienswijzen kunnen worden ingediend, het college met een reactie komt en de raad vervolgens wijzigingsvoorstellen kan aannemen. Dat is

eigenlijk onze lijn. Ook wel steun voor de wethouder, we hebben ook gezien hoe hij er de afgelopen tijd in is geslaagd om juist in het dorp overal draagvlak te creëren en betrokkenheid te tonen. Dat is ons niet ontgaan en wat ons betreft mag er wel een compliment worden gemaakt. Tot slot hebben we een amendement, dat hebben we de vorige keer in de raad al aangekondigd. Dat heeft de heer Paulides opgesteld, die was toen afwezig. Dat amendement beoogt eigenlijk een tussenstap die ook aansluit op de motie van de heer Krabbendam die we van harte steunen. Hierin passen we eigenlijk de beslispunten uit het raadsbesluit 2 en 3 aan omdat die eigenlijk niet logisch zijn omdat je dan eigenlijk met een uitvoeringsprogramma zou starten terwijl je het eerst vrijgeeft voor inspraak. We hebben daar een amendement over ingediend en ik kan het even voorlezen, maar ik denk dat hij bij iedereen al redelijk bekend is.

De **voorzitter**: Dat is niet nodig, hij is ingediend en maakt gewoon deel uit van de beraadslaging.

De heer **Stekelenburg**: Dank u voorzitter. Dan wil ik het amendement bij dezen formeel indienen.

De **voorzitter**: Dat hoeft niet formeel, hij is al ingediend en hij maakt deel uit van de beraadslaging. Hij ligt alleen op stemming te wachten.

De heer **Stekelenburg**: Vergeeft u mij voorzitter, bij dezen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het CDA heeft nog behoefte en daar geef ik graag invulling aan. Mevrouw Everard aan u.

Mevrouw **Everard**: Ja voorzitter, dank. Ik heb in eerste instantie niet gezegd dat ik hier iets wil zeggen omdat ik vind als we hier drie uur lang over een onderwerp praten, we op een gegeven moment ook wel een besluit moeten kunnen nemen. We zijn geen praatgroepje maar een gemeenteraad en dat verwachten de inwoners van ons. Vandaar dat ik het eerst niet heb gezegd, maar ik denk dat ik hier toch nog iets duidelijk wil maken. Het gaat nu echt alleen om het categoriseren en ik vraag ook aan de wethouder de bevestiging dat de definitieve inrichting nog naar de raad komt en dat dit nu niet ter discussie staat, kan de wethouder dat bevestigen? Voorzitter, dat was eigenlijk onze inbreng.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan zijn we aan het eind van de inbreng van de zijde van de raad gekomen en ik begreep dat er behoefte aan een korte schorsing is omdat u nog naar amendementen wilt kijken en dat wilt u doen voordat de wethouder heeft gereageerd. Heb ik dat juist begrepen? Hoeveel minuten wilt u schorsen? Even? Ik krijg graag een voorstel van iemand. U hebt het voorstel om te schorsen gedaan? Nee, Ik hoor hier vijf minuten. Het is nu 16.35 uur en we gaan om 16.40 uur door. De vergadering is geschorst.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, hierbij heropen ik de vergadering. Dames en heren, ik zou het op prijs stellen als men op de publieke tribune... Dames en heren hierbij is de vergadering heropend. Dames en heren, ik vind het bijzonder vervelend dat ik echt een paar keer, en zeker ook van de publieke tribune, ook vanuit de zijde van het college echt graag even in het vervolg... We hebben vandaag nog heel veel te behandelen en de schorsing is al iets uitgelopen. Ik geef het woord aan de heer Gankema voor een toelichting op de schorsing. De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Ja dank u wel voorzitter. We hebben zojuist even geschorst, we hebben wat meningen uitgewisseld en standpunten bekeken. Dat heeft tot dusverre niet tot wijzigingen geleid en we kunnen de vergadering gewoon vervolgen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Prima, dan gaan we nu naar de reactie en het antwoord van de zijde van het college. Het woord is aan de wethouder van Verkeer. Voor u ligt in ieder geval een ingediend amendement dat een subamendement is op amendement C en een motie.

Wethouder **Koetsier**: Dank u mijnheer de voorzitter. Dank u wel alle insprekers, dank u wel voor uw support en ook mevrouw Rueb, dank u wel voor de petitie en alle moeite die u daarvoor hebt gedaan. Ik ben toch wel verrast dat we nu al in de derde termijn zijn, het is inderdaad een langlopende cyclus. Mevrouw Hofman, dank u voor alle opmerkingen. Wij hebben op basis van verwachte amendementen een advies opgevraagd en het klopt dat eerder al verschillende adviezen bekend waren. Ik was er niet mee bekend dat ik ze direct moest doorsturen, maar op het moment dat alles is verzameld en erom is gevraagd, is alles gebundeld en is het toegestuurd. Het klopt dat het advies van EBS ontbrak, dat is er op een latere datum aan toegevoegd. Excuses dat ik niet direct op

het moment dat ik wist dat een advies was binnengekomen... Dat zal gewoon in principe niet meer gebeuren en de intentie was niet om informatie achter te houden, nogmaals mijn excuses daarvoor. U sprak over voorbeelden, wat ik in de krant heb gezegd. Dat is in principe op basis van zoveel mogelijk informatie die we met de raad delen om het rapport zo compleet mogelijk te maken. Het gaat over het categoriseren van wegen, maar ook over de ambulance, het fietsnetwerk en de vrachtwagens, het is een heel compleet plan. Er is daar toen ook bij gezegd: jongens, als we de wegen op een bepaalde manier categoriseren, dit is een indicatie van hoe ze kunnen worden ingericht. Wat u zelf ook zei, op een gegeven moment praten we niet meer over de categorisering, maar wordt de inrichting al het punt. Ik weet niet of dat handig was of dat de juiste weg was, maar het was wel volledige en open communicatie en informatie naar iedereen. Ten aanzien van de circulaire samenhang. Natuurlijk hangt het circulair samen, het is gebouwd op een fietsnetwerk, de vrachtwagens, hulpdiensten en de bereikbaarheid. U hebt ook gezegd 'we vragen naar zienswijzen, gaat u daar iets mee doen?'. Elke zienswijze wordt op zijn merites beoordeeld en zal op die manier ook worden geapprecieerd. Ik ga nog even verder en daarna kon ik bij de motie en het amendement.

De voorzitter: Een interruptie van mevrouw Hofman.

Mevrouw **Hofman:** Dank u voorzitter. Begrijp ik het goed dat u klaar bent met de beantwoording van mijn vragen?

Wethouder **Koetsier:** Ik kom nog terug op het amendement. Ik heb net gesproken over de voorbeelden, de circulaire samenhang en dat ik de informatie die ik had niet direct met u heb gedeeld, maar dat ik het wel...

De voorzitter: U hebt nu beiden uw microfoon aan staan. Dat is niet de bedoeling en volgens mij bent u klaar met de beantwoording van de vragen van mevrouw Hofman en mevrouw Hofman wil daar nog een verhelderende vraag over stellen. Mevrouw Hofman.

Mevrouw **Hofman:** Ja, dank u wel. Ik vroeg ook waarom de informatie van de ambulancechauffeur de informatie die Royal HaskoningDHV toch met alle zorgvuldigheid heeft verzameld heeft overruled.

De voorzitter: Een heldere vraag. De wethouder.

Wethouder **Koetsier:** Een heldere vraag. Het ene ging over een snelheid van 50 km per uur, zoals in het rapport van Royal HaskoningDHV stond en de specifieke vraag bij de ambulance ging over 30 km per uur. Het verhaal van de ambulance was in die zin ook vrij beschrijvend.

De voorzitter: Een aanvullende vraag, mevrouw Hofman.

Mevrouw **Hofman:** Ja, het is vreemd want in het rapport staat dat de ambulance bij een bepaalde inrichting geen probleem met 30 km per uur heeft en we hebben het helemaal niet over 50 km per uur, we hebben het de hele tijd over de 30 km per uur. De chauffeurs zegt 'we hebben er wel problemen mee', maar in het rapport van Royal HaskoningDHV staat heel duidelijk dat de ambulancediensten er geen problemen mee hebben dat er 30 km-wegen worden ingericht. Ik begrijp daarom niet waarom u het nu over de 50 km-wegen hebt.

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder **Koetsier:** In het rapport van Royal HaskoningDHV reageren de ambulance en de nooddiensten op het hele plan, daarin zitten 30 km-wegen en ook 50 km-wegen, en dat was de reactie van de nood- en de hulpdiensten en daarna was het heel specifiek op alleen alles 30 km per uur.

De voorzitter: Nu hebt u een derde vervolgvraag, maar u wilt het nog verder weten. Gaat uw gang, maar dat is echt de laatste toelichtende vraag.

Mevrouw **Hofman:** Nee, het gaat erover dat in het rapport van Royal HaskoningDHV staat dat de ambulancediensten geen problemen met 30 km per uur hebben. Dat er dan ook nog eens 50 km-wegen zijn à la, maar ze hebben geen problemen met 30 km per uur, daar gaat het om.

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder **Koetsier**: Er staat dat de amulancediensten er geen probleem mee hebben om op stukken 50 km per uur te rijden om heel snel dichtbij te komen en het laatste stukje 30 km per uur te rijden om bij de bestemming te komen, dat staat in het rapport. Ik ga verder naar mevrouw Van Eps die vraagt 'gaat u luisteren, neemt u de inwoners serieus?' Het antwoord is: ja, ik hoor en ik luister. De afgelopen week is er heel veel geschreven en heel veel geappt. Ik word ook overal aangesproken, 7000 inwoners benaderen mij: het moet anders, het moet beter, het moet zo. Iedereen heeft een mening en we gaan ermee aan de slag, we nemen de inwoners serieus. Dan kom ik op de appreciatie van de motie van de heer Krabbendam. Ik denk dat die ook reflecteert op hoe ontzettend het in het dorp leeft, iedereen heeft hier een mening over, en hoe we dat misschien in het vervolg kunnen meenemen. De waardering van de motie van de heer Krabbendam ten aanzien van een burgerberaad is oordeel raad. We gaan even naar de...

De **voorzitter**: Toch even als uw voorzitter om wel zuiverheid in de besluitvorming te zien. Hoe ziet u de samenloop van een burgerberaad tegelijkertijd met een zienswijzenprocedure?

Wethouder **Koetsier**: We komen hier op de hele technische vraag en dit was natuurlijk puur een appreciatie van de motie. Ik weet het niet helemaal, maar ik ben niet geïnformeerd over het proces van een burgerberaad. Het kan wel tot ongeveer een halfjaar duren voordat dit helemaal up and running is. De zienswijzenprocedure. Als wij straks zeggen dat het ter inzage wordt gelegd dan duurt dat zes weken en daarna komen alle zienswijzen. Dat zal allemaal niet helemaal parallel lopen, dus daar moet wel verder naar worden gekeken om dat dan voor elkaar te krijgen.

De **voorzitter**: Er is nog een amendement.

Wethouder **Koetsier**: Ik ga nog even verder naar de heer Stekelenburg. Het wordt inspraak via de zienswijzen. De participatie is voorbij, het gaat over inspraak via zienswijzen. Mevrouw Everard vroeg of ik nogmaals kan confirmeren dat dit alleen over categoriseren gaat. Het antwoord is: ja, dit gaat alleen over categoriseren en de verdere inpassing en de uitwerking komen bij de uitwerkingsplannen. Ten aanzien van het subamendement. Dat kan ik alleen maar ontraden en dat is specifiek vanwege punt 3. De Storm van 's-Gravesandeweg-Zuid en de Schouwweg-Noord maken geen deel uit van het Wegencategoriseringsplan en op die basis wordt het ontraden. Volgens mij ben ik bij dezen door alle vragen heen. Dank u. Oh nee, ik ben de heer Hendrickx van Hart voor Wassenaar vergeten.

De **voorzitter**: Geeft u nog even antwoord op de vragen, dan hoort u vanzelf of die naar tevredenheid zijn. De wethouder.

Wethouder **Koetsier**: De heer Hendrickx vroeg hoe het zich technisch verhoudt tot wat er is besloten. Dat was de vraag, misschien ben ik daar te snel overheen gaan omdat ik het niet helemaal begreep. Als het gaat over de Storm van 's-Gravesandeweg en de Schouwweg, hoe die zich technisch tot het Wegencategoriseringsplan verhouden. Die verhouden zich niet tot elkaar want het zijn twee verschillende onderwerpen, er is in juni over de Storm van 's-Gravesandeweg en de Schouwweg besloten, dat is een raadsbesluit, en we praten nu over het Wegencategoriseringsplan en daarvan maken de Storm van 's-Gravesandeweg en Schouwweg geen deel uit.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Misschien komen we met wat praten tot meer begrip voor elkaar. Zoals u duidelijk zei, is er een besluit over de Storm van 's-Gravesandeweg en de Schouwweg, dat besluit ligt er. Stel nou dat dit amendement wordt aangenomen en het Wegencategoriseringsplan ook wordt aangenomen. Dan zitten we dus met een amendement in een besluit en het amendement is een deel van dat besluit, maar staat in relatie tot het besluit dat eerder is genomen en ook in relatie tot moties betreffende de Schouwweg die op dit moment nog moeten worden behandeld. Mijn vraag gaat echt 3,5 keer dieper dan het in eerste instantie lijkt. Wat als het amendement wordt aangenomen en het Wegencategoriseringsplan ook wordt aangenomen, welke situatie ontstaat er dan? Als het amendement niet wordt aangenomen en het Wegencategoriseringsplan ook niet wordt aangenomen dan hoeven we er niet eens over na te denken en wat als het amendement wordt aangenomen en het Wegencategoriseringsplan ook wordt aangenomen, wat betekent dat voor de besluiten? Dan mijn derde vraag. Stel dat dit inderdaad zo is, wat zal het college in de uitvoering gaan doen wanneer dit amendement en het Wegencategoriseringsplan worden aangenomen?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Koetsier**: Mijnheer Hendrickx als ik heel eerlijk ben, vind ik dit zeer lastige en technische vragen. Zoals het er nu ligt maken de Schouwweg en de Storm van 's-Gravesandeweg geen deel uit van het Wegencategoriseringsplan en ik kan niet oordelen over 'wat, als, dan'. Als het wordt aangenomen, wat dan? Vooralsnog ontraadt het college het, ze maken als zodanig geen deel uit van het Wegencategoriseringsplan.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, ik voel enige compassie met de heer Koetsier, hij wordt hierdoor overvallen, maar er wordt straks gestemd en ik zou heel graag willen dat het college kan aangeven wat de consequenties van het stemmen voor amendementen en besluiten zijn, gegeven het feit dat ze nogal wat relatie hebben met eerdere en mogelijk latere besluiten. Mijn suggestie zou zijn om daar toch even heel technisch over te gaan nadenken want anders zou het wel eens zo kunnen zijn dat hier besluiten worden genomen die óf strijdig óf niet uitvoerbaar zijn of waarmee nog iets anders aan de hand is. Ze liggen er in ieder geval en er wordt over besloten. Ik denk dat het in ieder geval goed is, laat ik het zo formuleren, dat iedereen precies weet wat de consequenties van welke stemmingen zijn. Dank u wel.

De **voorzitter**: Wethouder, misschien toch even als uw voorzitter. Er is namelijk een eerder aangenomen raadsbesluit en dit amendement doet iets met dat eerder aangenomen raadsbesluit, dat maakt het eigenlijk onmogelijk om het uit te voeren. Dat is volgens mij wel aan de orde, dus volgens mij, maar dat is dan meer een vraag aan de indieners... Mevrouw Hofman, hoe u dan toch denkt dat dit niet het geval is, dan hebben we het ook allemaal op tafel.

Mevrouw **Hofman**: Dank u voorzitter. Wij zeggen niet dat de gehele herinrichting van de wegen moet worden stopgezet. Het gaat alleen over de vrijliggende fietspaden en dat is een beperkt onderdeel van de herinrichting van beide wegen. Dat zou naar ons idee heel goed mogelijk zijn als dat niet wordt meegenomen.

De **voorzitter**: Dan even voor mijn beeld. Hoe verhoudt zich dat dan tot uw voornemen om vandaag ook een motie vreemd aan de orde van de dag met dezelfde oproep in te dienen?

Mevrouw **Hofman**: Als dit amendement wordt aangenomen, kan de motie worden ingetrokken.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, een punt van orde. Dit is heel technisch. Wij zijn allemaal leken en u leert heel snel, maar weet misschien nog niet alles. Ik stel voor dat het college zich vijf minuten beraadt over wat hier op tafel ligt en dan met een degelijk en zeker correct advies terug naar de raad komt.

De **voorzitter**: Dat ben ik met u eens, maar dan kijk ik even naar de zijde van het college. Hoeveel tijd hebt u nodig om nu wel helderheid te krijgen over hoe het een zich verhoudt tot het ander? Graag even regie daar nu. Vijf minuten oké, dan schors ik de vergadering.

Wethouder **Koetsier**: Nee, het is tien minuten. Er werd vijftien minuten gezegd.

De **voorzitter**: Hoeveel tijd hebt u nodig?

Wethouder **Koetsier**: Tien minuten mijnheer de voorzitter.

De **voorzitter**: Tien minuten, maar ik hoor dat de heer Paulides nog een ander punt heeft.

De heer **Paulides**: Ja dank u wel. Ik wil de wethouder toch nog even meegeven dat ik een beetje de weg kwijt ben. De wethouder zei naar de inwoners te luisteren, maar dat doet u niet bij de Schouwweg en u zegt dat u ook niet bereid bent om dat alsnog te doen, dat is best wel een beetje raar. Uw motivatie is dat die geen onderdeel van het Wegencategoriseringsplan is en daarin hebt u ten dele gelijk, maar als we de Storm van 's-Gravesandeweg GOW50 houden en het andere deel, de Storm van 's-Gravesandeweg-Zuid, GOW30 wordt dan hebt u ook een overgang, dus het heeft wel degelijk met elkaar te maken. Ik vind het antwoord zo vervelend dat ik bijna geneigd ben om met het subamendement mee te gaan. Ik zou de wethouder toch wel willen vragen hoe we dit oplossen. U kunt wel zeggen 'ach, het zijn 2000 mensen die een petitie hebben ingediend'... Ik heb het ooit meegemaakt hoor, ik had ooit 2500 ondertekende petities. Die bood ik burgemeester Hoekema aan en die schoof ze zo terzijde, maar dat is toch niet hoe je hiermee moet omgaan en ik zou toch wel een iets ander antwoord willen horen.

De **voorzitter**: Het was een interruptie op de wethouder en de wethouder had ook nog een termijn. Wilt u daar nog op reageren? Volgens mij was het meer een statement, dus daar kunt u nu even kennis van nemen. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Nu ben ik een beetje de agenda kwijt. Ik dacht dat we aan het discussiëren waren over tien minuten voor het college om heel specifiek een onderwerp... en vervolgens gaan we in de vijfde termijn door. Ik heb net al aangekondigd dat ik na de derde termijn gek word en we zitten in de vijfde termijn, dus ik ben gek.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik schors de vergadering voor tien minuten. We gaan om 17.12 uur verder en dan heb ik de verwachting dat het college een loepzuivere duiding geeft van wat voorligt.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, hierbij heropen ik de vergadering, het is inmiddels 12 over 7. Als iedereen zou willen gaan zitten. Het woord is aan de wethouder, gaarne alle aandacht. De wethouder.

Wethouder **Koetsier**: Ik heb het idee dat ik in heel korte tijd een spoedcursus hogere bestuurskunde en politicologie krijg.

De **voorzitter**: Wethouder, of u tot beantwoording wilt overgaan.

Wethouder **Koetsier**: Dat ga ik direct doen. Ten aanzien van de vraag van de heer Hendrickx. Het technische gevolg is dat via dit amendement een democratisch besluit over de inrichting van de Schouwweg en de Storm van 's-Gravesandeweg-Zuid uit juni wordt teruggedraaid, maar het heeft geen gevolg voor de wegategorisering van die twee wegen. Het heeft ook tot gevolg dat het werk aan die twee wegen direct zal worden stilgelegd met alle gevolgen van dien of wat daar dan ook bij hoort. De heer Paulides, ik heb u heel goed gehoord. De afgelopen week...

De **voorzitter**: Volgens mij waren we nu op het punt van de appreciatie van het amendement en dat is geduid, maar de heer Hendrickx heeft daar nog een vervolgvraag op. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja, dank u wel voorzitter. Ik zei al dat we al pratende stukken verder komen. U stelt dat wanneer het amendement en het besluit worden aangenomen, dit betekent dat u de werkzaamheden voortvloeiend uit het besluit over de herinrichting van de Schouwweg, dat hele besluit, moet stilleggen. Klopt dat? Omdat dit besluit maakt dat het besluit van toen niet meer kan worden uitgevoerd. Even voorzitter, ik zoek hier heel nadrukkelijk naar duidelijkheid, het is geen politieke discussie. Ik probeer zoveel mogelijk tot wijsheid in dezen te komen.

Wethouder **Koetsier**: Dat klopt, Het gaat in dit geval over de Storm van 's-Gravesandeweg en de Schouwweg-Noord, dus het gaat over beide wegen. We beginnen op 8 januari a.s. met het werk en de voorbereidingen zijn al begonnen.

De heer **Hendrickx**: Nogmaals voor de duidelijkheid. Op het moment dat dit amendement en het voorgestelde besluit worden aangenomen, stoppen de werkzaamheden op de Storm van 's-Gravesandeweg en de Schouwweg.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Koetsier**: Ja, dan zullen we het werk op de Storm van 's-Gravesandeweg moeten stilleggen.

De heer **Hendrickx**: Tot wanneer?

Wethouder **Koetsier**: Dan moet er een heel nieuw inrichtingsplan voor de Schouwweg-Noord en de Storm van 's-Gravesandeweg-Zuid moeten worden gemaakt. Ik kan op dit moment niet inschatten over welk tijdsbestek we hier praten.

De heer **Hendrickx**: Als ik nog een keer mag voorzitter. Dat betekent dus dat het oude besluit daarmee vervalt, is dat dat correct?

Wethouder **Koetsier**: Mijnheer Hendrickx, dat heb ik ook gezegd. Op het moment dat dit amendement...

De **voorzitter**: Nu staan beide microfoons aan. De heer Hendrickx heeft zijn laatste vraag gesteld, hij wil helderheid over of dan het oude besluit van juni vervalt.

Wethouder **Koetsier**: Het oude besluit vervalt dan, het antwoord is 'ja'.

De **voorzitter**: Ja, de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Hoe verhoudt dit amendement zich dan tot de moties die er ten aanzien van de Schouwweg liggen? Dat is ook een technische vraag die ik had. Stel dat het amendement en het Wegencategoriseringsplan worden aangenomen, wat is dan nog de betekenis van de te behandelen moties?

De **voorzitter**: Dit is wel een apart figuur want dit zijn moties vreemd aan de orde van de dag die nog niet... Ze zijn wel op de agenda gezet en u hebt er wel kennis van genomen. Er wordt nu gevraagd hoe die moties zich verhouden tot het besluit over de Wegencategorisering.

Wethouder **Koetsier**: Het verschil tussen het amendement en de moties is dat het amendement verder gaat en in principe morgen stoppen met het werk betekent. De moties gaan heel specifiek over de Schouwweg-Noord, dus daar zit een fundamenteel verschil tussen.

De **voorzitter**: Dan hebben we dit allemaal scherp. U was nog een reactie aan het geven op de heer Paulides ten aanzien van de Jagerslaan.

Wethouder **Koetsier**: Ja, de heer Paulides zei 'mijnheer de wethouder, u houdt geen rekening met wat er allemaal speelt'. Mijnheer Paulides, ik heb de afgelopen week bijna hele agenda leegge maakt en ik ben met iedereen in gesprek gegaan, met veel buurtverenigingen, ik ben bij de Schouwweg-Noord geweest, ik heb gesproken met de initiatiefnemers van de petitie, ik heb geluisterd, ik hoor hen en we gaan kijken wat de mogelijkheden zijn. Ik ben bereid om stappen te zetten om te kijken of we de buurt, de omwonenden, de aanwonenden, alsnog samen kunnen brengen en te kijken wat de mogelijkheden zijn. Daar wil ik niet op vooruitlopen, maar daar had ik in principe bij de motie wat meer toelichting op kunnen geven. Even terug naar de motie van de heer Krabbendam over een burgerberaad en de zienswijzen. Ik heb gezegd 'de tijden lopen niet helemaal, hoe kun je dit naar de toekomst ook zien?' De zienswijzen. Als dat opengaat, zes weken en we verwachten eind januari/begin februari 2024 de zienswijzen terug te krijgen. Het college zal daar een appreciatie van maken en er zal ook een brief naar de raad gaan over alle zienswijzen en wat daarin wordt meegenomen. Parallel loopt dan ook het burgerberaad, dat zal ook met adviezen komen en dan zal de uitdaging zijn om met die twee stromen tot een breed gedragen wegcategorisering te komen. We praten over zes maanden voor een burgerberaad en ik kan niet helemaal inschatten waar we over praten, maar iedereen kan tellen in dat opzicht.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan zijn we hiermee aan het einde van de beraadslaging gekomen en ik heb het gevoel dat alles is besproken. Ik kijk nog even naar de griffier want wij hadden natuurlijk de vorige keer de amendementen al in volgorde gelegd, maar er is nog een subamendement C bij gekomen en zeg ik het juist dat het in verband met de verstrekkendheid goed is dat we eerst over subamendement C en dan over amendement C stemmen, deelt u dat met mij? Dat is het geval. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, ik verzoek om vijf minuten schorsing om heel even overleg te hebben.

De **voorzitter**: Dat kan, maar u gaat ermee akkoord dat we eerst subamendement C, dan amendement C en verder de volgorde zoals die in iBabs staat doen? Dat is het geval. Dan schors ik de vergadering voor vijf minuten.

Schorsing

De **voorzitter**: Er is via de griffier is tot mij gekomen dat er nog drie minuten extra schorsingstijd is aangevraagd.

Schorsing.

De **voorzitter**: Dames en heren als iedereen zou willen plaatsnemen, dan gaan wij over naar de stemmingen over de amendementen behorende bij het ontwerpwegencategoriseringsplan 2023.

(Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Ik zit inmiddels in de stemming mijnheer Paulides. Echt, we zitten op dit moment in de stemming. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Mijnheer Paulides, die appreciatie stel ik niet op prijs, ik druk niets door, we zitten in de stemming en daar gaan we nu ook mee aan de slag. Een stemverklaring mag, zekker dat mag altijd.

Amendement D Wegencategoriseringsplan 2023 Ingediend door Hart voor Wassenaar

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 19 december 2023;
gehoord de beraadslagingen;

vervangt de categorisering in de tabel op pagina 5 als volgt:
alle wegen worden gecategoriseerd als GOW30;
uitgezonderd:

5. Hofcampweg (deels): ETW30
2. Kokshoornlaan: GOW50
23. Groot Haesebroekseweg: GOW50
24. Stoeplaan: GOW50
26. Wittenburgerweg: GOW50."

De **voorzitter**: Wij gaan naar amendement D over het Wegencategoriseringsplan, ingediend door de fractie voor Hart voor Wassenaar. Is er behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval, dan ga ik hem nu in stemming brengen. Wie is voor amendement D? Dat zijn de fracties van GroenLinks, Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! Wie is tegen amendement D? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, VVD en D66. Daarmee is het amendement verworpen.

Amendement B Ontwerpwegencategoriseringsplan 2023 Ingediend door GroenLinks

"De raad van de gemeente van Wassenaar, in vergadering bijeen op 19 december 2023;
gehoord de beraadslagingen;

wijzigd ontwerpwegencategoriseringsplan 2023 als volgt:
vervangt tabel 5-5 op pagina 32 door onderstaande tabel:

Straat	Huidig wegtype	Keuze wegcategorie
1 Katwijkseweg	GOW50	GOW50
2 Kokshoornlaan	GOW50	GOW50
3 Van Zuylen van Nijeveltstraat	GOW50	GOW30
4 Oostdorperweg (deels)	WOW50	GOW30
5 Hofcampweg (deels)	WOW50	ETW30
6 Johan de Wittstraat	WOW50	GOW30
7 Starrenburglaan	WOW50	GOW30
8 Van Cranenburchlaan	WOW50	GOW30
9 Ter Weerlaan	WOW50	GOW30
10 Wiegmanweg	WOW50	GOW30
11 Van Duivenvoordelaan	WOW50	GOW30
12 Bellesteynlaan	WOW50	GOW30
13 Deijlerweg	WOW50	GOW30
14 Ammonslaantje	WOW50	GOW30
15 Rozenweg	WOW50	GOW30
16 Storm van 's-Gravesandeweg	GOW50	GOW30
17 Jagerslaan	WOW50	ETW30
18 Lange Kerkdam	GOW50	GOW30
19 Van Oldenbarneveltweg	GOW50	GOW30
20 Prinsenweg	GOW50	GOW30
21 Backershagenlaan	GOW50	GOW30
22 Papegaaienvlaan	GOW50	GOW50
23 Groot Haesebroekseweg	GOW50	GOW50
24 Stoeplaan	GOW50	GOW50
25 Van der Oudermeulenlaan	WOW50	GOW30
26 Wittenburgerweg	GOW50	GOW50
27 Raaphorstlaan	GOW50	GOW30"

De **voorzitter**: Dan gaan we naar amendement B, ingediend door GroenLinks. Wie is voor dit amendement? Dat zijn de fracties van GroenLinks, Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! Wie is tegen het amendement? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, VVD en D66. Hiermee is het amendement verworpen.

Amendement H Wegencategoriseringsplan 2023
Ingediend door Hart voor Wassenaar

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 19 december 2023;
gehoord de beraadslagingen;

wijzig het ontwerpwegencategoriseringsplan 2023 als volgt:
De Van Oldenbarneveltweg wordt gecategoriseerd als GOW30-weg."

De **voorzitter**: Dan ga ik naar... Ik ben inmiddels bij amendement H en we volgen gewoon de volgorde die in iBabs staat. Bent u weer on track? Oké, dan hervatten we nu de stemmingen, graag alle aandacht en concentratie. Amendement H, ingediend door Hart voor Wassenaar. Wie is voor amendement H? Dat zijn GroenLinks, Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! Wie is tegen amendement H? Dat zijn het CDA, DLW, PvdA, VVD en D66. Het amendement is verworpen.

Amendement E Wegencategoriseringsplan 2023
Ingediend door Hart voor Wassenaar

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 19 december 2023;
gehoord de beraadslagingen;

voegt toe aan het besluit:

"Voor iedere straat die wordt aangepast, zal maatwerk bepalen hoe de straat wordt ingericht. Daarbij zullen de richtlijnen van CROW van nut zijn, maar met name wordt veel gewicht toegekend aan de bestaande situatie en met name de 'groen(e)' omstandigheden. Het maatwerk moet erop gericht zijn om nieuwe inrichting niet ten koste te laten gaan van groen. Uitgangspunt voor een nieuwe inrichting is het bestaande groen.""

De **voorzitter**: Dan gaan we nu naar amendement E, ook ingediend door Hart voor Wassenaar. Wie is voor dit amendement? Dat zijn de fracties van GroenLinks, Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! Wie is tegen het amendement? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, VVD en D66. Het amendement is hiermee verworpen.

Amendement F Wegencategoriseringsplan 2023
Ingediend door Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar!

"De raad van de gemeente van Wassenaar, in vergadering bijeen op 19 december 2023;
gehoord de beraadslagingen;

voegt toe aan het besluit:

"alle bestaande gescheiden fietspaden blijven behouden en worden geïntegreerd in een eventueel nieuw ontwerp.""

De **voorzitter**: Dan gaan we naar amendement F, ingediend door Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! Wie is voor amendement F? Dat zijn de fracties van GroenLinks, Hart voor Wassenaar en DLW. Wie is tegen amendement F. Dat zijn de fracties van het CDA... Sorry, ik heb geconstateerd dat de fracties van GroenLinks, Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! voor het amendement zijn. Wie is tegen het amendement? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, VVD en D66. Hiermee is het amendement verworpen.

Amendement G Wegencategoriseringsplan 2023
Ingediend door Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar!

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 19 december 2023;
gehoord de beraadslagingen;

voegt toe aan het besluit:

"De Jagerslaan zuid is (blijft) een 30km-weg.
Het fiets/voetpad wordt niet bij de weg gevoegd.

De veiligheid van fiets/voetpad wordt verbeterd.
De weg wordt niet aangepast.
Er worden geen bomen gerooid."

De **voorzitter**: Dan ben ik bij G van Gerard en dat amendement is ingediend door Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! Wie is voor amendement G. Dat zijn de fracties van GroenLinks, Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! Wie is tegen amendement G? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, VVD en D66. Hiermee is het amendement verworpen. Dan kom ik nu bij sub-amendement C, ingediend door de fractie van Lokaal Wassenaar! Een stemverklaring, dat mag. Een stemverklaring van de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Dank voorzitter. Ik mocht niets zeggen, dus ik doe het via een stemverklaring. Ik denk dat het subamendement technisch niet haalbaar is en ik vind het heel jammer dat het moet worden ingediend. Ik had eigenlijk gehoopt van de wethouder de toezegging te krijgen dat hij een avond zou organiseren waar iedereen zou worden gehoord, want hij heeft iedereen gehoord, maar er zijn wel 2000 handtekeningen. Ik vind het jammer dat er geen toezegging is want dan zou het subamendement niet nodig zijn geweest.

De **voorzitter**: Dank u wel. Een stemverklaring van de heer Hendrickx en daarna krijgt mevrouw Hofman-de Raad ook de mogelijkheid. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja, voorzitter dank u wel. We stemmen voor dit amendement, simpelweg vanwege het feit dat de participatie buiten de bewoners om geen plek in het proces heeft gekregen en dat bijna 2100 mensen, bijna het aantal voor vier zetels in deze raad, hun stem hebben laten horen. Uit respect voor die stemmen en uit respect voor hun mening zullen wij voor het amendement stemmen.

De **voorzitter**: Mevrouw Hofman.

Mevrouw **Hofman**: Ja dank u wel voorzitter. Wij stemmen inderdaad voor dit amendement gezien het feit dat een groot deel van de Wassenaarse bevolking dat zich met deze petitie heeft geuit voor het amendement zou zijn. We hebben net van de wethouder begrepen dat het technisch heel goed uitvoerbaar is en ik roep iedereen die nog twijfelt op om het amendement te steunen.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan laat ik u even rustig zitten en dan gaan we over naar de stemming over het subamendement C. Wie is voor het amendement? Dat zijn de fracties van GroenLinks, Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! Wie is tegen het amendement? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW PvdA, VVD en D66. Daarmee is het amendement verworpen.

Amendement C op het Ontwerpwegencategoriseringsplan Ingediend door VVD, PvdA, D66, CDA en DLW

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 19 december 2023;
gehoord de beraadslagingen;
wijzig het ontwerpbesluit Z/22/072047/368973 behorend bij het raadsvoorstel ontwerpwegencategoriseringsplan als volgt:

besluit:

beslispunten 2 en 3 komen te vervallen en worden vervangen door:

"Beslispunt 2

Nadat het, al dan niet naar aanleiding van de ingediende zienswijzen, de eventuele inspraak in de commissie- en raadsvergadering en de behandeling in de raad, gewijzigde Wegencategoriseringsplan 2023 definitief door de raad is vastgesteld, wordt het college opdracht gegeven het Wegencategoriseringsplan 2023 uit te werken in een uitvoeringsprogramma.

In dit uitvoeringsprogramma dient, mede op basis van ongevalgegevens, bijzondere aandacht worden gegeven aan wegen waar een verdere verhoging van de verkeersveiligheid gewenst is.

Voorts dienen in het uitvoeringsprogramma passende maatregelen te worden opgenomen die de veiligheid verhogen van voetgangers- en fietsersoversteekplaatsen. De veiligheid rondom scholen, sportverenigingen en zorgvoorzieningen wordt verhoogd met behulp van passende ingrepen."

De **voorzitter**: Dan kom ik bij amendement C ingediend door de VVD, PvdA, D66, CDA en DLW. Wie is voor dit amendement? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, GroenLinks, VVD en D66. Wie is tegen amendement C? Dat zijn de fracties van Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! Daarmee is het amendement aangenomen. Dan gaan we nu naar het besluit dat inmiddels is gewijzigd. De beslispunten 2 en 3 vervallen en worden vervangen door beslispunt 2. Dan kom ik bij het besluit Ontwerpwegencategoriseringsplan in geamendeerde vorm. Wie is daarvoor? Een stemverklaring voor Hart voor Wassenaar, de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. Hij is ietsje langer dan ik had gewenst, maar hij is ook wel leuk. Ik heb een artikel voor me liggen en de kop van dat artikel luidt 'Wassenaar bestrijdt sluipverkeer' en de subkop luidt 'Obstakels op alle noord-zuidverbindingen voorgesteld'. Het artikel begint met 'De gemeente Wassenaar wil het sluipverkeer te lijf gaan door op alle noord-zuidverbindingen verkeersobstakels te plaatsen en een kruising te reconstrueren. Volgens een door B&W gesteunde notitie wordt op die wegen vaak hard gereden en neemt de verkeersdruk onrustbarend toe. Tussen het najaar van 1986 en het voorjaar van 1987 werd een toename van 8% geconstateerd. Grote boosdoener is de Rijksstraatweg, tijdens de spitsuren is deze verbinding die dagelijks tussen de 51.000 en de 56.000 motorvoertuigen trekt, vaak verstopt en dan zoeken veel automobilisten een snellere route. De overlast op de drie evenwijdig aan elkaar liggende routes, Schouwweg, Jagerslaan, Prinsenweg en Backershagenlaan, neemt toe en de klachten stromen binnen'. Dit is een artikel gepubliceerd op 20 oktober 1987, bijna veertig jaar geleden.

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx, het is een stemverklaring.

De heer **Hendrickx**: Ja, ik ben bezig met een stemverklaring.

De **voorzitter**: Nee mijnheer Hendrickx, een stemverklaring geeft kort en puntig aan waarom uw fractie gaat stemmen zoals die stemt en dit lijkt op een vijfde termijn waar u erg naar hunkerde, maar dit is een stemverklaring, dus ik zou u echt willen vragen om nu in een aantal zinnen aan te geven waarom u stemt zoals u stemt.

De heer **Hendrickx**: Ja, daar kwam ik aan toe. Het Wegencategoriseringsplan roept nu zoveel op omdat het sluipverkeer in veertig jaar niet is opgelost, daar ligt al een hele belangrijke kern van mijn stemverklaring. Los het sluipverkeer op, het leven in Wassenaar zal een stuk beter zijn en drie straten zullen niet meer met elkaar concurreren. Wij stemmen tegen dit voorstel omdat we vinden dat de Backershagenlaan, Prinsenweg, Deijlerweg, de Van Zuylen van Nijeveltstraat en nog een aantal andere straten 30 km-wegen moeten worden. Wij stemmen tegen dit voorstel omdat dit voorstel nauwelijks iets oplost en we stemmen tegen dit voorstel omdat dit voorstel zonder eindelijk een serieuze aanpak van sluipverkeer eigenlijk niets voorstelt. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan gaan we over naar de stemming over het voorstel in geamendeerde vorm. Wie is daarvoor? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, VVD en D66. Wie is daar tegen? Dat zijn de fracties van GroenLinks, Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! Daarmee is het voorstel in geamendeerde vorm vastgesteld.

Dan hebben we nog de motie Burgerberaad, ingediend door D66, CDA, PvdA, VVD en DLW. Is er behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval, dan breng ik nu de motie in stemming. Wie is voor de motie? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, GroenLinks, VVD en D66. Wie is tegen de motie? Dat zijn de fracties van Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! Daarmee is de motie aangenomen. Hierbij sluit ik het onderwerp Wegencategoriseringsplan af en kijk ik naar de klok.

Ik heb nog geen seintje over het eten gekregen, ja ik krijg een duimpje omhoog. Dan gaan we nu het volgende doen. We gaan nu de stemming organiseren, ik pak even mijn papieren erbij. De stembriefjes worden zo uitgedeeld, het gaat namelijk om een stemming over de invulling van vacatures, namelijk de vacature lid van de Adviescommissie Vervoersautoriteit van de Metropoolregio en vanuit de VVD is de heer Stekelenburg als kandidaat voorgedragen. Voor de vacature van lid van de Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat van de Metropoolregio is mevrouw Bellekom-Vogels als kandidaat voorgedragen en voor de vacature als lid van de Geloofsbriefcommissie is mevrouw Van Deursen-van Gool als kandidaat voorgedragen. Er liggen dus drie stemmingen voor. De briefjes kunnen overigens op dit moment worden uitgereikt. Het gaat natuurlijk om een vrije stemming. Dat hebt u eerder gedaan, de naam van de kandidaat is al aangegeven, maar er is natuurlijk ook ruimte om een naam van een andere kandidaat aan te geven. Verder is het natuurlijk niet de bedoeling om de stembriefjes onleesbaar te maken want dan zijn ze ongeldig. Als u die zou willen invullen dan komt de bode ze straks ophalen. Tijdens de dinerschorsing gaat de commissie aan het werk om de uitslag te bepalen en na de schorsing zal als eerste punt de uitslag van de stemming worden behandeld. Ik geef u nu de gelegenheid om het in te vullen. Ik zie dat de eerste

enveloppen worden ingevouwen, dat is allemaal gelukt, mooi. Als ik nog even de aandacht mag, er staat inmiddels voor eenieder van de raad, college en ondersteuning eten in de Spiegelhal klaar. Wij hebben er verder voor gezorgd dat, mochten er belangstellenden zijn die de komende drie kwartier op De Paauw willen overblijven, er ook de mogelijkheid is van soep en broodjes, daarin hebben we ook nog voorzien. Het is nu 17.45 uur, maar het eten is klaar en ik stel voor dat wij om 18.30 uur doorgaan met de vergadering. Eerst de uitslag van de verkiezingen en daarna het eerste onderwerp, Integraal Veiligheidsbeleid. Eet smakelijk, ik schors de vergadering.

Schorsing

9. Invulling vacatures

De **voorzitter**: Dames en heren hierbij heropen ik de vergadering, ik hoop dat u allemaal smakelijk hebt gegeten. Ik geef graag het woord aan de heer Krabbendam over de uitslag van de stemming.

De heer **Krabbendam**: Dank u wel voorzitter. Het stembureau is in de pauze voor het eten bij elkaar gekomen en heeft gekeken hoe er is gestemd op basis van de drie voordrachten voor benoeming. Ik zal de uitslag met u delen. Ten aanzien van het voorstel Benoeming lid Adviescommissie Vervoersautoriteit MRDH zijn er van de 21 uitgebrachte stemmen 20 geldig waarvan 17 voor en 3 tegen. Ten aanzien van het voorstel Benoeming lid Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat van de MRDH zijn er van de 21 uitgebrachte stemmen, 21 geldig en 21 voor en 0 tegen. Ten aanzien van het voorstel Benoeming lid commissie Geloofsbrieven zijn er van de 21 uitgebrachte stemmen 20 geldig, waarvan 18 voor en 2 tegen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel en met u de hele stemcommissie, fijn dat er een heldere uitslag ligt. De conclusie is dat er een meerderheid is om de heer Stekelenburg te benoemen als lid van de adviescommissie van de Vervoersautoriteit van de Metropoolregio. De vraag is of u daarmee kunt instemmen. Ja, dat hebt u bij dezen gedaan. De benoeming van het advies... Nee, ik ga eerst gewoon even de volgorde af. Ik vraag de heer Stekelenburg of hij de benoeming wil aannemen en dat mag knikkend. Ik zie u knikken dat u dat doet. Dan bent u bij dezen benoemd en fijn dat u dat namens de raad wilt doen. Dan is ook benoemd voor de Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat van de Metropoolregio mevrouw Bellekom-Vogels en ik ga u aankijken. U zegt ook 'ja'. Hartstikke goed, gefeliciteerd daarmee. Dank u wel, fijn dat u dat gaat doen. Bij dezen bent u daarin benoemd. Dan als lid van de commissie Geloofsbrieven. Daar was ook de conclusie dat de meerderheid van de raad steunt dat mevrouw Van Deursen-van Gool is benoemd als lid van de commissie Geloofsbrieven. Wilt u dat ook gaan doen? Dank u wel, een belangrijke taak. Dan is dat bij dezen ook besloten en feliciteer ik u allen. Het is het fijn dat we een aantal zaken weer hebben ingevuld, zeker ook ten aanzien van de adviescommissies van de Metropoolregio want ook de representatie vanuit Wassenaar is daar relevant, dus heel fijn dat we ook weer op sterkte zijn.

8. Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027

De **voorzitter**: Dan zijn we nu bij het agendapunt Integraal Veiligheidsbeleid en ik geef graag het voorzitterschap over aan de heer Paulides.

De **plv. voorzitter**: De griffier heeft weer plaatsgenomen. Dan komen we aan bij agendapunt 8, het Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027 en het besluit dat moet worden genomen is het Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027 vast te stellen. Dan komen we bij de eerste termijn. Ik heb gezien dat er een aantal voorgenoemde amendementen ligt en ik vraag mevrouw Hibbert om als eerste het woord te voeren. Daarna komen mevrouw Rogge van de VVD en mevrouw Van der Marel van Hart voor Wassenaar en dan inventariseer ik wie daarna nog het woord wil voeren. Dat is de heer Gankema. Dat is het? Ja. Aan u het woord mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Dank u voorzitter. Wij dienen graag samen met vier andere partijen het volgende amendement in.

Amendement Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027

Ingediend door GroenLinks, PvdA, Lokaal Wassenaar!, DLW en het CDA

"De raad van de gemeente van Wassenaar, in vergadering bijeen op 19 december 2023; gehoord de beraadslagingen;

wijzig het Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027 als volgt:

in hoofdstuk 7, Leefbaarheid wordt in het derde subhoofdstuk Intensivering, het volgende toegevoegd als vierde onderwerp:

'Verstevigen inzet op verkeersveiligheid: gedurende 2024-2027 verstevigen wij onze inzet op verkeersveiligheid. Dit doen wij zoveel mogelijk gezamenlijk met onze handhavingspartners en andere belanghebbenden.

Op onze gemeentelijke wegen streven wij naar een infrastructuur en een mobiliteitssysteem waarin veilige verkeersdeelname vanzelfsprekend wordt. Voor de provinciale- en rijkswegen gaan wij proactief het gesprek aan met onze verantwoordelijke partners.

De doelstelling van onze verstevigde inzet op verkeersveiligheid is nul verkeersdoden per jaar en een geleidelijke vermindering van het aantal gewonden tot minder dan veertig per jaar'."

Wij dienen dit in samen met PvdA, Lokaal Wassenaar!, DLW en het CDA. Veel dank.

De plv. voorzitter: Dank u wel. U dient het amendement nu in? Ja. Een interruptie.

De heer Krabbendam: Dank u wel voorzitter. Mijn fractie is voor de afweging of wij wel of niet meegaan met het voorgestelde en het toegelichte amendement benieuwd naar de onderbouwing van de doelstelling ten aanzien van het aantal gewonden, minder dan veertig. Misschien wilt u toelichten waarom u veertig noemt want wat ons betreft gaat dit aantal het liefst naar nul, maar misschien hebt u een aanleiding om dat getal op te nemen. Het weegt voor ons zwaar om dat van u te horen. Dank u wel.

De plv. voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Hibbert.

Mevrouw Hibbert: De crux zit hem in de combinatie van ambitieus en realistisch, toen zijn we op veertig uitgekomen, we hebben de tabel erbij gepakt. Dit grapje is een maand vooruitgeschoven omdat de stemmen de vorige keer staakten en ik heb de tabel nu niet meer helemaal in mijn hoofd, dat had ik toen wel netjes. Uit mijn hoofd zitten we nu op ongeveer tachtig, nee, het gemiddelde... Het is nu in ieder geval dramatisch hoger dan dat. Als je de stijging van de afgelopen jaren bekijkt inclusief dat je bedenkt 'ja, we hebben meer ouderen, ja we hebben meer elektrische fietsen inclusief dikke fietsen, maar ook ja, we kunnen er meer aandacht aan besteden, we kunnen hier samen met onze handhavingspartners, de provincie en het rijk echt wel meer aandacht aan geven', dan zou het moeten kunnen teruggaan naar veertig. Het is niet helemaal een wetenschap, maar we hebben zoveel mogelijk factoren, waaronder demografie en veranderende voertuigen, naast elkaar gelegd en toen zijn we op minder dan veertig per jaar uit gekomen.

De plv. voorzitter: Dank u wel mevrouw Hibbert. Mijnheer Krabbendam, wilt u hier nog op reageren?

De heer Krabbendam: Dank u wel voor de toelichting. Ik help u een beetje, volgens mij was het niveau in het verleden rond of net onder de veertig, dat blijkt inderdaad uit die tabel. Ik denk dat u daarnaast verwijst, dat het in het verleden rond de 37 lag en dat u in uw voorstel in ieder geval daarnaartoe wilt, dat dit in uw voorstel realistisch is. Richting 2050 is natuurlijk ook de ambitie naar nul uitgesproken, volgens mij ook door de provincie, en laten we dat als stip op de horizon afspreek. Ik begrijp dat dit een tussenstap is.

De plv. voorzitter: Mevrouw Hibbert.

Mevrouw Hibbert: Ja correct. Voor corona was het nog onder de veertig en ja, een stip op de horizon maar dit is het veiligheidsbeleid 2024-2027 en voor eind 2027 moet minder dan veertig mogelijk zijn.

De plv. voorzitter: Dank u wel. Hiermee maakt het amendement deel uit van de beraadslaging. Dan komen we bij mevrouw Rogge van de VVD.

Mevrouw Rogge: Dank voorzitter. Veiligheid staat voor de VVD altijd en overal voorop want een veilige samenleving is de basis voor vrijheid en welzijn. Ons mooie Wassenaar staat bekend om haar veilige en gastvrije karakter en laten we dat vooral zo houden. Daarom is het goed dat we vanavond een besluit nemen over het Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027. Dit beleid is integraal en het woord zegt het al, het gaat over alles, van sociale ondersteuning aan inwoners tot hard optreden tegen ondermijnende criminaliteit. In dit beleid, in dit totaalpakket, worden wel zeventien manieren genoemd waarop we die veiligheid aanbieden en wel dertien punten die we willen intensiveren. In de commissie, en dat was inderdaad in november jl., hebben we hier goed met elkaar over gesproken en we kwamen tot de conclusie dat we bij de uitvoering van dit beleid focus willen

aanbrengen, focus op verkeersveiligheid, daarvoor werd zojuist al een amendement ingediend, focus op zorg en jeugd en focus op criminaliteit. Een korte toelichting. We hebben ook vanavond al over verkeersveiligheid gedebatteerd en we hebben ook inwoners gehoord die zich hier zorgen over maken, maar er wordt niet alleen te snel gereden, er worden bijvoorbeeld ook veel gevallen van rijden onder invloed geconstateerd en de Wassenaarse VVD blijft erop hameren dat het verkeer veilig moet zijn. We zijn daarom blij dat is toegezegd dat met de politie over concrete handhavingsacties in het verkeer zal worden gesproken en volgens mij was er het afgelopen weekend ook eentje. Het tweede punt is focus op zorggerelateerde veiligheid, waaronder de jeugd, dat wil ik ook kort aanstippen. Het aantal situaties waarin mensen onbegrepen gedrag vertonen stijgt, dat is verdrietig en het levert ook overlast op. Hoe vroeger we hier bij zijn des te beter we mensen kunnen helpen en daarom is het belangrijk dat we vroeg signaleren, bijvoorbeeld door bij schoolverzuim actie te ondernemen, maar ook door preventief op te treden en het alcohol- en drugsgebruik onder jongeren terug te brengen. Ten slotte moeten we keihard optreden tegen criminaliteit, van fietsen-diefstallen tot georganiseerde ondermijnende criminaliteit. Voorzitter, in de veiligheidsanalyse die is gemaakt, is een mooie voorzet gedaan om prioriteiten in het beleid aan te brengen en daarom wil ik ook mede namens het CDA, D66, PvdA en Hart voor Wassenaar een amendement indienen waarmee we eigenlijk die prioriteiten ook in het veiligheidsbeleid willen verankeren, zodat we met focus kunnen blijven werken aan veiligheid in Wassenaar.

De plv. voorzitter: Dank u wel mevrouw Rogge. Hierbij maakt dit amendement ook deel uit van de beraadslagingen. Dan komen we bij mevrouw Van der Marel en u hebt een amendement en een voorgenomen motie. Aan u het woord.

Mevrouw **Van der Marel:** Dank u wel voorzitter. Ook wij vinden veiligheid in Wassenaar natuurlijk erg belangrijk, ik denk dat iedereen in Wassenaar dat vindt. We zijn erg geschrokken van de cijfers van Veilig Thuis Haaglanden, van de meldingen die daar worden gedaan en vooral van de wachttijden ervan die tussen de drie en vijf maanden zijn. Daarvoor dienen we een motie in:

Motie Informatie meldingen VTH (Veilig Thuis Haaglanden) en STW (Sociaal Team Wassenaar)

Ingediend door Hart voor Wassenaar

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 19 december 2023;

constaterende dat:

- er tot en met september 2023 115 meldingen vanuit Wassenaar bij VTH zijn gedaan;
- momenteel 3 van deze 115 meldingen op de wachtlijst staan;
- de wachttijd tussen de drie en de vijf maanden is;

overwegende dat:

- inwoners bij het Sociaal Team Wassenaar terecht kunnen voor alle hulp en ondersteuningsvragen;
- het STW vanuit die functie vaak als eerste betrokken is bij zorgen om veiligheid/overlast en ook betrokken is bij de hulpverlening;
- er een relatie is tussen overlast en huiselijk geweld;
- veiligheid een hoge prioriteit heeft in Wassenaar;

draagt het college op om:

- de raad te informeren door middel van een informatiebrief over:
  1. de specificatie van de 115 VTH-meldingen (kindermishandeling/partnergeweld/ouderenmishandeling);
  2. wie tijdens de wachttijd bij VTH de overbruggingszorg levert;
  3. het aantal meldingen dat tot het heden door inwoners is gedaan bij STW betreffende buurt-overlast en huiselijk geweld;

en gaat over tot de orde van de dag."

Die dien ik dan zo in en dan nog een ander puntje. De geruchten over het op- en aanrijden van hulpdiensten en instanties richting Duinrell, richting het COA, beginnen een beetje een eigen leven te leiden. Om dat te voorkomen, dienen wij daar een amendement voor in, zodat we nog beter worden geïnformeerd. Het is slechte informatie en...

Amendement Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027

Ingediend door Hart voor Wassenaar

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 19 december 2023;

wijzig het raadsbesluit als volgt:
voegt extra beslispoint toe aan het raadsbesluit:

'De gemeenteraad iedere zes maanden te informeren door middel van een dashboard over het aantal hulpverlenenden instanties die naar het COA zijn opgeroepen'."

Dat was het, dank u wel.

De **plv. voorzitter**: Dank u wel. Daarmee maakt dit amendement ook deel uit van de beraadslaging evenals de motie. Dan komen we bij de heer Gankema. De heer Gankema, aan u het woord.

De heer **Gankema**: Dank u wel voorzitter. Mevrouw Hibbert heeft zojuist een amendement voorgelezen of uitgelegd en toen ik dat hoorde dacht ik 'goh, eigenlijk best een goed amendement, het beste dat ik tot zover heb gehoord', maar ik hoorde ook dat ik het zelf mede heb ondertekend en dat is alleen maar goed, dat geeft maar weer aan hoe goed de communicatie tussen de beide fracties verloopt. Het gaat zo soepel, vaak één mailtje, 'ja, is goed'. Alle gekheid op een stokje, ik vind het echt heel goed. Onze fractie heeft tijdens de commissievergadering geprobeerd duidelijk te maken 'jongens, wij zijn hier het bestuur en wij moeten richting geven', dat is het verschil tussen beleid maken en besturen en besturen dat doen wij. Ik denk dat we daarin vanavond ook wel weer stappen zetten, we zijn concreet en we geven richting aan wat het college moet uitvoeren. Op zich is het veiligheidsbeleid zoals dat hier vanavond ligt vrij algemeen van aard, het is niet verkeerd, maar het is ook niet iets waarvan je zegt 'hiermee geven wij echt sturing aan de veiligheid van Wassenaar' en dat doen we met de ingebrachte moties en amendementen wel. Dan nog even een kritische noot. Dit is de derde keer dat we in deze samenstelling over dit onderwerp praten en we hebben al heel vaak gezegd dat we verkeersveiligheid belangrijk vinden. De gemeente probeert ook te sturen op data, daar hebben we al een paar keer naar gevraagd. We hebben hier heel vaak insprekers en we hebben ook zelf vaak naar voren gebracht dat handhaving het sluitstuk van de verkeersveiligheid is, maar wij krijgen de vinger er toch maar niet achter in hoeverre in deze gemeente wordt gehandhaafd. We hebben het al heel vaak gevraagd en we hebben de laatste keer wel de informatie gekregen dat er binnen de bebouwde kom 20.000 verkeersovertradingen zijn geconstateerd al heeft dat betrekking op de Rijksstraatweg en dat is nou net niet waarvan wij het willen weten. Wij willen het weten van waar de huizen staan, waar wij ons begeven, wordt daar überhaupt wel eens gecontroleerd? Als we verkeersveiligheid allemaal belangrijk vinden dan moeten we er ook een keer op toezien dat de mensen die te hard rijden iets van normbesef wordt bijgebracht als ze de fout ingaan, nu is het te veel vrij spel. Wat Lokaal Wassenaar! betreft hebben we het voldoende besproken, prettige voortzetting.

De **plv. voorzitter**: Dank u wel mijnheer Gankema. Dan nog even de vraag of D66 en het CDA nog behoefte hebben. Dat is niet het geval. Dan komen we bij de beantwoording door de portefeuillehouders en dat gaat in twee stappen. De burgemeester geeft een reactie op de amendementen en wethouder Zoutendijk op de motie. Aan u het woord

Portefeuillehouder **De Lange**: Voorzitter, dank u wel. Prettige voortzetting, 'met spekjes' zei dominee Gremdaat dan altijd. Fijn, en dat zei de heer Gankema natuurlijk heel goed, dat we het hier vanavond met de raad hebben... en daar hebben we ook in commissie gelukkig uitgebreid bij stilgestaan. Je maakt een Integraal Veiligheidsbeleid voor vier jaar op basis waarvan er uitvoeringsplannen komen om richting te geven aan de veiligheid van Wassenaar en daarom ben ik blij met de discussie en dat die richting er ook komt. Daarop is een aantal hele concrete amendementen aangegeven. Om te beginnen het amendement van mevrouw Hibbert, ondersteund door vele andere fracties, waarbij het doel natuurlijk moet zijn dat we geen verkeersslachtoffers en geen verkeersdoden in Wassenaar hebben, het lijkt me ook helemaal helder dat minder gewonden in het verkeer een doelstelling is. Vandaar ook de ambitie om het aantal gewonden terug te brengen naar minder dan veertig per jaar. Als je kijkt naar het jaargemiddelde over 2017 tot 2021 dan waren dat er 51, maar in het jaar 2021 waren het er 85. We zien het toenemen en dat heeft vooral te maken met het feit dat het aantal soorten verkeersstromen, e-bikes en andere elektrische fietsen, maar ook gewone fietsen... Het wordt natuurlijk allemaal steeds drukker en steeds voller met verkeer van Wassenaarders die heen en weer rijden, maar natuurlijk ook de mensen die het verkeer kruisen en het recreatieve verkeer. Er is werk aan de winkel om natuurlijk uiteindelijk wel die ambitie te halen en zeker waar ook het snelverkeer het langzame verkeer raakt. Daarom kan het college prima leven met de ambitie om de verkeersveiligheid naar voren te brengen en het is wat mij betreft ook een helder signaal in de gesprekken met de politie om hier aandacht aan te besteden. De heer

Gankema had het er ook over, hoe ziet die handhaving er dan uit? Handhaving op snelheid is een zaak van de politie en daarom vragen we de politie om hier aandacht aan te besteden. Het klopt dat de flitspaal hier op de Rijksstraatweg ervoor zorgt dat mensen die sneller dan 70 km per uur rijden worden beboet, maar het gaat natuurlijk ook om controles in de bebouwde kom. Daar heb ik het ook geregeld met de politie over en die vinden ook plaats. In die zin is het heel mooi dat er ook aspirant-agenten instromen die ook veelal met dit soort activiteiten bezig kunnen zijn. Mevrouw Rogge had het ook nog over dit weekend, toen er een controle op rijden onder invloed was. Dat is gelukkig gebeurd en ik heb het daar ook in het veiligheidsoverleg over gehad. Er is ook dit weekend een controle geweest en ik heb die ook zelf van harte ondersteund. Denk in deze kerstdagen ook wel na dat Bob gewoon meegaat met de kerstdagen en dat we goede afspraken maken over het feit dat je niet met drank of drugs op achter het stuur gaat zitten. Dat betekent ook dat de pakkans omhoog moet en dat is wel permanent vragen want het eerlijke verhaal is natuurlijk wel dat de politiecapaciteit zeker ook nog de komende jaren schaars is, we komen gewoon agenten tekort, maar het is wel een helder signaal. Vandaar dat het college dit amendement oordeel raad kan geven.

De plv. voorzitter: Ik zie een interruptie van de heer Gankema. Mijnheer Gankema.

De heer **Gankema:** Dank u voorzitter. Ik hoorde de burgemeester zeggen dat snelheidshandhaving gewoonlijk door aspirant-agenten gebeurt. Dat is iemand in opleiding en dan kan ik me toch niet aan de indruk onttrekken dat dit niet wordt gezien als het werk dat door een normale agent wordt gedaan, maar dat het moet worden gedaan door een aspirant-agent, dat is 1 en 2, kan de burgemeester een indicatie geven van hoe vaak per jaar er nou echt op snelheid wordt gecontroleerd? Wij proberen die gegevens al tijden boven water te krijgen en misschien kan de burgemeester iets van verduidelijking geven.

De plv. voorzitter: Dank u wel mijnheer Gankema. Aan u het woord de burgemeester.

Portefeuillehouder **De Lange:** Dank u voorzitter. Natuurlijk is het niet zo dat alleen aspirant-agenten dit doen. Ik neem u wel even graag mee. Wij hebben in Nederland een tekort aan agenten, dus moeten elke dag prioriteiten worden gesteld om het voor elkaar te krijgen, waarbij ik heel blij ben dat we in Wassenaar de wijkagenten op orde hebben. De basisteams moeten het voor elkaar krijgen dat er voldoende capaciteit is voor al die activiteiten en ik ben heel erg blij dat bureau Wassenaar populair bij aspiranten is, daarvoor is overigens een hele praktische reden, men kan hier namelijk nog vrij gemakkelijk parkeren, dat zij aan het basisteam zijn toegevoegd en dat je dus soms extra dingen kunt doen. Er zijn overigens wekelijks individuele controles op snelheid en als men binnen de bebouwde kom auto's ziet die te hard rijden dan wordt daar natuurlijk gewoon op geacteerd. Ik neem graag het beeld weg dat dit een bijklus is, maar in de prioriteringen is het wel... Daarom helpt zo'n amendement om dit duidelijker onder de aandacht te brengen want als je naar de landelijk politieprioriteringen kijkt, staat verkeersveiligheid niet erg hoog op het lijstje, ondermijnende criminaliteit staat veel hoger op dat lijstje.

De plv. voorzitter: Ik zie dat de heer Gankema een interruptie heeft.

De heer **Gankema:** Dank u wel voorzitter. Ik ben heel erg blij om dit te horen en ik denk dat wij alle 21 elkaar op de schouders kunnen slaan dat wij dit prioriteit geven. Veel dank aan het college dat het de boodschap qua prioriteit doorgeeft aan de politie want zo hoort het te zijn, als je iets prioriteit geeft dan moet je daar ook capaciteit voor vrijmaken en ik ben dus blij om dit te horen, dank u.

De plv. voorzitter: Dank u wel. Aan u het woord burgemeester.

Portefeuillehouder **De Lange:** Dank u wel voorzitter. Dan nog het amendement dat mevrouw Rogge mede namens anderen heeft ingediend over de prioriteiten vanuit die analyse. Dat is goed werkbaar, het sluit aan op de teksten van het Integraal Veiligheidsbeleid en er wordt nog eens onderstreept om op die vijf thema's heel nadrukkelijk straks ook in die uitvoeringsbelangen die herkenbaarheid te hebben, dan kunnen we daar ook op rapporteren. Dus wij geven deze gaarne oordeel raad en we zijn het ook zeer met u eens, het belang van veiligheid staat voorop, dat gaf mevrouw Van der Marel namens Hart voor Wassenaar ook nogmaals aan. Daarom ben ik ook blij met de brede steun in deze raad voor het kijken naar hoe we de veiligheid in Wassenaar goed houden, verbeteren en versterken. Mevrouw Van der Marel heeft een amendement ingediend over het voorstel om twee keer per jaar met een dashboard te komen om het aantal hulpverlenende instanties die door het COA op Duinrell zijn opgeroepen te monitoren. Daar kan het college oordeel raad op geven omdat wij u namelijk graag tweemaal per jaar een dashboard met informatie willen geven.

Ik ga in die zin wel aangeven wat u kunt verwachten. Het is de bedoeling dat wij in februari komen met een vooral kwalitatieve rapportage over wat er in het afgelopen jaar in de opvang is gebeurd en in juni-juli komen het COA en de politie altijd met cijfers over alle opvangplekken in Nederland. Die verwerken we ook in het dashboard en dan hebben we nog net iets meer cijfers. Wij zullen tweemaal per jaar rapporteren want het college is het zeer met Hart voor Wassenaar eens dat het, en dat heb ik ook in de commissie gezegd, altijd goed is om helder te communiceren over wat er rondom de opvanglocatie gebeurt. Daar gaat heel veel goed, daar gaan ook wel eens dingen niet goed en dan moet je gewoon transparant en eerlijk zijn over wat daar gebeurt en daarover informeren. Dat is namelijk de enige manier om draagvlak te hebben en te houden voor deze unieke voorziening die we in Wassenaar hebben en als dit amendement daaraan bijdraagt, krijgt deze oordeel raad van het college. Er is nog een motie en die zal collega Zoutendijk behandelen. Voorzitter, dan heb ik volgens mij alle vragen recht gedaan.

De plv. voorzitter: Dank u wel. U haalt me de woorden uit de mond, wethouder Zoutendijk geeft een reactie op de motie en daarna geef ik de raadsleden de mogelijkheid om aan te geven of er vragen zijn blijven liggen. Wethouder Zoutendijk, aan u het woord.

Wethouder Zoutendijk: Dank u wel voorzitter. De motie vraagt om informatie over het aantal meldingen bij Veilig Thuis Haaglanden en meldingen die inwoners bij het Sociaal Team Wassenaar hebben gedaan. Dat vinden we een prima motie. Het is belangrijk om die gegevens boven tafel te krijgen en daar gaan we ons best voor doen, maar we zijn natuurlijk afhankelijk van welke gegevens worden geregistreerd om die dan vervolgens ook te kunnen doorgeven. We denken dat te doen door middel van een raadsinformatiebrief die ik in februari 2024 hoop te kunnen leveren. Er is gevraagd om gegevens van de eerste drie kwartalen van 2023 en wellicht kunnen we die van heel 2023 leveren, dan hebben we direct het hele plaatje van 2023 rond. Het is bekend dat er bij Veilig Thuis Haaglanden veel te lange wachttijden zijn en dat er grote noodzaak is voor overbruggingszorg. Om dat in beeld te krijgen, wie doet dat dan, dat kunnen we alleen maar ondersteunen. We geven die motie oordeel raad, maar ik kan wel toezeggen dat wij die informatie, voor zover die beschikbaar is, graag via een raadsinformatiebrief aan de raad beschikbaar stellen.

De plv. voorzitter: Dank u wel wethouder Zoutendijk. Ik kijk de zaal rond of er vragen zijn blijven liggen. Zo nee, dan zijn we aan het eind van de eerste termijn gekomen. Is er behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval. Dan geef ik mijn plekje terug aan de voorzitter van de raad, de burgemeester. Dank u wel.

De voorzitter: Dan dank ik de heer Paulides voor het tijdelijk voorzitten en beginnen we met de stemmingen over de voorliggende amendementen. We beginnen met het amendement met als hoofdindieners GroenLinks, maar ook van de PvdA, Lokaal Wassenaar!, ook al was dat een verrassing, DLW en het CDA. Is er behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval, dan ga ik het in stemming brengen. Wie is voor het amendement over verkeersveiligheid? Dat is een unanieme gemeenteraad. Daarmee is het amendement aangenomen. Dan gaan we naar het amendement van Hart voor Wassenaar over het dashboard rondom de opvang. Is er behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval. Wie is voor het amendement? Dat zijn de fracties van Hart voor Wassenaar en de VVD. Wie is tegen het amendement? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, GroenLinks, D66 en Lokaal Wassenaar! Daarmee is het amendement verworpen.

Amendement Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027 Ingediend door VVD, CDA, D66, PvdA en Hart voor Wassenaar

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 19 december 2023; gehoord de beraadslagingen;

wijzig het raadsbesluit Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027 als volgt:

het beslispunt komt te luiden:

"Het Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027 vast te stellen met dien verstande dat in de uitvoering de prioriteiten worden gehanteerd zoals genoemd in hoofdstuk 6 van de Integratie Veiligheidsanalyse 2023:

1. Objectieve veiligheid, waaronder veel voorkomende criminaliteit;
2. Fysieke kwaliteit en veiligheid, waaronder onderhoud en verkeersveiligheid;
3. Sociale kwaliteit, waaronder zorgcases;
4. Jeugd en veiligheid, waaronder overlast en het gebruik van genotsmiddelen;
5. Georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit."

De **voorzitter**: Dan gaan we naar het amendement ingediend door de VVD, CDA, D66, PvdA en Hart voor Wassenaar over de vijf prioriteiten in het Integraal Veiligheidsbeleid. Wie is daar voor? Dat is een unanieme gemeenteraad en daarmee is het amendement aangenomen. Dan komen we nu bij het voorstel waarin de twee amendementen worden verwerkt. Bij de beslispunten komen de vijf prioriteiten erin plus in de tekst zelf de verkeersveiligheid. Dan wil ik nu graag het Integraal Veiligheidsbeleid in gewijzigde vorm in stemming brengen. Wie is daar voor? Dat is een unanieme gemeenteraad en dat is hierbij besloten.

Dan hebben we de motie ingediend door Hart voor Wassenaar over Veilig Thuis. Wie is voor de motie? Dat is een unanieme gemeenteraad zie ik na enig aandringen en dan is de motie aangenomen. Ik dank u wel. Dan sluiten we hierbij het punt Integraal Veiligheidsbeleid af.

10. Vaststellen bestemmingsplan Buurtweg 113A

De **voorzitter**: De vacatures hebben we gehad. Dan komen we nu bij de vaststelling van het bestemmingsplan Buurtweg 113A. Ik heb in ieder geval begrepen dat de heer Paulides nog het woord wil voeren, klopt dat? Verder niemand? Dat is niet het geval, dan geef ik graag het woord aan de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja, dank voorzitter. Ik heb toch een beetje moeite met dit bestemmingsplan, er is eigenlijk geen reden om een garage annex huisartsenpraktijk een woonbestemming te geven. Er ligt een vergunde situatie onder oud beleid, maar ik zie daar geen reden in om hier nu een extra woning in toe te staan. Erger nog, de aanvraag moet worden getoetst op het huidige beleid en daarin wordt vergroenen en niet verstenen nagestreefd. Als je het een woonbestemming met een bouwlocatie geeft, kun je er ook bijgebouwen bij bouwen en daar heb ik moeite mee. De wethouder heeft wel gezegd dat er geen risico op precedentwerking is, maar we hebben daar toch onze twijfels bij, dat iedereen die een garage heeft daar een woonhuis van kan maken en dan kun je bij het woonhuis een garage en een bijgebouw bouwen. Ik vind het een onlogisch voorstel om het op deze manier doen. Laten we er toch maar mee instemmen, maar we waarschuwen wel voor precedentwerking. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dan kijk ik nog kort of de wethouder daar nog op wil reageren, misschien kan hij een zorg wegnemen. De wethouder van Ruimtelijke Ordening.

Wethouder **Koetsier**: Dank u wel mijnheer de voorzitter en dank u wel mijnheer Paulides. Ik benadruk nogmaals dat dit is gebaseerd op oud beleid uit het verleden, het gaat terug tot 1969. Er is geen gevaar voor precedentwerking vanwege het oude beleid. Als een garage nu op het huidige beleid zou worden getoetst, is het een heel ander verhaal, dan gebeurt het niet. Er is dus geen precedent. Er rust al een woonfunctie op, de eigenaar heeft op dit moment om een bestemmingsplanwijziging gevraagd en daarover hebben we het nu. Daarbij wil ik het laten voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik heb het vermoeden dat er nog een interruptie van de heer Paulides is en wie weet kunnen we het geheel daarmee goed afronden. De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ik heb toch nog een vraagje. Ik heb juist tegen de wethouder gezegd dat je dit op het huidige beleid en niet op het oude beleid moet beoordelen en nu zegt u 'we gaan dat op het oude beleid vaststellen', maar dat was niet mijn vraag. Mijn vraag was: als je dit soort dingen doet, moet dat op het huidige beleid en dat is niet verstenen en juist wel vergroenen, maar u zegt 'wij gaan dit waarderen op basis van het oude beleid'. Dat is precies het tegenovergestelde van wat ik vroeg.

Wethouder **Koetsier**: Ik zei dat de oorspronkelijke vrijgeving van de garage na een tandartspraktijk en na de dokterspraktijk in het verleden is. We hebben de bestemmingsverandering nu getoetst op wat het nu is en dat is alleen het omzetten van een bouwvlak of wat is het, ik ben even het woord kwijt. Er zit een bouwvlak aan de woning.

De **voorzitter**: De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja, maar u kunt ook een woonbestemming zonder bouwvlak toestaan en als je een bouwvlak geeft, kun je er een garage bij doen, dan krijg je een garagepand en een schuur. Is dat wel wat we willen? We willen toch niet verstenen, we willen in Wassenaar juist vergroenen.

Wethouder **Koetsier**: Dat ontken ik ook helemaal niet, we willen graag vergroenen en niet verstenen en dat wordt ook actief beleid.

De **voorzitter**: Oké. Daarmee zijn we aan het einde van de beraadslaging en kunnen we overgaan naar het besluit. Is er behoefte aan een stemverklaring? Dat is het geval, mevrouw Hofman.

Mevrouw **Hofman**: Ja, dank u voorzitter. Onze fractie gaat tegen stemmen omdat wij dit besluit een voortzetting van vreemd beleid en het eigenlijk ook een vreemd besluit vinden. Bovendien zijn we het met de heer Paulides eens, wij vrezen toch voor precedentwerking, maar dan wordt het welles-nietes, is het wel of geen precedent, dat gaan we in de toekomst zien. Wij vinden dit geen wijs besluit en daarom stemmen we tegen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan gaan we nu over naar de besluitvorming. Voor ligt het besluit Vaststelling bestemmingsplan Buurtweg 113A. Wie is daar voor? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, VVD en D66. Wie is er tegen? Dat zijn de fracties van GroenLinks, Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! Daarmee is het besluit aangenomen.

11. Nota Bodembeheer 2023

De **voorzitter**: Dan gaan we naar agendapunt 11, de nota Bodembeheer en ik ga inventariseren wie behoefte heeft om daar nog over te spreken. Het college heeft naar aanleiding van de commissievergadering nadere informatie gegeven en ik stel voor om de commissie niet over te doen, maar wie weet is er nog iets. Ik inventariseer. De heer Paulides. Verder? Niemand. De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ik lijk vanavond de heer Hendrickx wel. Ja, de nota Bodembeheer. Ja, dit heb ik uitgelokt, excuses.

De **voorzitter**: Dat was uitlokking mijnheer Paulides. Voordat u het woord hebt, hebt u al een interruptie van de heer Hendrickx te pakken.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, er zijn twee mogelijkheden voor de heer Paulides: 500 woorden aan ChatGPT vragen om alleen aardige dingen over mij te zeggen of nu tekst en uitleg geven over wat hij zei.

De heer **Paulides**: Het was heel aardig bedoeld hoor.

De **voorzitter**: Zullen wij afdalen naar de ontwerpnota Bodembeheer.

De heer **Paulides**: Ja, ik kom op de nota Bodembeheer 2023. Ik moet eerlijk zeggen dat ik het een beetje een rommelig stuk vind, er wordt gesproken over beleidsarm en tegelijkertijd over een actualisatie van het beleid, dat is op zijn minst tegenstrijdig. Indien dit stuk niet is vastgesteld per 1 januari 2024 is er niets aan de hand en waarom wordt die transitieopgave niet gewoon gebruikt en gevolgd zoals die IPLO, Informatiepunt Leefomgeving, dat ook voorschrijft? Dank u wel, dat was het.

De **voorzitter**: Ik heb daarin niet echt een vraag aan het college gehoord.

De heer **Paulides**: Dan hebt u niet goed geluisterd, de vraag was: waarom wordt de transitieopgave niet gewoon gebruikt en gevolgd zoals de IPLO, Informatiepunt Leefomgeving, dat voorschrijft of dat voorstelt moet ik eigenlijk zeggen.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan is die vraag nu glashelder en geef ik het woord aan de wethouder die over de bodem gaat. Die graaft nu in zijn geheugen.

Wethouder **Koetsier**: Ik heb me op veel vragen voorbereid, maar niet op deze vraag. Ik heb begrepen dat dit niet lukt vanwege gebrek aan capaciteit en dat we op deze manier doorgaan omdat we zo de komende tijd tenminste een vangnet hebben.

De **voorzitter**: Dat levert nog een vervolgvraag op. Als de wethouder even blijft staan dan gaat dat net zo snel, De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Toch nog een andere vraag. Er wordt gesproken over beleidsarm en tegelijkertijd over actualisatie van beleid, ik vind dat op zijn minst een beetje tegenstrijdig. Misschien kunt u toelichten dat dit niet tegenstrijdig is. Beleidsarm en actualisatie van beleid, dat gaat toch niet samen?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Koetsier**: Nee. Het stuk is beleidsarm, alleen aangepast waar landelijke richtlijnen anders zijn. Dat is waar het is aangepast en dat is op heel weinig punten, vandaar beleidsarm.

De **voorzitter**: Dan gaan we over naar de besluitvorming. Hebt u behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval. Dan leg ik voor het besluit om de ontwerpnota Bodembeheer 2023 vast te stellen en voor een periode van zes weken ter inzage te leggen. Kunt u daarmee instemmen? Wie is daar voor? Ja dat is een unanieme raad, bij dezen besloten.

12. Najaarsnota 2023

De **voorzitter**: Dan gaan we naar agendapunt 12, de najaarsnota en daarbij heeft ieder geval Hart voor Wassenaar aangegeven met een tweetal amendementen te komen en D66, gesteund door vele anderen, om met een motie te komen. Ik kijk ik heel even, wie gaat het woord namens Hart voor Wassenaar voeren? Dat is de heer Hendrickx. Dan geef ik u als eerste woord, ik geef de heer Krabbendam als tweede het woord en dan inventariseer ik wie verder het woord wil over de najaarsnota. Dat is de heer Gankema als derde. Ik kijk verder de kring rond, de heer Paulides als vierde. Zijn er verder nog gegadigden? Dat is niet het geval. Dan geef ik als eerste het woord aan de heer Hendrickx over de najaarsnota 2023. Aan u.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, dank u wel. Ik heb inderdaad het gevoel dat ik een beetje op de heer Paulides van de afgelopen twaalf jaar tot een jaar geleden ga lijken. Ik hoop dat niet al te lang vol te houden, nog twee jaar en dan is het denk ik weer omgekeerd. Bij de behandeling in de commissie Bestuur & Middelen heeft de fractie van Hart voor Wassenaar aangegeven dat zij dit als besprekstuk naar de raad wil verwijzen omdat de politieke afronding in de raad moest plaatsvinden. Wanneer welke willekeurige fractie in de raad dan ook vindt dat welk willekeurig raadsvoorstel dan ook voor bespreking naar de raad moet dan hebben wij van Hart voor Wassenaar de courtesy omdat respectvol en zonder verdere argumentatie te accepteren, zoals de regels en de wet dat voorschrijven. De raad heeft recent de mededeling van de provincie ontvangen dat in plaats van een resultaat van plus € 3 miljoen het structurele resultaat van 2022 door de provincie op minus € 720.000,00 is gesteld. In datzelfde schrijven uit de provincie haar zorgen over de financiën van Wassenaar en refereert onder andere aan het magere overschot in 2024. Hart voor Wassenaar is van mening dat de begrotingsbesprekingen volstrekt onder de maat waren. De begroting zelf geeft forse reden tot zorg, slechts 2024 en 2025 waren in evenwicht, 2026 en 2027 laten dieprode cijfers zien. Het frame van de coalitie om het alleen te hebben over de spaarpot was bedoeld om de aandacht af te leiden en het debat niet werkelijk aan te gaan. De najaarsnota doet het beeld van de begroting die anderhalve maand geleden hier is aangeboden nog verder verslechteren, in plaats van een positief resultaat van € 32.000,00 in 2024 is het bijgestelde resultaat sterk gedetorieerd en nu anderhalve maand na het bespreken van de begroting en nog voordat we het jaar zijn begonnen wordt voor 2024 een tekort gesteld van maar liefst € 786.000,00. Van de zes jaren 2022 tot en met 2027 is nog slechts één jaar in evenwicht en dat is 2025 en dat met een magere € 79.000,00. 2026 begin over twee jaar en een paar weken en dat jaar laat nu al een tekort zien van € 4,7 miljoen en daaraan zullen nog een enige afschrijvingslasten moeten worden toegevoegd. We hebben al aangegeven dat we verwachten dat het tekort in 2026 meer dan € 6 miljoen zal zijn. Al snel komt het begrip 'ravijn' op tafel en wordt dat de lijn om de cijfers te bagatelliseren en woorden uit te spreken die de situatie minder ernstig moeten doen lijken. De wethouder probeert met veel omhaal de indruk te wekken dat we in hetzelfde bootje als andere gemeenten zitten en naar het ravijn kijken en dat, omdat we in hetzelfde bootje zitten, we naar de door het rijk gewenste oplossing vooruit kunnen zien en dat is zeer onjuist en zeer gevaarlijk. Uiteraard hebben we onderzoek gedaan om de juiste appreciatie van het tekort te krijgen en dan blijkt volgens de toezichthouder, de provincie, dat veertien van de vijftig gemeenten in Zuid-Holland niet in een ravijn staan en keurig structureel in evenwicht zijnde begrotingen afleveren, anders dan Wassenaar met maar één jaar in evenwicht. Stel dat de rijksbegroting toeschietelijk zal zijn, in hoeverre kan Wassenaar met een gerust hart voor Wassenaar kijken naar haar tekorten in 2026 en 2027? Met moeite. We kijken naar gemeenten als Bloemendaal en Voorschoten, gemeenten met ongeveer gelijke begrotingen. Hun tekorten in 2026 en 2027 zijn verhoudingsgewijs minder dan de helft van de tekorten van Wassenaar. Daar komt eerder de norm te liggen voor toeschietelijkheid van de overheid en dat betekent dat je nu al weet dat Wassenaar in 2026 en 2027 miljoenen tekortkomt. We zijn gewaarschuwd en we hebben twee amendementen. Het eerste amendement gaat over de toevoeging van het volgende beslispunt.

Amendement over de najaarsnota
Ingediend door Hart voor Wassenaar

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 19 december 2023; gehoord de beraadslagingen;

wijzig het ontwerpbesluit najaarsnota als volgt:

toegevoegd wordt het volgende beslispunt:

'Het college zal bij de behandeling van de kadernota 2025 (juni 2024) de raad informeren over de denkbare scenario's voor de financiële toekomst van de gemeente Wassenaar en voorstellen formuleren voor beleid bij de scenario's.'

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx, dan maakt het amendement nu onderdeel uit van de beraadslaging, waarbij het aardig is om straks een getekende versie te hebben, die ontbreekt nog, dan is dat geregeld. Hij maakt inmiddels onderdeel uit van beraadslaging.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel. Het tweede amendement betreft een specifiek onderwerp en het gaat om het volgende.

Amendement op de Najaarsnota 2023 Ingediend door Hart voor Wassenaar

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 19 december 2023;

overwegende dat:

- de Lokale Energiestrategie 2023-2026 is vastgesteld op 4 april 2023 met aanvullende middelen en doelstellingen;
- het vinden van nieuw personeel langer duurt dan verwacht, waardoor de geraamde middelen voor capaciteit niet volledig tot besteding komen;
- de middelen hoofdzakelijk afkomstig zijn uit de 'Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)';
- voorwaarden zijn verbonden aan het gebruik van deze uitkering, met specifieke eisen voor de besteding van de middelen;

constaterende dat:

- in de najaarsnota 2023 wordt voorgesteld om niet volledig gebruikte middelen terug te laten vallen in de algemene reserve. Dit is niet conform de voorwaarden die gesteld worden vanuit de regeling;

wijzig het ontwerpbesluit [Z/23/80433/371636] behorend bij het raadsvoorstel najaarsnota 2023 als volgt:

besluit:

beslispunt 5 en 6 worden toegevoegd aan het besluit.

5.

toe te voegen aan punt 2:

'd. Het resterende bedrag van de niet volledig bestede middelen uit de 'Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)' van € [het betreffende bedrag] niet te laten terugvallen in de algemene reserve, maar over te hevelen naar een specifieke geormerkte reserve die uitsluitend mag worden aangewend voor de uitvoering van klimaat- en energiedoelen conform de voorwaarden van de regeling.'

6.

'de portefeuillehouder Duurzaamheid op te dragen de besteding van de specifieke geormerkte reserve te monitoren en jaarlijks verantwoording af te leggen over de naleving van de voorwaarden van de 'Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)'.'

Wat je hiervan kunt zeggen, is dat het inderdaad niet is geoorloofd om de bedragen te besteden aan andere doelen en via de algemene reserve zou dat wel kunnen want het terughalen van die bedragen naar dit onderwerp zal bijzonder lastig zijn als je de hoogte, die ieder jaar tekort of over niet specifiek vastlegt en reserveert. Vandaar dit amendement.

De **voorzitter**: Mag ik u één vraag stellen over het amendement onder 6? Daar draagt uw de portefeuille Duurzaamheid op, maar ik neem aan dat u het college bedoelt.

De heer **Hendrickx**: Ik leer zoveel hier, dat wilt u niet weten en dit dus ook.

De **voorzitter**: Oké, dan maken we daar 'het college' van en dan maakt het onderdeel uit van de beraadslaging. Er is nog wel een vraag over. De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Dank u voorzitter, met betrekking tot het tweede amendement. U stelt voor om de bedragen die over zijn vanuit het duurzaamheidspotje te oormerken, zodat die later alleen voor duurzaamheid of de energietransitie kunnen worden gebruikt, u knikt niet en u zult straks wel zeggen wat de juiste formulering is, of te laten toevallen aan de algemene reserves, maar als ze aan de algemene reserves toevallen, gaan wij daar als raad ook over. Het geld behoort ons toe, maar uw overweging is, en ik hoorde u er wel iets over zeggen maar ik wil het toch even zeker weten, 'want dan stel je nu alvast veilig dat het geld ook daadwerkelijk daaraan wordt uitgegeven', terwijl we daar eigenlijk altijd zelf over gaan.

De **voorzitter**: De heer Hendriks.

De heer **Hendriks**: De rijksoverheid heeft drie keer ongeveer € 500.000,00 voor 2023, 2024 en 2025 beschikbaar gesteld en daaraan de specifieke voorwaarde gesteld dat dit voor bepaalde zaken moet worden gebruikt. Het belangrijkste daarvan is het werven van personeel dat zich bezighoudt met in de regeling aangeduide doelen. Dat wil niet zeggen dat je de overschotten in de algemene reserve mag storten, je moet die behouden voor waarvoor ze zijn bedoeld, het zijn geen vrij besteedbare middelen. Dat is de reden dat je ze apart moeten houden, omdat achteraf na drie jaar wordt gecontroleerd of je dat geld hebt besteed aan waaraan je het moet besteden, het is dus geen vrij besteedbare pot geld, maar die is heel specifiek voor dit doel geoordeeld.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Ja, dank u voorzitter. We hebben in de najaarsnota eigenlijk niet zo heel veel kunnen vaststellen waarover we vandaag nog met elkaar in debat zouden moeten gaan. Wat ons betreft had dit eigenlijk ook een hamerstuk kunnen zijn, maar omdat dit niet het geval is vinden wij het toch een mooi haakje om samen vooruit te kijken naar de toekomst als het gaat om de financiën van deze gemeente en om die toekomstbestendig en meerjarig in evenwicht te krijgen leek het ons toch verstandig om hierover een motie in te dienen. Die had ik al klaarliggen en wilde ik eigenlijk op een later moment indienen, maar soms komt er een politieke opportuniteit voorbij die je dan maar moet benutten. Vandaar deze motie op dit moment gekoppeld aan de behandeling van de najaarsnota en dat is ook een mooi moment want we ontvingen vandaag allemaal ook een manifest van de Vereniging van Raadsleden dat voortkomt uit 'Raden in Verzet' dat ooit in Zoetermeer is begonnen, waarbij de raadsleden in het geweer zijn gekomen en andere raden hebben opgeroepen om er bij het rijk op aan te dringen om meer rekening te houden met alles wat bij de gemeenten is neergelegd, al die taken waarvoor geld nodig is en waarbij helemaal geen rekening wordt gehouden met de herziening van het Gemeentefonds. Wij komen met deze motie ten aanzien van die voorgenomen herziening. Er is van alles over gezegd, er is een Taskforce taken en middelen onder leiding van de heer Rinnooy Kan in het leven geroepen en de Tweede Kamer heeft nota bene in 2023 twee moties aangenomen waarin de regering werd verzocht in de volgende voorjaarsnota de korting tot en met 2029 te bevriezen of hiervoor een andere oplossing voor te stellen en waarin het kabinet wordt verzocht de consequenties van de tekorten inzichtelijk te maken en voorstellen voor te bereiden om het ravijn te dichten. Als we dat allemaal overwegen en gezien alle taken die bij de gemeenten zijn neergelegd, zoals de bibliotheek, de sport, de cultuur, openbaar vervoer en alles wat onder druk staat en we dreigen af te stevenen op een financiële ravijn, is het goed om vooruit te kijken. Daarom ben ik het ook wel eens met wat Hart voor Wassenaar hier probeert te agenderen, namelijk dat we als gemeenteraad vanuit onze kaderstellende rol behoefte hebben om aan te geven wat wij belangrijk vinden en dat kunnen we alleen maar doen op basis van goede informatie van het college, dan kunnen wij onze kaderstellende rol goed vervullen en kunnen wij prioriteiten stellen en keuzes maken. Dus dat doen we met deze motie. Ik ga verder en ik zal de overwegingen en de oproep aan het college voorlezen.

Motie Begroting Toekomstbestendig en meerjarig in Evenwicht (ex artikel 32 RvO) Ingediend door D66, DLW, CDA, PvdA en GroenLinks

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 19 december 2023;

constaterende dat:

- vanaf 2023 ten gevolge van de herziening van de financiële verhouding tussen het rijk en de gemeenten een nieuwe verdeling van het Gemeentefonds staat gepland;

- de Taskforce taken en middelen onder leiding van Alexander Rinnooy Kan heeft geconcludeerd dat er in de nabije toekomst duidelijkheid moet komen over de structurele middelen van gemeenten;
- de Tweede Kamer op 24 oktober 2023 twee moties heeft aangenomen waarin 1) de regering wordt verzocht in de volgende voorjaarsnota deze korting te bevriezen tot en met 2029 of hiervoor een andere oplossing voor te stellen, en 2) het kabinet wordt verzocht de consequenties van de tekorten inzichtelijk te maken en voorstellen voor te bereiden om het ravijn te dichten. Dit overwegende dat gemeenten en provincies financieel in de touwen hangen en voorzieningen als bibliotheken, sport, cultuur en openbaar vervoer onder druk staan en afsterven op een financieel ravijn';
- er mogelijk bij de decembercirculaire 2023 al nieuwe informatie komt vanuit het demissionaire kabinet richting de gemeenten over de omvang en de verdeling van de algemene uitkering, de integratie-uitkeringen en de decentralisatie-uitkeringen uit het Gemeentefonds voor de jaren 2023 en verder;
- desondanks de kans bestaat dat als gevolg van de Tweede Kamerverkiezingen op 22 november 2023 het nieuw te formeren kabinet pas na de coalitieonderhandelingen tot een eventuele aanpassing zal komen van de herziening van de financiële verhoudingen tussen het rijk en de gemeenten en de nieuwe verdeling van het Gemeentefonds;
- Wassenaar met het aannemen van de begroting 2024 voor de jaren 2024 en 2025 een sluitende begroting heeft en er voor de daarop volgende jaren 2026 en 2027 in lijn met het VNG advies een realistische begroting is vastgesteld met een negatief begrotingssaldo van ten gevolge van de nieuwe verdeling van het Gemeentefonds;

overwegende dat:

- het verstandig is om bij de behandeling van de Kadernota 2025 het gesprek te starten tussen college en gemeenteraad over de gevolgen van het eventueel uitblijven van maatregelen door het kabinet, waarbij de inkomsten uit het Gemeentefonds op peil blijven;
- dat gesprek o.a. moet gaan over de mogelijkheden die er zijn om eventuele tekorten als gevolg van minder inkomsten via het Gemeentefonds vanaf 2026 structureel op te vangen;
- daarbij zowel naar de uitgaven- als inkomstenkant moet worden gekeken en de te maken keuzes en alternatieven duidelijk onderbouwd en in perspectief worden geplaatst (wat levert het op en wat zijn de gevolgen);

roept het college van B&W op om:

- zodra er meer duidelijkheid van het rijk is over de hoogte van de algemene uitkering en daarmee meer duidelijkheid over het financieel meerjarig beeld van de gemeente, de raad om kaders en input te vragen over de gewenste mogelijkheden en alternatieven om eventuele tekorten op te vangen;
- samen met andere gemeenten en de VNG te (blijven) optrekken richting het rijk om tot een meer gedegen en structureel financieringsregime voor gemeenten te komen, passend bij de taken die gemeenten moeten uitvoeren en meer rekening houdend met specifieke omstandigheden van gemeenten, waarbij voor dit laatste punt ook samenwerking wordt gezocht met gemeenten met vergelijkbaar profiel/omstandigheden als Wassenaar;
- het voorgaande samen met vertegenwoordigers van politieke partijen die actief zijn in het Haagse uit te dragen;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan maakt hij inmiddels onderdeel uit van de beraadslaging. Er is een interruptie van de heer Hendrickx. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Het is goed om de hele motie even voorgelezen te krijgen. In feite zegt u hetzelfde als wij, maar u houdt wat meer slagen om de arm en u zegt 'we moeten in gesprek met het college met de kadernota' en dat soort dingen. De kadernota is anderhalf jaar voor 2026, dat is 1 en 2, ik hoop het wel, maar je weet nooit of je bij de kadernota al een nieuwe regering hebt en pas bij een nieuwe regering weet je wat de gevolgen voor de begrotingen en de uitkering uit het Gemeentefonds zijn, niet eerder dan dat. Bent u het met mij eens dat wij toch echt wel een probleem hebben als we anderhalf jaar voor 2026 in gesprek gaan en dat heel nadrukkelijk op twee gronden is, namelijk dat veertien van de vijftig gemeenten in Zuid Holland, inclusief Rotterdam en Delft, wel structureel in evenwicht zijn en er gemeenten zijn die minder dan de helft van het tekort hebben, en dat we het college nadrukkelijk de opdracht moeten geven om in de kadernota al met scenario's en oplossingen te komen.

De **voorzitter**: De heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Dank u wel voorzitter. Wij kijken af en toe toch op een andere manier naar financiën, ik denk dat dit geen geheim in deze raad is. Ik denk dat we wel op dezelfde manier kijken naar waar het rijk mee bezig is en dat er echt wel grote consequenties voor de gemeente Wassenaar kunnen zijn. Ik denk dat we wel van mening verschillen over de oplossing en de grootste oorzaak van het probleem. Wij denken dat een groot gevolg van het beleid, zoals dat door het rijk is voorgenomen is dat een gemeente als Wassenaar inderdaad vanaf 2026 krijgt te maken met tekorten die worden veroorzaakt door die wijzigingen in het Gemeentefonds. Ik denk dat u ook wat meer aansluiting op uw algemene blik op de financiën van Wassenaar zoekt, ik denk dat we daarover enigszins van mening verschillen. Wij zoeken het in een net even wat andere richting, maar op zich zitten we wel op dezelfde lijn en om uw vraag wanneer je dat gesprek zou moeten voeren en of er dan al iets zou moeten liggen te beantwoorden, laten we even de reactie van het college afwachten, hoe het daarnaar kijkt. Als het inderdaad heel erg lang gaat duren en er helemaal geen duidelijkheid van het rijk komt, verandert dat wel degelijk inderdaad dan... Als we bij de kadernota nog steeds geen coalitie in Den Haag hebben, verandert dat wellicht de omstandigheden. Daar moeten we dan wel naar handelen en dan moeten we misschien wat meer vaart maken en ook nog even kijken hoe ze omgaan met die twee moties die in oktober jl. in de Tweede Kamer zijn aangenomen, die zijn wel degelijk van belang.

De **voorzitter**: Dank. Ten slotte de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, regeren is vooruitzien en het wordt lastiger naarmate je korter voor de periode waarover je moet reageren bent. Ik denk dat de heer Krabbendam het verschil tussen zijn partij en de mijne vooral ziet in wat wij vinden over schulden en eventueel cash bezittingen, daar zit het grootste verschil in. Het punt waarover geen verschil kan bestaan, is dat je op enig moment hoe dan ook een structureel en in evenwicht zijnde begroting moet hebben, daar scheiden onze wegen niet, die zullen we moeten hebben. Wij denken dat we in 2026 al een tekort van € 6 miljoen hebben en als ik dan heel eenvoudig naar de cijfers kijk dan zijn de bedragen waarover we praten al heel groot. Naar ons inzicht is het dan al lang te laat, eigenlijk is het nu al te laat, om te gaan denken over hoe je € 6 miljoen kunt compenseren want er is geen enkele zekerheid, er is alleen maar hoop op hogere bedragen die van het rijk naar ons toekomen. Ik vind eigenlijk dat het college nu al moet beginnen met het maken van scenario's en uit te gaan van de maatregelen die moeten worden genomen. Mijn vraag komt nu. Ik stel heel nadrukkelijk een vraag aan de heer Krabbendam. Het gaat er niet om of je wel of geen schulden hebt, maar om een tekort van € 10 miljoen in 2026 en 2027, waarbij je dan een structureel evenwicht moet hebben. Hoe denkt hij dat in anderhalf jaar te kunnen oplossen?

De **voorzitter**: De heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Dank u wel voorzitter. Dat is een glashelder vraag zoals u dat noemt. Ik denk inderdaad dat het college niet op zijn handen moet gaan zitten, maar dat het nu wel degelijk samen met de ambtelijke staf aan de slag moet. Het gaat erom wanneer we dat gesprek gaan voeren, op basis van welke informatie en wanneer we de kaders gaan stellen en keuzes gaan maken. Ik denk dat dit gesprek heel goed bij de kadernota kan worden gevoerd en het zou fijn zijn als het college dan wel goed voorbereid komt en al weet in welke richting het denkt. Volgens mij zitten we daar ook helemaal niet zo ver uit elkaar, maar ik denk dat deze motie het college net even wat meer ruimte geeft dan uw amendement en ook losstaat van de najaarsnota als zelfstandige oproep aan het college.

De **voorzitter**: De allerlaatste vraag.

De heer **Hendrickx**: Dus eigenlijk bent u het met de inhoud van ons amendement eens, maar steunt u het om welke reden dan ook niet. U sprak net over een burgerraadpleging. Dat is een iets slapper aftreksel van een referendum en de motie is ook wat slapper dan het amendement, dus ik denk dat we zo met elkaar blijven sporen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mijnheer Krabbendam, hebt u nog behoefte om daarop te reageren?

De heer **Krabbendam**: Ik denk dat er misschien ook een verschil van politieke stijl is, op welke manier je iets voor elkaar wilt krijgen. Daarin verschillen we en dat mag. U hebt zo uw methodes en ik die van mij, we kijken wat het resultaat is. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mijnheer Gankema is ervandoor, maar de heer Paulides wil ook nog graag het woord. De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja dank voorzitter. Ik heb een iets andere insteek, ik ga een complimentje aan het college en de ambtelijke organisatie voor het duidelijke najaarsnota geven. Zoals u weet zijn wij principieel tegen voorjaarsnota's en najaarsnota's waarin uitgaven die het college onbevoegd heeft gedaan achteraf worden gelegaliseerd. We vinden het voldoende om deze nota's voor kennisgeving aan te nemen, zodat de accountant in staat is te onderzoeken waarom deze uitgaven zijn gedaan. In het verleden hebben de coalitiepartijen dat altijd gelegaliseerd, maar gelukkig heeft het college dit keer goed naar onze kritiek geluisterd en staan in deze nota uitsluitend correcties die op ons zijn afgekomen. Het is wat dat betreft niet eens nodig om hierover een besluit te nemen en normaal gesproken nemen we het ter kennisgeving aan, maar in dit geval zullen wij instemmen met deze najaarsnota. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan geef ik in de eerste termijn tot slot het woord aan de heer Gankema. De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Ik kijk even rond of nog meer mensen last van de after-dinnerdip hebben, ja hè, ik hou het heel erg kort. De enige gedachte die mij nu nog te binnen schiet heeft te maken met de twee moties waarover de heer Krabbendam het had. Soms zijn er volksvertegenwoordigingen die alle punten die voor een reces dan wel kerstvakantie nog openstaan er op één avond doorheen raggen en dan worden er nog wel eens zogenoemde biermoties aangenomen. Ik weet niet of de heer Krabbendam daarnaar verwees toen hij de twee moties ter sprake bracht, misschien komt dat straks nog ergens naar voren. Ik voel in de raad toch wel een zekere mate van urgentie, men krijgt nu wel door dat er iets aan zit te komen qua financiën en dat het niet helemaal crescendo gaat. Het gaat niet helemaal lekker en het is alleen maar goed dat we dat nu weten, dan kunnen we er ook iets aan doen. Ik maak alvast even een bruggetje naar straks als we het bijvoorbeeld hebben over de poort naar de duinen waarvoor ook een gebouw moet worden neergezet en naar de Warrenar waarmee we iets moeten doen. We zitten hier nu nog warm en droog in De Paauw, maar die gaan we voor € 12 miljoen verbouwen. Mensen, het is straks oud en nieuw en dan beginnen we een nieuwjaar. Laten we het gevoel van een beetje op de centen passen dan wel behouden. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dan is het woord aan de wethouder van Financiën om in te gaan op de twee voorliggende amendementen en de motie. De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja voorzitter, laat ik beginnen met het ondersteunen van de warme oproep van de heer Gankema. We kijken bij elke uitgave of die echt nodig is en tegen welke prijs, dat spreekt vanzelf. We blijven hier solide begroten en ik heb in 2022 bij de kadernota ook gezegd dat we eerlijk over het ravijnjaar zijn, dat tekort is er en dat laten we dus zien. Dat is in lijn met de strategie die alle gemeenten hebben en onze analyse is dat dit grotendeels door het landelijke beleid komt. Ik heb ook altijd gezegd: als blijkt dat het rijk niet over de brug komt dan zullen we zelf maatregelen moeten nemen. Dat staat als een huis. Ik wil ook de heer Paulides bedanken voor zijn positieve commentaar. Ik denk dat een compliment van de heer Paulides een van de hoogste dingen is die een wethouder kan behalen. Dit is de eerste keer zolang ik deze functie heb dat ik dat überhaupt heb mogen zien, dus dank daarvoor. Wilt u eerst de interruptie toelaten, anders praat ik rustig door.

De **voorzitter**: Ik weet niet of er een interruptie is, ik zie de heer Hendrickx wel steeds bedenkelijker kijken en ik denk dat we dan nu maar een interruptie moeten toestaan. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, u kent mij zo langzamerhand goed genoeg om te weten dat ik met u ook zelf het moment probeer vast te stellen waarop ik de interruptie wil plegen. Het volgende. De heer.... Dit is ouderdom, dit is echt ouderdom. Mijnheer Van Doeveren mijn excuses, hij wilde gewoon niet oppoppen. Mijnheer Van Doeveren, u zei 'wij zijn heel bewust met de begroting bezig, we letten op iedere euro' en u zei ook 'we zijn solide'. We weten dat dit een geleend woord is, zeker wanneer we anderhalve maand geleden een begroting neerzetten die in evenwicht en positief was en die anderhalve maand later al € 750.000,00 in het negatieve duikt. Hoe kunt u dat met de lovende woorden die u uitspreekt betitelen als solide en degelijk?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Er is uiteindelijk maar één iemand die vaststelt of onze begroting solide, financieel degelijk of welk woord je daar ook voor gebruikt is en dat is de provincie. Ik verwacht heel binnenkort een brief van de provincie te krijgen waarin die aangeeft of onze begroting zoals die is goedgekeurd sluitend is en dan hoop ik zelfs dat we van oranje naar groen gaan. U

vraagt waarom we een tekort voor 2024 hebben. Dat is ook gewoon omdat we een aantal posten van 2023 doorschuiven. Laten we ook eerlijk zijn, alle incidentele uitgaven die we eenmalig doorschuiven, raken de degelijkheid van de begroting natuurlijk niet. Ik heb ook al gesteld, we zaten de laatste keer met elkaar op sinterklaasavond, dat we voor 2024 ook al meevallers hebben en die zullen we bij de voorjaarsnota in de volgende stand meegeven. Los van alle posten die worden doorgeschoven, betwijfel ik of het verlies dat hier nu staat in 2024 daadwerkelijk overeind blijft. We krijgen nog een uitspraak van de provincie over de begroting die natuurlijk uiteindelijk apolitiek en waardenvrij een oordeel geeft over wat wel en niet kan en of het financieel degelijk, solide of welk woord de provincie daarvoor heeft is, de provincie zal dat met u delen. Ik denk dat dit de echter toets is of onze begroting financieel op orde is.

De voorzitter: De heer Hendrickx, nog aanvullende vragen?

De heer Hendrickx: Ja voorzitter. U weet dat ik extra alert ben zo gauw het over de financiën gaat. Het klinkt allemaal fantastisch, maar je moet wel weten dat je in 2023 op een resultaat van € 1,8 miljoen zit en dat wordt iets minder omdat we zaken naar 2024 verschuiven. We weten dat we € 300.000,00 overhouden van een dividenduitkering van een van onze deelnemingen. Dat is allemaal prima, maar anderhalve maand geleden waren twee jaren in evenwicht en nu is dat er nog maar een, het tweede jaar is erg verminderd. Bij elkaar opgeteld neemt het tekort over die vier jaar steeds maar toe. Het is niet zo dat het minder wordt of dat alleen sprake van verschuivingen is, maar het wordt meer. Ik zou de appreciatie van de wethouder daarop willen hebben. We hebben nog geen schrijven van de provincie gehad. Meestal komt dat iets eerder, maar als je dit onderwerp in de wereld goed bekijkt, zal de provincie niet negatief zijn over 2023, simpelweg omdat die accepteert dat het collectieve verzet van gemeenten op basis van de VNG is 'doe een realistische begroting', ik geloof zeker dat men met min € 4,7 miljoen een realistische begroting heeft neergelegd, en als het er in een provincie heel veel zijn dan zal de provincie in haar toezichtrol niets zeggen, anders zou de provincie in 2023 al 36 begrotingen moeten afkeuren en 36 gemeenten in de provincie Zuid-Holland onder curatele moeten stellen. Dus wat de provincie in dezen doet, is volstrekt irrelevant. Ik vraag naar onze eigen verantwoordelijkheid en of het allemaal wel zo rozengeur en maneschijn is als u aangeeft. Dat waren mijn twee vragen.

De voorzitter: Ik dank u wel. Of de wethouder daar puntig op zou willen antwoorden en daarna ook naar de amendementen en de moties wil gaan.

Wethouder Van Doeveren: Ik verwacht dat wij met deze begroting die nu is goedgekeurd op alle indicatoren van de provincie op groen komen te staan. Voor 2024 heb ik gezegd 'het klopt, daar hebt u gelijk in, we hebben een stukje meer tekort, maar dat is ook omdat posten zijn doorgeschoven en dat is incidenteel'. U zegt dat heel veel andere gemeenten in Zuid-Holland er ook slecht voor staan, maar ik dacht dat u net in uw bijdrage juist zei dat het andersom is, dat wij het juist slechter dan andere gemeenten zouden doen. Ik kijk gewoon naar de Wassenaaarse situatie en ik denk dat wij zeker niet een slechtere positie hebben dan vergelijkbare gemeenten, zeker niet in onze eigen regio Haaglanden waar de meeste afstemming plaatsvindt. Ik wil de motie van de heer Krabbendam en het amendement van de heer Hendrickx graag gezamenlijk bespreken, want zoals beiden in het debat tegen elkaar zeiden, lijken die inderdaad redelijk op elkaar. Het verschil zit hem er wel in vind ik... en dat is voor mij de te prefereren optie, maar misschien kunt u tot een gezamenlijke motie of amendement komen want het ligt allemaal heel dicht bij elkaar, maar dat laat ik uiteraard verder aan de indieners. Ik zou zeggen dat ik voor de motie ga omdat ik simpelweg het wel beter vind als we eerst überhaupt een inschatting kunnen maken van hoe groot ons tekort zou zijn. Regeren is inderdaad vooruitzien, maar ook geen voetbal waarbij we niet weten waar de bal ligt omdat we geen idee hebben hoe groot het tekort is. Ik hoop dat we daar de aankomende maanden meer duidelijkheid over krijgen. Als het goed is beginnen er onderhandelingen over een nieuw kabinet en in lijn met wat de heer Krabbendam zei moeten die tekorten zo snel mogelijk worden weggewerkt. Er liggen Kamermoties voor en een nieuw kabinet moet daar snel over gaan praten. Dus ik steun geheel uw behoefte, en zo zit ik er zelf ook in, om tijdig scenario's aan u voor te leggen want u bepaalt onze financiële kaders. Ik geef de motie daarom oordeel raad. Ik ontraad het amendement en dat is puur omdat je wel enigszins moet weten waarop je plant en begroot en ook hoe groot je tekort is voordat je scenario's gaat schetsen want anders wordt het wel heel erg mistig, dan gaan we echt over theoretische situaties praten en dat lijkt me minder verstandig.

De voorzitter: Dank u wel. Daar is nog een interruptie van de heer Hendrickx op.

De heer Hendrickx: Dank u wel kijk. De kwestie is 'control your own future or someone else will'. Als wij gaan zitten wachten op een overheid die op een gegeven moment tot conclusies komt dan kan dat langer duren. Er is een moment waarop je moet zeggen 'nu moeten we iets weten'. Het is

niet zo dat we volgende week of over een maand iets willen weten, de voorbereiding van de kadernota is in mei-juni 2024 en dat is nog vele maanden vanaf nu, maar ik vind dat je je wel moet pinnen op een tijd waarin je nog ruimte hebt om nadere maatregelen te nemen. Als daarna blijkt dat het meevalt is dat prima, uitstekend en nog wat van die dingen, maar je moet voor jezelf een li-miet neerzetten: ik wil zeker weten dat we dan inzicht in de toekomst, scenario's en maatregelen hebben.

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx, wat is uw vraag. Wat u stellig wilt is mij helder.

De heer **Hendrickx**: Prima, de kracht ligt hem in de herhaling. De wethouder geeft de motie oordeel raad. Het verschil tussen de motie en het amendement is dat het amendement meer zekerheid geeft over denkprocessen, al eerder dan misschien nodig is.

De **voorzitter**: Wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Ik vind het moeilijk in ieders individuele hoofd te kijken. Ik lees beide als dat u tijdig scenario's wilt voor hoe we er invulling aan geven als dat financieel tekort er is en dat we daar tijdig mee beginnen. Dat is ook de wens van het college, anders kom je nooit tot een sluitende begroting en daar staan we wel voor. Het enige verschil is dat ik de motie iets meer zie als 'laten we eerst weten waarover we überhaupt praten en dan de scenario's tijdig in beeld hebben' of dat we nu al de scenario's in beeld willen hebben zonder dat we weten waar we over praten. Het college is voorstander van het eerste en daarom kom ik tot oordeel raad voor de motie en ontraad ik het amendement, maar u zit zo dicht bij elkaar dat die twee misschien in elkaar kunnen worden geschoven, maar uiteraard ga ik daar niet over.

De **voorzitter**: Dan ligt er nog een amendement voor.

Wethouder **Van Doeveren**: Dan wat betreft het amendement. De tijdelijke regeling, de sisa-regeling die het betreft. Wij doen altijd..., dat doen we voor de hele P&C-cyclus die we in de subcommissie Planning & Control bespreken en daar wil ik ook als wethouder van Financiën graag aan vasthouden. Bij de jaarrekening wordt bepaald hoe we het geld bestemmen en inderdaad ten principale, als er incidenteel geld voor een specifiek doel is, wordt dat bij de jaarrekening... Dan weten we namelijk ook precies hoeveel het is en dat weten we nu nog niet, dus die vraag kan ik nu niet beantwoorden, maar dan nemen we dat mee in de jaarrekening en dan volgt er een bestemmingsreserve, maar wel met één voorbehoud, dat zou elke wethouder van Financiën moeten zeggen, dat we dit alleen voor incidenteel geoormerkte gelden en niet voor structurele zaken doen want dan kan elke portefeuillehouder geld opsparen om later alsnog uit te geven. Dus het geldt alleen voor incidentele middelen en dat zullen we dan bij de jaarrekening doen, als er überhaupt geld overblijft en als ik ook weet wat het verschil is tussen het incidentele gedeelte ervan en het mogelijk structurele gedeelte. Onze administratie draait van januari tot maart overuren om dat allemaal in orde te maken voor de jaarrekening en met dien verstande begrijp ik de boodschap, maar ontraad ik nu het amendement.

De **voorzitter**: Oké, daarop is het oordeel ontraden gekomen. Ik kijk of er nog behoefte is aan een tweede termijn. Dat is niet het geval. Dan gaan we over naar de stemmingen over de najaarsnota en ik begin met het, ja verstrekkendste, ze voegen allebei iets aan het besluit toe, maar ik begin toch eerst maar even met het amendement dat gaat over het toevoegen van punt 5 en 6, de resterende bedragen in het kader van het klimaat- en energiebeleid, ingediend door de fractie van Hart voor Wassenaar. Wie is voor dit amendement? Dat zijn de fracties van GroenLinks, Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! Wie is tegen het amendement? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, VVD en D66. Daarmee is het amendement verworpen.

Dan kom ik bij het amendement ingediend door Hart voor Wassenaar dat een toevoeging doet aan het besluit, namelijk bij de kadernota de financiële toekomst te schetsen. Wie is voor dit amendement? Dat is de fractie van Hart voor Wassenaar. Wie is tegen het amendement? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, GroenLinks, VVD, D66 en Lokaal Wassenaar! Daarmee is het amendement verworpen.

Dan is het besluit onveranderd gebleven, namelijk het besluit over de najaarsnota. Is er behoefte aan een stemverklaring? Daar is er geen behoefte aan, dan brengen we de najaarsnota nu in stemming. Wie is voor de vier besluiten in de najaarsnota? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, GroenLinks, VVD, D66 en Lokaal Wassenaar! Wie is tegen het besluit rond de najaarsnota? Dat is de fractie van Hart voor Wassenaar en daarmee is de najaarsnota aangenomen.

Dan resteert nog een motie, de motie Begroting toekomstbestendig en meerjarig in evenwicht, ingediend door D66, ondersteund door DLW, CDA, PvdA, VVD en GroenLinks. Wie is voor de motie? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA GroenLinks VVD en D66. Wie is tegen de motie? Dat

zijn de fracties van Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! Daarmee is de motie aangenomen. Dit was de najaarsnota.

13. Belastingverordeningen Programmabegroting 2024-2027 – Raadsbesluit Legesverordening Wassenaar 2024

De voorzitter: Dan gaan we nu naar de Belastingverordening Programmabegroting 2024-2027 en het raadsbesluit Legesverordening Wassenaar 2024. Relevant om vanavond te bespreken en ook te besluiten want dit gaat natuurlijk wel over de inkomstencapaciteit van de gemeente, maar daarom ligt hij nu ook voor. Ik kijk nog naar de commissiebehandeling want er ligt een motie voor, namelijk van mevrouw Van Vliet-van Dijk. Ik ga in ieder geval mevrouw van Vliet-van Dijk als eerste het woord geven. Zijn er nog andere fracties die daarover willen spreken? Dat is niet het geval, dan geef ik u graag het woord.

Mevrouw Van Vliet: Ja dank u wel voorzitter. Wassenaar voert niet per se de lijstjes aan wat betreft de energietransitie, het hoogste energieverbruik, de minste zonnepanelen en de meeste lage energielabels. Er is echter wel een lichtpuntje, we zagen in 2022 een afname van het gasverbruik van 19% en dat betekent dat men zelfs in Wassenaar gevoelig is voor financiële prikkels, het zijn net mensen. Dat samen met de Legesverordening die vandaag op het programma staat, bracht ons op het idee dat het wellicht goed is om te onderzoeken of een korting op de legeskosten voor mensen die van plan zijn duurzame maatregelen te nemen in Wassenaar mogelijk is. Vele gemeenten gingen ons al voor en de VNG heeft hiervoor zelfs een modelverordening opgesteld. Het lijkt ons een goed plan om het te stimuleren, te faciliteren en erover te informeren, zoals ook opgenomen in het coalitieakkoord en om de doelstellingen die we als gemeente voor het verduurzamen van ons dorp hebben wat meer in de voortgang te brengen, daartoe hebben wij een motie opgesteld. Die wijzigt niet zozeer iets aan het voorliggende besluit en omdat we al bijna richting het jaareinde gaan, zal dat dan ook niet meer meegaan in de huidige verordening, maar het verzoek aan het college is om te onderzoeken of dat wellicht wel mee kan in een volgende legesverordening. Ik hoop natuurlijk op brede steun voor onze motie.

De voorzitter: Dat levert nog een vraag op van mijnheer Gankema. De heer Gankema.

De heer Gankema: Ja, dank u voorzitter en dank aan Hart voor Wassenaar dat die met dit initiatief komt. De vraag die wij daarbij hebben is wat het gemiddeld financiële voordeel voor iemand in Wassenaar zou kunnen zijn als die vrijstelling van die leges krijgt.

De voorzitter: Mevrouw Van Vliet.

Mevrouw Van Vliet: Dank u wel mijnheer Gankema voor de vraag. Dat is nog niet per se in beton gegoten, we hebben zelf ook geen heel duidelijk beeld bij hoeveel dat precies is. Andere gemeenten hanteren vaak een korting van 50% op de legeskosten voor het leggen van zonnepanelen, maar er is geen vastomlijnde vorm, dat kan meer zijn, dat kan minder zijn en er zijn ook verschillende manieren waarop het kan worden toegepast. Dus echt een korting op de legeskosten zelf of een soort teruggave achteraf. Het lijkt mij vooral raadzaam om het te laten aansluiten op al bestaand beleid zoals de Transitievisie Warmte en de Lokale Energiestrategie en om heel goed te kijken naar wat we als gemeente op dit gebied willen en dan daar heel gericht te kijken wat logische kortingen of maatregelen zijn die een logisch gevolg zijn van de plannen die we eerder hebben bedacht.

De voorzitter: De heer Gankema.

De heer Gankema: Ja, dank voor het antwoord. Ik kan me daar iets bij voorstellen, maar ik vroeg eigenlijk naar een indicatie van een bedrag dat een inwoner van Wassenaar hier als voordeel bij zou kunnen hebben. Ik doe even een schatting, het zou € 150,00 zou kunnen zijn of meer, laten we dan zeggen € 300,00. Mijn punt is dat wij het financiële voordeel dat iemand over de streep zou moeten strekken of waardoor iemand een voordeel behaalt ook willen afmeten tegen de bureaucratische belasting want iets dergelijks is niet eenvoudig te implementeren. Vandaar dat wij hier niet in eerste instantie heel erg voor zijn, maar ik stel u toch even de vraag, en straks misschien ook aan de wethouder, in hoeverre het financiële voordeel in verhouding tot de bureaucratische belasting staat.

De voorzitter: Mevrouw Van Vliet.

Mevrouw **Van Vliet**: Ja, dank wederom voor de vraag. Wij zijn natuurlijk ook benieuwd, als het meer kost dan het oplevert dan is het op een gegeven moment niet logisch om zoiets door te voeren en daarom ook de vorm van een motie, om in eerste instantie goed inzichtelijk te maken wat eventueel voor- en nadelen en consequenties van de implementatie van zoiets zijn. Als je kijkt naar de legesverordening, gaat het bij de aanvraag van een bouwvergunning om ongeveer 5% van de ingeschatte bouwkosten, de legeskosten hangen af van de kosten van een ingreep, maar hoeveel korting er moet worden gegeven is voor mij ook nog niet vastomlijnd. Er moet kritisch worden gekeken naar voor welke logische maatregelen je zo'n korting wilt instellen en hoe hoog die korting moet zijn, dat hangt wellicht ook af van hoeveel korting nodig is om mensen tot het een en ander te verleiden. Verbouwingen zijn vaak duurder als mensen ook een stukje verduurzaming willen toepassen, dan hebben mensen hogere kosten. Het hoeft natuurlijk niet allemaal kostendekkend te zijn, het is meer een gebaar van de gemeente, dat we mensen eigenlijk complimenteren met de dingen die ook in het belang zijn van onze gemeente en de doelstellingen die wij als gemeente proberen na te streven.

De **voorzitter**: Dank. Dan ga ik het woord geven aan de wethouder, maar toch wel een oproep. Er is bij tijd en wijle wat geroezemoes op de publieke tribune en het zou erg fijn zijn... Het is een lange zit, maar u hebt de vrijheid om even naar buiten te lopen en De Paauw is groot genoeg. Laten we wel met elkaar de concentratie vasthouden. Dank u wel. Het woord is aan de wethouder van Financiën.

Wethouder **Van Doeveren**: Dank u wel voorzitter. Laat ik ingaan op een paar overwegingen voor dat het college tot een oordeel komt. Er zijn al heel veel maatregelen op rijksniveau, er is een rijksregeling met een subsidie voor isolatiemaatregelen, dak-, muur- en vloerisolatie, en warmtepompen, er is een rijksregeling Geen btw op zonnepanelen, er is een salderingsregeling voor zonne-energie voor kleinverbruikers en er is een lagerentelening bij het Nationaal Warmtefonds voor verduurzaming. Binnen onze gemeente zijn zonnepanelen al vrijgesteld van leges en heel veel Omgevingsvergunningen voor isolatie zijn afgeschaft. Kortom, er zijn al zes tot zeven regelingen op dit vlak. Dan wil ik ook iets zeggen over wat de heer Gankema zei.

De **voorzitter**: Eerst een interruptie van mevrouw Van Vliet. Mevrouw Van Vliet.

Mevrouw **Van Vliet**: Dank u wel voorzitter. Ik hoorde de wethouder zojuist zeggen dat zonnepanelen binnen de gemeente zijn vrijgesteld van legeskosten, maar volgens mij is dat niet waar want op het moment dat er een vergunning voor het plaatsen van zonnepanelen wordt aangevraagd, dienen daar bij mijn weten gewoon legeskosten over te worden betaald.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Volgens de informatie die ik heb niet. U bent wel actief in die branche en misschien dat u daar scherper in zit. Ik zou het bijna nog willen checken want ik weet dat u hier expert op bent.

De **voorzitter**: Ik vind dat de informatiedeling hier goed moet zijn. Ik schors heel even zodat u dat kunt checken. Dat betekent niet dat u nu allemaal van uw plek gaat, dat is zo gepeipt.

Schorsing

De **voorzitter**: Inmiddels is het antwoord gevonden. Ik heropen de vergadering, het woord is aan de wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja dank voorzitter. Je betaalt inderdaad geen leges op de Omgevingsvergunning wat betreft zonnepanelen, alleen voor welstandsadvies. Dat zijn inderdaad wel kosten, maar het zijn formeel geen leges in enge zin zoals dat hier wordt bedoeld en daarmee houd ik het antwoord dat ik heb gegeven staande. Ik vind het belangrijker dat het honderden uren aan manwerk kost als we dit zouden gaan doen, we moeten het allemaal bijhouden en administreren. Wij vragen ons af of het efficiënt is naast alle regelingen die er al zijn en het is ook zo dat... Mijnheer Gankema vroeg een beetje naar getallen. Als we kijken naar de VNG-verordening waar de motie aan raakt, zou het bij uitgaven tot € 10.000,00 om een paar honderd euro gaan en bij grotere bedragen, zoals mevrouw Van Vliet zegt grote verbouwingen, om meer geld. Daarmee is voor het college duidelijk dat vooral huiseigenaren, mensen met hele grote verbouwingen, relatief veel profiteren en huurders helemaal niet. Kortom, met alle regelingen die er zijn, de grote uitvoeringslast en de lage doelmatigheid die wij erin zien, willen we graag gaan voor verduurzaming, maar niet voor deze motie en daarmee is zij ontraden.

De **voorzitter**: Dan kijk ik of er nog behoefte is aan een tweede termijn. Dat is niet het geval, maar ik constateer op dit moment dat we één raadslid kwijt zijn. Ja, nee, dat is bij dezen gelukt. Dan ga ik namelijk over naar de besluitvorming over de Belastingverordeningen Programmabegroting. Er is een stemverklaring. Over de Belastingverordeningen? Over de motie, de motie komt pas in stemming nadat we het besluit hebben genomen. We gaan eerst naar het besluit over de Belastingverordeningen Programmabegroting 2024-2027 en het raadsbesluit Legesverordening Wassenaar 2024. Wie is voor dit voorliggende besluit? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, GroenLinks... Iedereen, unaniem. Bij dezen aangenomen. Dan ga ik nu de motie in stemming brengen, maar er is eerst een stemverklaring van de heer Nijman. De heer Nijman.

De heer **Nijman**: Ja dank u voorzitter, dit is een stemverklaring namens de fractie want ik wil toch even naar mevrouw Van Vliet zeggen dat het een sympathieke motie is, maar we willen ook verklaren waarom wij niet voor kunnen stemmen. Dat heeft ermee te maken dat er al heel veel subsidie-regelingen zijn, maar ook dat leges toch kostendekkend moeten zijn, als je ze bij de een vermindert dan moet je ze bij de ander er weer bij doen. Wij denken met name dat dit onvoldoende bijdraagt omdat er al zo veel subsidies zijn, maar wij steunen nog steeds dat we over verduurzaming moeten informeren en dat we die moeten stimuleren en faciliteren. Dat element steunen we wel, maar we kunnen helaas niet met de motie meestemmen. Dank u voorzitter.

Motie Legeskorting Duurzame Maatregelen Ingediend door Hart voor Wassenaar

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 19 december 2023,

constaterende dat:

- de gemeente Wassenaar ambities heeft het dorp te verduurzamen, zoals vastgelegd in de Lokale Energiestrategie 2023-2026 en de Transitievisie Warmte 1.0, oktober 2021;
- duurzaamheidsmaatregelen een cruciale rol spelen in het verminderen van het gasverbruik en het bevorderen van energietransitie;
- een legeskorting voor duurzaamheidsmaatregelen een financiële prikkel kan vormen om inwoners en organisaties te stimuleren deze maatregelen te nemen;

overwegende dat:

- het verduurzamen van gebouwen vaak géén goedkope en/of makkelijke aangelegenheid is. Mensen die dit voor eigen rekening en risico oppakken, en daarbij bijdragen aan de ambities die we als gemeente hebben, verdienen onze waardering;
- het moment dat mensen een vergunning (of vooroverleg) aanvragen voor een verbouwing een heel geschikt moment is mensen te stimuleren/informeren voor/over het nemen van duurzame maatregelen en hierin als gemeente op dat moment te faciliteren;
- Wassenaar genoeg uitdagingen heeft op duurzaamheidsgebied, waaronder het hoogste energiegebruik per inwoner in Zuid-Holland en het hoogste percentage slechte energielabels (F of G) in Zuid-Holland;

roept het college van burgemeester en wethouders op:

1. Te onderzoeken of de toepassing van een legeskorting voor omgevingsvergunningen bij toepassing van duurzaamheidsmaatregelen in Wassenaar mogelijk is, geïnspireerd door het model van de VNG;
daarbij meegevend de volgende aanbevelingen:
  - specifieke aandacht te schenken aan maatregelen opgenomen in de Lokale Energiestrategie en Transitievisie Warmte zoals: isolatie, hybridewarmtepompen, verwijderen van de gasaansluiting, PV(T) panelen, energie- en warmteopslagsystemen;
  - bij niet vergunningplichtige maatregelen (bijv. isolatie binnenzijde woning) welke onderdeel vormen van een groter geheel waarvoor wél een vergunning vereist is óók te onderzoeken of hier een korting mogelijk is. Bijvoorbeeld wanneer het energielabel substantieel wordt verbeterd of de gasaansluiting wordt verwijderd;
  - bij indiening van elke bouwvergunning de indiener te informeren over duurzame maatregelen en te wijzen op de mogelijke korting;
2. op basis van dit onderzoek een concrete regeling op te stellen waarbij legeskorting worden toegepast op aanvragen die voldoen aan bepaalde duurzaamheidscriteria of die bijdragen aan de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van klimaatbeleid en energietransitie;
3. de resultaten van dit onderzoek en de voorgestelde regeling voor te leggen aan de gemeenteraad;

4. Indien het onderzoek positieve resultaten oplevert, de regeling actief te communiceren en te promoten onder inwoners, bedrijven en andere betrokkenen;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan gaan we nu over naar de stemming over de motie Legeskorting Duurzame maatregelen, ingediend door de fractie van Hart voor Wassenaar. Wie is voor de motie? Dat zijn de fracties van GroenLinks en Hart voor Wassenaar. Wie is tegen de motie? Het CDA, DLW, PvdA, VDD, D66 en Lokaal Wassenaar! Daarmee is de motie verworpen.

14. Re-integratie en Participatieverordening Participatiewet

De **voorzitter**: Dan zijn we nu bij agendapunt 14, de re-integratie- en participatieverordening Participatiewet. Ik heb begrepen dat er een voorgenomen amendement van de PvdA is. Ik zou dan ook eerst het woord willen... Sorry, ah mevrouw Rogge, u hebt een punt van orde.

Mevrouw **Rogge**: Ja dank. Ik heb inderdaad een punt van orde voorzitter. Kunnen we een kwartier schorsen want we zijn nu vijf uur aan het vergaderen en ik kon net niet naar de wc want ik moest terug voor de stemming. Ik stel voor een kwartier te schorsen om even de lucht erin te houden.

De **voorzitter**: Dat wordt ondersteund. Het is nu... Dan gaan we om 20.20 uur verder. De vergadering is hierbij geschorst tot 20.20 uur.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, hierbij heropen ik de vergadering. De vraag is of iedereen, ook op de publieke tribune, stil wil zijn want u bent allemaal gekomen voor de re-integratie- en participatieverordening van de Participatiewet. De heer Van Smirren heeft een amendement aangekondigd en ik geef hem als eerste het woord, maar ik inventariseer nog of er nog andere sprekers zijn. Dat is niet het geval, dan geef ik graag het woord aan de heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Ja, dank u wel voorzitter. Het gaat even over een amendement in het kader van de uitstroompremie in relatie tot de verordening die voor ons ligt. De PvdA is tevreden over de verordening an sich, daarover geen bijzondere opmerkingen. Wij missen één ding, dat heeft het college geschrappt, en dat betreft de uitstroompremie. Die is bedoeld om mensen die van de bijstand naar regulier werk gaan na een aantal maanden te ondersteunen met een premie van € 750,00. Daarvan wordt weinig tot geen gebruik van gemaakt en wij denken dat het zonde is om dat instrument binnen de gemeente Wassenaar niet meer beschikbaar te hebben. We zien dat andere gemeenten daar wel mee werken en daar ook goede resultaten mee behalen, dus wij willen hem graag laten bestaan en hem via dit amendement toch weer in de verordening opnemen. Een kleine correctie gelet op het amendement dat voor ons ligt. Het gaat niet om artikel 10, maar om artikel 20, dat heb ik in ieder geval hier formeel met de handtekeningen eronder gewijzigd. We gaan dit na een jaar evalueren en kijken of een aantal uitstromers door een actieve rol in de uitvoering deze premie kan benutten. Mocht dat niet het geval zijn, dan is dit instrument misschien toch niet geschikt voor de doelgroep in ons dorp, maar wellicht moeten we die doelgroep ook wat uitbreiden want de doelgroep is nu vrij beperkt. Ik ga verder niet in op alle details, wij willen dit instrument graag behouden en kijken of we het toch beter kunnen inzetten. We vragen iedereen steun voor dit amendement. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dan is het amendement hierbij ingediend met dien verstande dat het onder 1 gaat over artikel 20, Uitstroompremie, dat zeg ik juist. Hij is mede ingediend door de fracties van PvdA, D66, DLW, het CDA en de VVD. Ik geef het woord aan de wethouder die erover gaat, de wethouder Werk.

Wethouder **Van Doeveren**: Voorzitter dank. Goed dat we deze belangrijke verordening hier toch nog even de revue laten passeren om zoveel mogelijk mensen aan het werk te helpen en zeker ook de mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Er is de afgelopen twee jaar geen gebruik van de uitstroompremie gemaakt, de doelgroep voor de uitstroompremie is ook bijzonder smal en we verwachten daar geen wereldschokkende resultaten meer van. We hebben gezegd dat we gaan voor duurzame uitstroom en voor andere maatregelen, maar ik kan er prima mee uit de voeten om hem nog even in stand te houden en te kijken of we hem onder de aandacht kunnen brengen en of er nog ruimte is voor verbetering alvorens we het debat kunnen hebben over of het echt niet kan vervallen. Met die uitleg geef ik hem oordeel raad.

De **voorzitter**: Dank u wel. Nog een vraag van de heer Gankema aan de wethouder.

De heer **Gankema**: Ja. We hadden net oliebollen en zo, dat was allemaal heel goed, voor de kijkers thuis is dat wat minder. We hadden net ook iets over de bureaucratische belasting en toen waren we het eens, toen volgde u mijn betoog, 'mijnheer Gankema heeft dit verteld', maar ik werd net in de zaal waar we de oliebollen hadden aangesproken, 'waarom stem je tegen? Nu hoor ik iets vergelijkbaars over een regeling waarvan ook geen gebruik wordt gemaakt en nu zegt u 'oordeel raad', ik kan dat niet met elkaar rijmen.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Dat is een goede vraag en ik ben dankbaar dat die vraag nog even wordt gesteld. Het ene betreft het optuigen van een volledig nieuwe regeling met onderzoeken, studies, mogelijkheden voor subsidie, andere financiering en het administreren en bijhouden. Dit is gewoon de werkconsulent, dus daar ga ik, en u gelukkig ook niet, over maar gewoon de werkconsulent die de uitstroompremie in gesprekken met mensen die daar recht op en behoefte aan hebben onder de aandacht kan brengen. Dat betekent niets extra's voor de uitvoeringscapaciteit. Ik zeg eerlijk, we hebben hem laten vervallen en ik geef mijn overweging waarom ik hem heb laten vervallen, maar dat is niet vanwege de uitvoeringscapaciteit en het zijn ook echt twee wezenlijk verschillende dingen.

Amendement Uitstroompremie vanuit de re-integratie en participatie wordt heroverwogen
Ingediend door PvdA, D66, DLW, CDA en VVD

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 19 december 2023;

constaterende dat:

1. het college voorstelt om de uitstroompremie niet meer op te nemen in het re-integratie- en participatiebeleid.
2. in Amsterdam een uitvoerig onderzoek is gedaan waaruit blijkt dat de uitstroompremie wel degelijk een positieve invloed heeft op het percentage dat uitstroomt vanuit de bijstand naar werk;
3. vele gemeenten een uitstroompremie hebben opgenomen in het beleid en ook gemeenten die juist de uitstroompremie weer gaan invoeren om inwoners te ondersteunen in de transitie van bijstand naar werk;
4. de gemeente er alles aan moet doen om inwoners met maatwerk vanuit de bijstand inwoners aan het werk te krijgen;

overwegende dat:

5. in het coalitieakkoord staat dat de mens centraal staat;
6. er (incidentele) kosten worden gemaakt om weer aan het werk te kunnen gaan, zoals: aanschaffen fiets en (werk)kleding, benzine/ov, kinderopvang en of de toeslagen veranderen;
7. voor inwoners de drempel om aan het werk te gaan zo laag mogelijk dient te worden gemaakt omdat er bij zo'n stap al heel veel in het leven van een inwoner verandert. Juist in deze tijden van financiële onzekerheid kan (deels) de drempel en stress die worden ervaren worden weggenomen door de uitstroompremie te behouden;
8. deze vorm van financiële ondersteuning niet ten koste gaat van de toeslagen die inwoners eventueel ontvangen;
9. de gemeente een uitstroompremie actief moet communiceren naar de doelgroep waardoor er meer bekendheid is en het 'niet bekend zijn met' niet als argument mag worden gebruikt om de uitstroompremie af te schaffen;
10. het belangrijk is dat uitstromers actief wordt gewezen op de mogelijkheid om de uitstroompremie aan te vragen en hen te ondersteunen;

besluit:

1. toe te voegen artikel 20:

'Artikel 20, Uitstroompremie

1. Het college kan eenmalig een uitstroompremie toekennen aan een langdurig werkloze die duurzaam uitstroomt naar algemeen geaccepteerde arbeid en daardoor niet langer recht heeft op algemene bijstand.
2. Een langdurig werkloze in de zin van het eerste lid is een persoon die gedurende een aaneengesloten periode van zes maanden of langer op een uitkering aangewezen is of is geweest.

3. De premie wordt alleen verstrekt aan:
  - a. uitkeringsgerechtigde alleenstaande ouders met thuiswonende kinderen tot en met het basisonderwijs die regulier werk aanvaarden;
  - b. uitkeringsgerechtigden die op grond van medische reden zijn aangewezen op arbeid in deeltijd en uitkeringsgerechtigden die een gedeeltelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangen en die regulier werk aanvaarden;
4. De premie kan worden aangevraagd vanaf de zevende maand na de indiensttreding.
2. de navolgende artikelen te hernoemen;
3. na een jaar de raad te informeren over de resultaten van deze aanpak."

De **voorzitter**: Ik denk dat wij kunnen overgaan tot besluitvorming en we leggen eerst het amendement 'Uitstroompremie vanaf de re-integratie en participatie wordt heroverwogen' aan u voor, waarbij onder 1 moet worden gelezen 'artikel 20'. Die is nu bij dezen ook helemaal ingediend. Wie is voor dit amendement? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, GroenLinks, VVD en D66. Wie is tegen het amendement? Dat zijn de fracties van Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! en daarmee is het amendement aangenomen. Dat betekent dat er een toevoeging aan het besluit komt en het geamendeerde besluit ligt nu voor. Wie is voor het geamendeerde besluit? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, GroenLinks, Hart voor Wassenaar. Sorry, ja ik zie allemaal handen omhoog. Het is een unanieme gemeenteraad. Bij dezen besloten.

15. Versterking Dorpskern

De **voorzitter**: Dames en heren, mag ik uw concentratie. Dan komen wij nu bij de behandeling van het agendapunt Versterking Dorpskern en ik heb in ieder geval begrepen dat Hart voor Wassenaar een motie wil indienen die eerder als motie vreemd aan de orde van de dag stond. Mag ik de heer Hendrickx als eerste het woord geven? Het CDA heeft ook een motie aangekondigd, dus mevrouw Ettema krijgt als tweede het woord. Dan ga ik verder de sprekers inventariseren. Nee, ik ben nog niet begonnen, ik ben bezig met inventariseren mijnheer Hendrickx, ik ga eerst even inventariseren. Mevrouw Rogge wil als derde. Wie wil als vierde? Als vierde wil de heer Gankema, als vijfde de heer Krabbendam, als zesde de heer Paulides, als zevende de heer Van Smirren en als achtste mevrouw Hibbert. Dan is de volgorde bepaald, maar er is nog een punt van de heer Gankema.

De heer **Gankema**: Ja voorzitter, we hebben dit in het fractievoorzittersoverleg besproken en dat ging over het al dan niet meestemmen van een enkel raadslid. Ik heb daar nog iets over te zeggen en ik wil even vragen wat nu het handigste is, wanneer we dit doen, want het gaat over de beraadslagingen en de stemmingen.

De **voorzitter**: Als u daar iets over wilt zeggen en het de beraadslagingen raakt... want we zijn nog niet aan de stemmingen toe. We openen zo de beraadslaging en als u zegt dat het de beraadslaging raakt dan is het wel goed om uw opmerking nu te maken.

De heer **Gankema**: Met permissie zou ik dat dan nu graag willen doen.

De **voorzitter**: Dat mag.

De heer **Gankema**: We behandelen straks de vernieuwing van de dorpskern en wij zijn van mening dat een raadslid direct en middellijk belang heeft bij dit voorliggende besluit. De handreiking die we als bestuurders hebben meegekregen is dat de integriteit van onze besluiten ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid betreft. Het individuele raadslid maakt zijn eigen afweging over wanneer en hoe te stemmen, maar er is ook zoiets als een gezamenlijke norm, er is de gewoonte, de mores, de norm om niet mee te stemmen als sprake zou kunnen zijn van mogelijke belangenverstrengeling. De norm maken we met elkaar en als we hier vandaag niets over zeggen, wordt dat automatisch de nieuwe norm. Wat Lokaal Wassenaar! betreft doen we dan geen recht aan de geest van de wet en van de Handreiking Integriteit. Ik heb nog overige redenen. Bij eerdere stemming over het Centrumplan heeft het betreffende raadslid aangegeven niet mee te stemmen omdat zij een direct belang bij de besluitvorming heeft. De wethouder heeft in de afgelopen commissievergadering expliciet aangegeven dat er een economisch belang voor de pandeigenaren/winkeliers is. De griffier heeft twee keer de mening van externe juristen gevraagd over de vraag of het raadslid mee zou moeten, en ik zeg het even in mijn bewoordingen 'moeten', stemmen en het antwoord van de eerste jurist was een vrij vierkante conclusie, ik citeer: 'dit raadslid moet zich onthouden van stemming'. Een andere externe adviseur, niet de juridische adviseur, maar een externe adviseur van de raad, formuleerde het als volgt: 'juridisch zou het misschien kunnen, maar je moet het niet willen'.

Laat duidelijk zijn, niemand kan een raadslid dwingen zich van deelname aan de stemming te onthouden, maar onterechte deelneming kan wel betekenen dat het genomen besluit wordt vernietigd omdat dit in strijd met de wet is genomen. Feit is dat het betreffende raadslid een winkel in het centrum exploiteert, het raadslid is tevens bestuurder van de bv en blijkens het Kadaster is de bv eigenaar van het pand. Artikel 28 van de Gemeentewet bepaalt dat een raadslid niet deelneemt aan de beraadslagingen en stemming over een aangelegenheid die hem rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken. Ik vind dit ook belangrijk en ik zou het waarderen als ook andere raadsleden zich hiermee zouden bemoeien want zoals gezegd, leggen wij die norm gezamenlijk neer. Het is ongebruikelijk dat we dit doen en we moeten er ook niet te zwaar aan tillen, in zoverre dat ik het ook fijn zou vinden dat, als ik of iemand anders eens een keer in een dergelijke positie is, een ander daar ook iets van zegt. Dat kunnen we gewoon met elkaar doen en als we dat in de juiste termen doen, is daar niets kwalijks aan. Ik kijk uit naar de verdere beraadslaging.

De voorzitter: Ik dank u wel en mevrouw Rogge gaat op uw uitnodiging in. Mevrouw Rogge.

Mevrouw Rogge: Dank voorzitter. Dit komt aan de orde en ik denk dat het goed is om hierop te reageren. We hebben inderdaad verschillende juridische adviezen ontvangen en wat voor ons als fractie bovenaan staat, is dat hier geen sprake is van belangenverstrengeling of de schijn van belangenverstrengeling zoals bedoeld in artikel 28 van de Gemeentewet en artikel 2.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Het gaat hier om een raadslid en zij is middellijk via een vennootschap eigenaar van een bedrijfspand in de dorpskern, maar er is verder geen sprake van bijzondere omstandigheden. Dit raadslid heeft zich niet ingespannen om ervoor te zorgen dat het plan bijvoorbeeld wordt aangepast in het voordeel van het betreffende bedrijfspand, dat is hier niet het geval. Het gaat om een veel groter plan dat een veel groter gebied omvat en het is niet specifiek bedoeld om dit plan waardevoller te maken. Ook is het raadslid niet zelf woordvoerder op dit onderwerp of initiatiefnemer van het plan, ze volgt gewoon de fractiediscipline, dus de lijn van de fractie hierin. Een raadslid kan niet worden gedwongen om zich aan deelname aan stemming te onttrekken. Dat was de reactie.

De voorzitter: De heer Hendrickx wil ook reageren en ik denk niet op u maar op de algemene oproep van de heer Gankema om hier als raad toch iets van een reflectie te hebben. De heer Hendrickx.

De heer Hendrickx: Ja en overigens ook een eigenstandige opinie. Ik ga niet in op wat mevrouw Rogge zei want dat zijn meningen die moeten worden onderzocht. Er zijn twee dingen. Eén, er zijn nauwe definities van belangenverstrengeling en betrokkenheid, maar het is duidelijk dat iedereen eigenstandig de beslissing neemt om wel of niet deel te nemen, niemand bezit het instrument om betrokkene van deelname aan de beraadslagingen of stemming te weerhouden. Op het moment dat iedereen hier blijft zitten, is er geen enkele mogelijkheid om een of twee of wie dan ook uit dit gezelschap te doen verwijderen. Dat is ook niet de kwestie, de kwestie die aan de orde komt... Na aanvang van dit punt, we zijn er nog niet het moet nog worden geopend... Na aanvang van dit punt is dat... Wij hebben ook goed juridisch onderzoek laten doen en opinies laten komen. Dat is dat de onrechtmatigheid van het besluit komt vast te staan op het moment dat iemand die betrokken is, belangen heeft of op anderszins een verstrengeling met dit onderwerp heeft, of die nou in de discipline zit of wat dan ook, maar dat is sec een objectief gegeven... De kwestie die natuurlijk speelt is dat de nietigheid wordt ingeroepen wanneer dat het geval is. Iedereen heeft zo zijn adviezen gehad. Het gaat mij er niet eens om of iemand zich wel of niet terugtrekt, dat stellen we straks vast dat. Wat dan aan de orde is, is dat de bal dan bij de burgemeester komt te liggen die op zijn beurt in eerste instantie de gelegenheid krijgt of zelfs de gelegenheid moet nemen om in de eerste plaats de belangenverstrengeling te beoordelen en in de tweede plaats, wanneer dat na onderzoek wordt vastgesteld, de nietigheid van het besluit in te roepen. Mocht hij dat niet doen dan krijg je nog altijd enige escalaties. Het gaat mij er heel duidelijk om dat iemand hier in deze zaal een beslissing moet nemen en afhankelijk van die beslissing zal dat zijn gevolgen hebben, dat is wat ik aan de orde stel. Het is aan ieder an sich om daar een eigen besluit over te nemen. Een interruptie of niet?

De voorzitter: Ja of wilt u nog iets toevoegen?

Mevrouw Rogge: Ik wil een punt van orde maken. Zouden wij tien minuten mogen schorsen?

De voorzitter: Dat mag. Het is een punt van orde om tien minuten te schorsen. U hebt nog een vraag aan mevrouw Rogge?

De heer **Hendrickx**: Wij zijn voornemens om direct na aanvang van de behandeling van dit onderwerp te schorsen. Is dat hetzelfde soort schorsing? Nee. Dan blijven die gescheiden.

De **voorzitter**: Dan is er nu een verzoek tot schorsing. Ik denk dat het goed is om dat te honoreren. Dan schorsen we tot 20.50 uur.

Schorsing

De **voorzitter**: Als alle raadsleden weer zouden willen gaan zitten en ook iedereen op de publieke tribune. Ik heb begrepen dat er vanuit de VVD-fractie geen verdere bijzonderheden ten aanzien van de schorsing zijn gemeld, dat heb ik net even gecheckt. Het enige wat ik bij het terugkomen wel constateer, is dat er een raadslid is vertrokken. Het raadslid is op dit moment niet aanwezig en is afwezig. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, ik stel voor om te schorsen en tien minuten met de fractievoorzitters bij elkaar te gaan zitten.

De **voorzitter**: Dat kan, dan roep ik nu de fractievoorzitters in de Muzenzaal bij elkaar.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, hierbij heropen ik de vergadering. Tijdens de schorsing is er een fractievoorzittersoverleg geweest en daar hebben de acht fractievoorzitters besloten dat we nu gaan starten met de beraadslaging over het onderwerp Versterking Dorpskern. We hadden inmiddels al de sprekersvolgorde bepaald en ik geef als eerste het woord aan de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, dank u wel. We hebben nu een ietwat andere situatie dan in eerste instantie voorzien, maar het is zoals het is. We hebben ook even overleg gehad en ik doe mijn bijdrage zoals ik hem me had voorgenomen, zoals ik hem de afgelopen dagen heb voorbereid, dus we beginnen. Hart voor Wassenaar heeft in 2019 tegen het voorstel over de nieuwe sporthal gestemd. We wilden graag een goede nieuwe sporthal, maar we vonden het een slecht in elkaar gestoken plan, € 6,1 miljoen werd € 9 miljoen, het heeft vijf jaar geduurd, er zijn vragen en zorgen met betrekking tot de elektriciteitsvoorziening, er passen net geen twee velden in en de verhouding tussen het bestuur van De Kieviten en de gemeente is getroebleerd. Wanneer de fractie van Hart voor Wassenaar een raadsvoorstel niet goed vindt, stemmen wij tegen en voor ons ligt een voorstel dat wij geen goed voorstel vinden. Laat ik wel benadrukken dat het zeker is dat wij een goede dorpskern willen, net zo goed als dat wij een goede sporthal wilden. Feitelijk is het voorstel hetzelfde als het voorstel dat in 2019 is...

De **voorzitter**: Een interruptie van mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Dank voorzitter. Ik heb een vraag aan de heer Hendrickx. U zegt 'als wij een plan niet goed vinden, dan stemmen wij tegen'. Bij de behandeling van de begroting op 31 oktober 2023 heeft Hart voor Wassenaar een amendement ingediend waarmee het voor de dorpskern beschikbaar te stellen krediet wordt verlaagd van € 3,8 miljoen naar € 0,00, toen waren de plannen nog niet bekend. Nog eerder, bij de behandeling van de kadernota op 27 juni 2023, heeft Hart voor Wassenaar ook een amendement ingediend om de kapitaallasten voor versterking van de dorpskern te laten vervallen. Ook toen waren de plannen nog niet bekend en toen was het antwoord van het college 'wacht nou eerst het plan af'. Zit die weerstand dan in het plan of wat wilt u afwachten?

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dat is een hele terechte vraag van mevrouw Rogge. Ik kom daar in mijn verhaal in ieder geval voor een belangrijk deel op terug. De kern is voor ons dat wat voorlag voor ons niet een plan was, maar het is iets wat je wilt doen zonder dat heel erg nadrukkelijk is wat je ermee wilt bereiken, waarom je er iets mee wilt bereiken, wat het gaat kosten en welke risico's je loopt. Je kunt niet op basis van wat ik in al de jaren tot nu toe heb gezien beslissen dat je zo veel geld uitgeeft omdat je eigenlijk niet weet wat het rendement ervan is. Dat was voor ons de reden om toentertijd dat amendement in te dienen.

De **voorzitter**: Mevrouw Rogge in tweede instantie.

Mevrouw **Rogge**: Ja, dank voor het antwoord. Ik ben erg benieuwd, en ik hoop dat u daar straks in uw bijdrage iets over kunt zeggen, wat u dan precies in het plan dat nu voorligt mist want volgens

mij zitten daar hele duidelijke doelstellingen in en staat er echt bij wat we willen bereiken, namelijk een levendige dorpskern waar alle inwoners plezier van hebben. Ik ben benieuwd naar uw verdere termijn. Dank.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, nog één ding. Ik denk dat we dezelfde teksten meerdere keren hebben gelezen en ik herken wel iets van wat u zegt. Aan het beeldkwaliteitsverbeterplan is inmiddels een aantal andere plannen toegevoegd dat een positieve beslissing zou moeten rechtvaardigen. Het oorspronkelijke plan kostte € 2,7 miljoen, dat werd in juni 2022 € 3,4 miljoen en ten opzichte van juni 2022 is het bedrag in anderhalf jaar tijd gegroeid tot € 5,6 miljoen, althans volgens het voorstel. Ik moet heel eerlijk zeggen dat ik er zelf niet aan moet denken om als wethouder voor deze ontwikkeling verantwoordelijk te zijn geweest. De overige kosten zijn € 625.000,00 en ik ga er niet eens meer over in debat, we hebben daar in juni jl. een briefwisseling en discussies over gehad. Ik laat dat voor wat het is, het komt neer op in totaal € 6,2 miljoen, laten we daar maar van uitgaan, van € 3,4 miljoen naar € 6,2 miljoen in anderhalf jaar. Dit heeft niet de kenmerken van een goed plan wanneer het in zo'n korte tijd zo'n ontwikkeling doormaakt. In 2016 is de planvorming gestart en in 2019 is de eerste besluitvorming gepasseerd. We hebben de wethouder horen zeggen dat het begin van de besluitvorming tot het einde van de uitvoering van een project als dit twee tot drie jaar kost. Wij hebben simpelweg de vraag waarom dit project niet in de vorige raadsperiode is afgerond. De VVD had gedurende nagenoeg de hele vier jaar acht zetels en had alle ruimte om in juni 2022 het project te hebben voltooid. Zeg niet 'corona' want Nederland zat niet op slot. Hart voor Wassenaar heeft in de afgelopen jaren tot twee keer toe een motie ingediend over het invoeren van een projectmanagementsysteem, dit werd twee keer afgewezen, zodat projecten goed worden gedefinieerd in tijd en in kosten en zodat, wanneer goed gedefinieerd, het de enige mogelijkheid biedt om de uitvoering te controleren op kosten en voortgang, be in control. Uiteraard, en dat zeg ik heel nadrukkelijk, vinden wij dit heel vervelend voor de ondernemers, zeven jaar onzekerheid, hoop en verwachting, dat vinden wij echt spijtig en als het door ons was veroorzaakt dan zouden wij onze welgemeende verontschuldiging aanbieden. Zoals de wethouder spreekt is al zeven jaar aan de orde, het betekent dat het project in 2016 is begonnen. Het dorpscentrum, zoals het er toen bij lag en nu bij ligt, was toen ongeveer vijftien jaar oud en dan gaan we op dat moment praten over vervanging. De Prinsenvweg ligt er al ruim dertig jaar zo bij, zonder geluidsbeperkend asfalt en met veel overlast voor de omwonenden en daar ligt hier niemand wakker van. Het maakt pregnant dat je toch wel een bijzonder doel in gedachten moet hebben om kapitaalvernietiging van deze omvang te wensen. Er is geen winkelcentrum of dorpscentrum dat er niet minstens dertig jaar bij ligt. Leden van onze fractie zijn elders op bezoek gegaan, Hoytemastraat en Hoytemaplein in Den Haag, Kempenaerstraat in Oegstgeest en in Heemstede is € 600.000,00 aan het centrum besteed, het heeft zelfs een prijs gewonnen, en het ligt er strak en zeer goed verzorgd bij. We hebben vaker gehoord, vandaag, maar ook in voorgaande weken en maanden, dat het dorpscentrum in Wassenaar...

De **voorzitter**: (Er wordt in de zaal geniest.) Wat is er gebleven van de instructie 'in de ellebogen'? Het is nog zo vaak gezegd. De heer Hendrickx, gaat u verder.

De heer **Hendrickx**: Zullen we even schorsen?

De **voorzitter**: Ik zag u met een paraplu binnenkomen, dat was een vooruitziende blik of niet? Gaat u verder.

De heer **Hendrickx**: Even serieus. Wij beschouwen dit als een zeer serieuze aangelegenheid, het dorpscentrum in Wassenaar is slecht onderhouden, zoals onderhoud in heel Wassenaar achterstallig tot zeer achterstallig is en wanneer, zeker de laatste tien jaar, goed onderhoud aan het dorpscentrum was gepleegd, had het er goed bij gelegen en niet zo sjofel als het er nu uitziet. Ik kan met wie dan ook door de Langstraat lopen en ik zal slechts het commentaar krijgen 'hier is de schoonmaker een tijdje niet geweest'. "Wanneer banken, prullenbakken, beschermingspalen, lantaarnpalen, bomen en fietsstallingen goed waren onderhouden en het onkruid was weggehaald zoals dat bijvoorbeeld in Heemstede gebeurt, dan was een investering als deze niet nodig, dan was Wassenaar als landgoed aan zee nog steeds goed gepositioneerd, dan was het dorpscentrum nog steeds een stijlvol, persoonlijk en authentiek centrum met een uitstraling die daarbij hoort en die Wassenaar verdient". Dit is de letterlijke tekst van het persbericht bij het verbouwen van de rotonde aan het begin van de Langstraat, begin 2022, nog geen twee jaar geleden. Hoe mooi je het er ook neerlegt, nog geen twee jaar na de verbouwing is de rotonde, alle gezwoolen bewoordingen ten spijt, een hoopje ellende. Het was al niets en wegens gebrek aan onderhoud ziet het er armzalig uit, hij is zelfs beschadigd en dat voorspelt wel iets voor de toekomst. De kosten die aan de

Wassenaarder in rekening worden gebracht bedragen volgens opgave van de wethouder € 186.133,00 per jaar. Ik dank de wethouder overigens voor het nakomen van zijn toezegging en voor de uitgebreide beantwoording van de vragen die de vorige keer zijn gesteld. € 186.133,00 per jaar vanaf 2026 en het is grappig dat we na twintig jaar een centrum gaan vervangen en erop rekenen dat het volgende dertig jaar meegaat. Hoe dan ook, je zult rekening met rente moeten houden en wanneer de renteverwachting van de gemeente Voorschoten wordt gehanteerd, 4%, dan zal de last voor de Wassenaarder met ruim € 200.000,00 toenemen en ook het onderhoud zal toenemen. In de brief stond dat het onderhoud op hetzelfde niveau zou blijven, maar dat kan het zeker niet blijven want dan hebben we over een paar jaar weer een stuk ellende, we hebben berekend dat je ten minste € 75.000,00 per jaar aan het onderhoud moet toevoegen om het enigszins op niveau te houden. Kortom, de lasten voor de Wassenaarse bevolking zullen vanaf 2026 toenemen met € 435.000,00 per jaar en in 2026 hebben we al een tekort van € 4,7 miljoen, dit kan er ook nog wel bij, het wordt dan een tekort van meer dan € 5 miljoen.

De voorzitter: Een interruptie van mevrouw Ettema.

Mevrouw **Ettema:** Dank u wel voorzitter. Ik hoorde de heer Hendrickx net zeggen dat de onderhoudskosten zullen stijgen en ik vraag me af of u een expert op het gebied van onderhoudskosten bent en hoe u tot die berekening bent gekomen. Ik weet er verder niets van en ik ben erg benieuwd.

De heer **Hendrickx:** Ik kan u verzekeren dat ik een expert op dat gebied ben.

Mevrouw **Ettema:** Mag ik dan vragen of u dit op papier hebt, zodat wij ook kennis kunnen nemen van al die informatie van u als expert?

De heer **Hendrickx:** Weet u mevrouw Ettema, we geloven elkaar hier op ons woord en ik vind het heel erg belangrijk dat we dat ook blijven doen. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx:** Wanneer de geprognosticeerde renteverwachtingen van de gemeente Voorschoten worden gehanteerd, 4%, zal de last voor de Wassenaarder met ruim € 200.000,00 toenemen. Het onderhoud zal toenemen. We hebben het bos hier tot park De Paauw gemaakt en vervolgens bleek dat je meer dan twee fte moet inzetten om het park te houden. Dat gebeurde niet en het is in een paar jaar tijd weer afgegleden tot bos. Op het moment dat je niet € 75.000,00... Laat ik mevrouw Ettema meegeven dat het € 60.000,00 of € 100.000,00 zou kunnen zijn, maar je moet onderhoud plegen, anders zitten we hier over drie tot vier jaar weer met de ondernemers van de Langstraat die zeggen 'wanneer kom je de lantaarns repareren, wanneer kom je dit repareren' en gelijk hebben ze dan, je moet onderhouden. Dat is ook goed voor jezelf want dan blijft het kapitaal dat je erin investeert beter intact. We hebben in 2026 al een tekort van € 4,7 miljoen en dit kan er ook nog bij. Dat betekent dat het tekort boven de € 5,1 miljoen/€ 5,2 miljoen uit komt. De functieveranderingen die in de dorpskern plaatsvinden, worden structureel opgelost als kruimelgevallen. Het bestemmingsplan Dorpscentrum 2006, een gedegen plan over alle aspecten van het dorpscentrum, onder andere over verkeer, parkeren en veiligheid, wordt eigenlijk in de prullenbak gegooid. Het bestemmingsplan Centrum uit 2006 volgde het vorige plan uit 1978 op, om het in het tijdspectief te plaatsen. Wanneer een bestemmingsplan de facto structureel wijzigt, moet er formeel een nieuw plan worden vastgesteld en dat is niet gebeurd. Tijdens de bijeenkomst van Vrienden van Wassenaar beantwoordde wethouder Van Doeveren op een vraag uit de zaal hoe de winkelbezetting kan worden verbeterd en gestuurd: 'Dat zijn wel dingen waar de gemeente wel over gaat want wij geven de vergunning af en daar willen we dus wat ruimhartiger zijn, meer in de meewerkstand staan dan in het verleden'. Ons commentaar daarop is het volgende. Het faciliteren van ruimhartiger beleid ten aanzien van vergunningen dient in het bestemmingsplan te worden geborgd, in de toekomst in het Omgevingsplan maar nu nog in het bestemmingsplan, want een vergunningenprocedure is gebonden aan regels en ruimhartigheid kan slechts zo ruim zijn als de regels toelaten. Indien het bestemmingsplan het niet toelaat, kan de bewering dat een ruimhartiger beleid wordt toegestaan niet worden waargemaakt.

De voorzitter: Mevrouw Rogge, een interruptie.

Mevrouw **Rogge:** Ja, dank voorzitter. Ik vind het vrij lastig want er wordt volgens mij nu geciteerd uit informatie die wij niet allemaal hebben, daarmee wordt eigenlijk een sluier opgeworpen over een ruimhartig vergunningenbeleid en dat is gewoon niet de informatie waarop we ons hier baseren.

De heer **Hendrickx**: U ontvangt nu de tape.

De **voorzitter**: Wacht even. Uw vraag?

Mevrouw **Rogge**: Ik vind het lastig dat dit hier nu wordt gedeeld en ik zou Hart voor Wassenaar eigenlijk willen vragen om zich gewoon te beperken tot de informatie over de dorpskern die wij allemaal hebben.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, dan worden dingen heel lastig gegeven het overleg dat de coalitie met de wethouders heeft. Daarin wordt informatie gewisseld die niet tot ons komt en wij hebben zo een achterstand. Het is een publiek uitgesproken tekst van wethouder Van Doeveren die op tape staat en die ik letterlijk heb geciteerd. U krijgt nu een tapeje van dat gesprek en ik ben bereid om alles wat wij weten te delen, ook dit. Het is publiekelijk uitgesproken tekst en ik mag het gebruiken omdat het in het publieke domein is terechtgekomen.

De **voorzitter**: Mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Waar hebben we het hier nu over, over een geheime opname?

De heer **Hendrickx**: Nee, we hebben het over een opname.

De **voorzitter**: Mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Kan ik daar bezwaar tegen maken?

De heer **Hendrickx**: Nee, dat kunt u niet.

De **voorzitter**: Mevrouw Ettema heeft op dit punt ook een vraag.

Mevrouw **Ettema**: Ja ik heb precies dezelfde vraag, namelijk: goh, wat voor opname is dat? Ik heb de opname niet gezien, hij zit niet bij de raadsstukken of is waar dan ook verspreid. Ik zou die opname ook graag willen zien en ik denk veel anderen met mij in deze raad. Kunt u daarvoor zorgen?

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Hij drukt nu op de knop, nu hebt u hem allemaal.

Mevrouw **Ettema**: Dus het betekent dat u tijdens die avond wel een geheime opname hebt gemaakt, is dat met de telefoon van de heer Pesman gebeurd?

De **voorzitter**: Nu staat u te praten alsof... Het loopt altijd nog even via de voorzitter. Stelt u uw vraag over wat u over die opname wilt weten, dan kan mijnheer Hendrickx antwoorden.

Mevrouw **Ettema**: Ik wil heel graag weten, en ik wil graag dat u dat hier verklaart, of de heer Pesman die opname tijdens die avond van Vrienden van Wassenaar heeft gemaakt.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Die informatie geef ik u niet. Het gaat u namelijk niet aan wie die opname heeft gemaakt.

De **voorzitter**: Ik zie de heer Krabbendam ook en zoals we weten gaat iedereen over zijn eigen antwoorden. De heer Krabbendam op dit punt.

De heer **Krabbendam**: Dank u. Dit roept bij mij dezelfde vraag op en niet alleen precies dezelfde vraag die net werd gesteld, maar ook de vraag of het wel is toegestaan om vanaf de zijlijn een heimelijke opname te maken van een gesprek waaraan je niet deelneemt, je hebt het niet gedeeld met degene die wordt opgenomen en de vraag is of dat is toegestaan. Ik voel daar wel nattigheid en het lijkt me niet goed om dat hier zo te delen, het lijkt me ook niet goed om die informatie hier publiekelijk met andere raadsleden te delen. Ik heb er grote moeite mee en ik vraag me af hoe u daar zelf naar kijkt, of u dit hebt gemeld bij degene die u hebt opgenomen. Het was een

bijeenkomst die u niet hebt georganiseerd en u hoeft niet dit te doen want ik ben gewoon aan het spreken en u kunt dat ook gewoon rustig afwachten. Dank u wel.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ik wacht alles van de heer Krabbendam met rust en vertrouwen af. U wilt een juridische discussie over een opname voeren en dat vind ik uitstekend, wij hebben ons daar uiteraard over geïnformeerd. Wanneer ik tekst herhaal waarvan drie getuigen hebben vastgesteld dat die is uitgesproken of dat ik een bandopname laat horen, dat maakt niet uit. Het is juridisch toegestaan en u kunt er vergif op innemen dat ik hier niet binnen zal stappen met het idee dat ik iets zou hebben gedaan wat niet mag. Ik of wie dan ook mag opnames maken van openbare gelegenheden, van niet vertrouwelijke bijeenkomsten, en die uitspreken. Dat doet de pers in wezen ook. Laten we wel wezen, de NOS, RTL, de hele zooi staat bij allerlei bijeenkomsten waar politici spreken. Wat Vrienden voor Wasse naar heeft georganiseerd, is natuurlijk voor de leden maar het was niet alleen voor de leden, het was ook voor iedereen die belangstelling heeft.

De **voorzitter**: De heer Gankema, de heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Wij worden wel vaker op onverklaarbare wijze... Wij blijven de grap maken.

De **voorzitter**: Het is aan u.

De heer **Krabbendam**: Dank u wel. Ik blijf bij het punt dat ik het heel bijzonder vind en wat het voor mij ook heel lastig maakt, is dat u er geen melding van doet als u zo'n opname maakt. Het is ook heel bijzonder dat een raadslid in een zaal opneemt wat een wethouder zegt, ik denk dat dit het onderlinge vertrouwen in deze raad niet ten goede komt. Ik keur dat ten zeerste af en daar wil ik het bij laten, maar ik had het niet gedaan als ik u was.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx op dit punt.

De heer **Hendrickx**: Dat u dat afkeurt, dat mag over mijn rug heen. Er zit pers bij die bijeenkomst en ook die pers maakt opnames. Dat is voor publieke distributie van informatie die gegeven wordt. Ik moet heel eerlijk zeggen dat ik heel erg blij ben dat die opname er is want dan kun je de wethouder letterlijk citeren en dan maak je dus geen fouten bij het citeren van de wethouder. Met het maken van de band kun je hem letterlijk citeren en daarom durf ik hier ook te staan met de mededeling dat dit is wat hij heeft gezegd. Ik vind het prima als u daaraan twijfelt en als u vooral wilt afleiden van de juridische aspecten die daaraan hangen dan moet u dat vooral doen. We hadden het over het dorpscentrum en niet over een opname, maar goed wilt u een halfuur doorgaan over de...

De **voorzitter**: Nee, dat wil ik niet. De heer Gankema op dit punt.

De heer **Gankema**: Ja, op dit punt, dank u voorzitter. Ik heb geen vraag, maar wel even een interruptie. De heer Hendrickx kan zich heel goed zelf verdedigen, dat hoef ik niet voor hem te doen maar toch even mijn licht over deze zaak. De wethouder is een publiek persoon, heeft voor publiek gesproken, er zijn vast media bij aanwezig zijn geweest en er zijn mensen die aantekeningen hebben gemaakt, dus ik til daar allemaal niet zo zwaar aan. De heer Hendrickx heeft tijdens de commissievergadering de wethouder bevraagd en die heeft daar toen antwoorden gegeven. De heer Hendrickx haalt nu iets tevoorschijn waarmee hij de wethouder confronteert. Dat gezegd hebbende, ik til hier helemaal niet zwaar aan en dit moet kunnen. Er werd net gezegd dat er een raadslid in de zaal heeft gezeten die de boel heeft opgenomen. Dat weten wij niet en ik zou dat ook niet voor mijn rekening willen nemen. Daar laat ik het bij.

De **voorzitter**: Daar heb ik verder geen vraag in gehoord en ook voor de snelheid in het debat... Mevrouw Ettema nog op dit punt.

Mevrouw **Ettema**: Ik wil graag een punt van orde maken voorzitter. Mijn vraag is...

De **voorzitter**: Een punt van orde is een punt met een concreet voorstel.

Mevrouw **Ettema**: Precies. Mijn voorstel. Mijn vraag is in eerste instantie of het nodig is om te schorsen of dat de informatie er is. Nu wij de discussie voeren en de heer Hendrickx heeft gezegd dat hij een expert op allerlei gebieden is, houd ik toch vast aan juridische experts en ik geloof dat

er zelfs een in de zaal zit. Mijn vraag is in hoeverre u vanavond al duidelijkheid kunt geven over of het juridisch is toegestaan om tijdens een bijeenkomst opnames te maken. Het zou fijn zijn als u daar uitsluiting over kunt geven en dan zou ik willen verzoeken om heel even te schorsen om die informatie te krijgen.

De voorzitter: Nu verzoekt u dit kennelijk aan de voorzitter, maar het is een inbreng van een raadslid die verwijst naar een opname die is gemaakt en een raadslid mag de bijdrage kiezen die hij verkiest. Wat ik ook nog heel interessant vind is dat we vanavond een debat hebben en dat de wethouder daar ook bij is, dus de wethouder kan volgens mij vanavond uitstekend aangeven wat er in die bijeenkomst is gezegd en wat zijn intenties daarbij waren. Mijn voorstel is eigenlijk dat daarover in de eerste termijn van de wethouder klaarheid wordt gegeven want om nu het debat te gaan schorsen over... Dit gaat veel meer over wat de smaak is en wat zou kunnen of niet, maar dat is volgens mij niet iets waar de gemeente op dit moment over gaat. Mevrouw Rogge.

Mevrouw Rogge: Mag ik een punt van orde maken voorzitter? Ik vind het heel vervelend dat dit is gebeurd. Ik sluit me aan bij de woorden van de heer Krabbendam en ik vraag me af of we de wethouder direct om een reactie hierop kunnen vragen.

De voorzitter: Dat vind ik een goed...

De heer Hendrickx: Nee voorzitter, daar ga ik niet mee akkoord. Ik ben in mijn...

De voorzitter: Er is nu een ordevoorstel tussendoor en we gaan nu eerst het ordevoorstel behandelen. Als iedereen wil gaan zitten dan gaan we nu het ordevoorstel in stemming brengen. Het ordevoorstel is, omdat er vanuit de bijdrage... Mijnheer Hendrickx als u zou willen gaan zitten, dan zit iedereen ook direct in de stemming. Het ordevoorstel dat mevrouw Rogge zojuist deed is dat de wethouder de mogelijkheid wordt geboden om zijn visie te vormen over wat de heer Hendrickx zojuist stelde, dat is namelijk ingebracht, en wel direct. Dat is het voorstel. Wie is daar voor? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, VVD en D66. Wie is daar tegen? Dat zijn de fracties... Het voorstel is in ieder geval aangenomen en daarmee wil ik de wethouder de mogelijkheid geven om hier iets over te zeggen.

De heer Hendrickx: Voorzitter. (Buiten de microfoon)

De voorzitter: Dat klopt, er hebben er twee niet gestemd. Beste mensen, de heer Hendrickx doet hier een inbreng en dat is een directe vraag over wat de wethouder die avond heeft gezegd. De wethouder is hier gewoon aanwezig, zullen we dan gewoon de wethouder de mogelijkheid bieden om hier iets over te zeggen? (Er wordt buiten de microfoon gesproken) Ja, maar dan ga ik nu opnieuw het ordevoorstel... want ik was bezig met een ordevoorstel en dan zou ik het wel fijn vinden als iedereen daar gewoon een oordeel over wil vellen, dan weten we ook direct of die kans wordt geboden of niet, zo werkt het met ordevoorstellen. Dan is het heel simpel, dan was het 10..., dan was de uitslag... Oké, we gaan nu stemmen. Ik breng het voorstel opnieuw in stemming. Wie is voor het ordevoorstel? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, Hart voor Wassenaar, VVD, D66 en Lokaal Wassenaar! Dames en heren, gaarne alle aandacht, ik geef nu het woord aan de wethouder om een duiding te geven over wat de heer Hendrickx stelde.

Wethouder Van Doeveren: Ja voorzitter dank dat ik van de hele raad de mogelijkheid krijg om dat nu nogmaals uit te leggen. Wat mij betreft hoeft het niet heel spannend te zijn, ik heb het al meerdere keren toegelicht en ik denk stiekem dat de heer Hendrickx dat zelf ook weet. Ik heb bij de Vrienden van Wassenaar een presentatie gegeven en dat was inderdaad primair een bijeenkomst voor de leden, maar wel openbaar waardoor er ook vooral veel raadsleden waren. Daar is ook gezegd dat de leden vooropstaan en dat raadsleden niet de hoofdmoot van de bijeenkomst moeten vormen. Ik heb daar gewoon uiteengezet hoe het raadsvoorstel 'Samenhangende aanpak dorpskern' in elkaar zit. Daarin staat het ruimtelijk kader, het beleid en hoe we willen omgaan met het ruimtelijk kader voor winkelpanden in het kader van de Aanpak Leegstand. Ik heb in reactie op de woorden van de heer Pesman die mij dat expliciet heeft gevraagd... en dat zal vast op tape staan want dan moet je alles laten zien en niet deeltjes en stukjes van tapes. Hij heeft mij op de man af gevraagd 'krijgen de pandeigenaren er iets voor terug?' en ik begon met te zeggen 'nee', dat heb ik ook herhaald in de commissie en dat staat ook in de juridische overeenkomsten. Dat zeg ik hier nu ook en ik denk dat daarmee al het overige volstrekt irrelevant is. De pandeigenaren hebben dat zelf gezegd in hun bijdrage, er staat niets tegenover en we houden ook gewoon alle ruimtelijke procedures zoals ze zijn, we maken alleen gebruik van bestaande instrumenten en uiteraard niet alleen ik, maar het hele college en in het raadsbesluit staat ook dat we het Omgevingsplan voor de

toekomst er ook op gaan aanpassen als de raad het ingezette flankerende beleid zoals ik dat heb toegelicht in het kader van leegstand zou aannemen.

De voorzitter: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx:** Ja voorzitter, ik ben het helemaal eens met de woorden van de heer Van Doeveren, ik heb het niet anders gehoord. Als u het goed vindt, ga ik door.

De voorzitter: Zeker, dat vind ik.

De heer **Hendrickx:** We hebben hier een heleboel tijd aan verspild. Op het moment dat ik had gezegd 'de woorden van de heer Van Doeveren waren dat en dan en dat' dan had iedereen gezegd 'kun je dat bewijzen?' Dan had ik gezegd 'ja, het staat op tape' en dan waren de dames en heren ook geëxplodeerd. Het zijn de woorden die hij heeft gezegd, in die volgorde, exact zoals ze zijn gezegd en het ging over het ruimhartig beleid ten aanzien van vergunningen. We hebben er commentaar op en ik vind het ernstig spijtig. Voor mevrouw Ettema, ik ben niet specialist op alle gebieden, maar wel op een paar gebieden. Ik vind het spijtig dat wij hier zoveel tijd aan besteden, dat is werkelijk... Het gaat niet over de materie, het gaat over iets...

De voorzitter: Mijnheer Hendrickx. Mag ik de publieke tribune vragen echt van commentaren af te zien. De tijd snelt ook voort en er zijn nog zeven fracties die ook heel graag hun oordeel willen geven. Mijnheer Hendrickx gaat u verder.

De heer **Hendrickx:** Ik ga door. Ik heb de tijd hier niet aan besteed hè, laat ik dat vooropstellen, anders was ik al klaar geweest. Goed, ons commentaar daarop. Indien het bestemmingsplan het niet toelaat, kan de bewering dat een ruimhartiger beleid wordt toegestaan, niet worden waargemaakt en dat was voor ons de crux want de wethouder is daar helemaal niet toe bevoegd. We refereren heel nadrukkelijk aan het bestemmingsplan Dorpscentrum 2006, het vigerende bestemmingsplan. Wanneer we naar de risico's kijken, komen we op het volgende. Stel dat het beeldkwaliteitsverbeteringsplan wordt uitgevoerd, daar staan we dan over twee jaar, dan vliegen de ondernemers ons dorp aan want in Wassenaar moet je zijn, want ze hebben mooie straten. De verwachtingen zijn hooggespannen, maar als dat niet gebeurt, wat dan, wat gaan we dan doen, welke discussies ontstaan er dan, wat worden de maatregelen die dan op tafel komen om maar te bewijzen dat het wel een goed plan was of blijven we jaren steggelen over wat er dan moet gebeuren en hebben we door de vele kruimelgevallen dan inmiddels niet een ontregeld centrum? Met dit voorstel worden de problemen niet opgelost. Het echte probleem is dat het aantal winkels om een veelheid van redenen afneemt en dat daardoor veel onbenutte ruimte in de dorpskern ontstaat. Erken dat probleem en zorg aan voor een oplossing voor de toekomst. Het plan moet beginnen met de erkenning van het probleem en ik refereer even aan uw vraag eerder vanavond. Op het moment dat je dat probleem niet erkent, kun je niet aan een oplossing beginnen want dan creëer je verkeerde plannen voor een probleem dat anders is gedefinieerd dan het werkelijke probleem of kom met een oorverdovend en overdonderend plan en toerisme is dat niet. Kijken we naar het plan dan is de pregnante vraag welk doel dit plan heeft en welke analyse eraan ten grondslag ligt. We missen iedere rechtvaardiging om in te stemmen met het plan. Wat is de bevolkingsontwikkeling, wie zijn de concurrenten, waar koopt men nu, ontwikkelt het toerisme zich of niet, wat koopt men? Om maar een paar vragen te stellen. Ik heb meerdere plannen gezien die beginnen bij de basis en die in de structuur beginnen met vragen stellen en niet met hoe we het centrum er beter kunnen laten uitzien. Ik heb inmiddels een paar ontwikkelingsplannen gezien en ik zie hier geen analyses, geen doelen en geen rationeel en logisch verhaal. Ik moet daarbij denken aan een van de eerste marketingcasussen waar ik als tweedejaarsstudent mijn gedachten over moest laten gaan. De titel van de casus was 'Build a better mousetrap and the people will beat a path to your door' en begin maar eens na te denken over die casus, maak een fantastisch dorpscentrum en Wassenaar stroomt vol met mensen. Uiteindelijk zijn we bij de heilige graal terechtgekomen. Ik vind het jammer, en laat ik daar gewoon ook heel eerlijk in zijn, ik ben onderdeel geweest van de wrijving die over dit onderwerp is ontstaan. Ik voel me daar niet schuldig aan, maar ik ben daar wel een onderdeel van geworden en ik zal dat zo verklaren. Uiteindelijk zijn we bij de heilige graal gekomen, het hoogst bereikbare, hoe dan ook een nieuw dorpscentrum, we build a better mousetrap and the people will beat a path to our door. Onze kiezers hebben ons richting gegeven, welke richting we moesten gaan, die zeiden 'het bedrag dat is bedoeld voor het dorpscentrum vinden wij veel te hoog' en de meningen daarover zijn in Wassenaar nadrukkelijk verdeeld. Het voorstel van Hart voor Wassenaar is om een krediet van € 1,5 miljoen ter beschikking te stellen voor renovatie van het dorpscentrum, lantaarnpalen, prullenbakken, banken, fietsstallingen, beschermplanken en bomen worden gerenoveerd en de vloer wordt strakgetrokken. Dan hebben we in ieder geval een fatsoenlijke dorpskern tot er een beter plan is. Dan is er ook nog een motie. Die motie is alweer wat ouder en ik

moet even geholpen worden, heb jij hem op papier? Het moet een beetje in het tijdsbeeld worden geplaatst, het is een motie van 21 november. Het college verwacht dat ondernemers, pandeigenaren en derden bereid zijn om een bijdrage te leveren ter vermindering van de lasten van de gemeente voor investeringen ten behoeve van het Centrumplan. In gesprekken hebben ondernemers, pandeigenaren en mogelijk derden te kennen gegeven eventueel bereid te zijn een bijdrage te leveren, maar dat zij dan wel een tegenprestatie van de gemeente verwachten, mogelijk in de vorm van vergunningen. Dat is het beeld dat wij hebben gekregen en dat kan ik niet bewijzen, dat zeg ik er direct bij, maar het gaf ons wel zorgen.

Motie Verplichting Langstraat Ingediend door Hart voor Wassenaar

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 19 december 2023;
gehoord de beraadslagingen;

constaterende dat:

- het college verwacht dat ondernemers, pandeigenaren en mogelijk derden bereid zijn bijdragen te leveren ter vermindering van de lasten van de gemeente voor de investeringen ten behoeve van het Centrumplan;
- in gesprekken ondernemers, pandeigenaren en mogelijk derden te kennen hebben gegeven eventueel bereid te zijn een bijdrage te leveren, maar dat zij dan wel een 'tegenprestatie' van de gemeente verwachten, mogelijk in de vorm van vergunningen;

overwegende dat:

- de raad wil overzien welke 'tegenprestaties' worden afgesproken, wil beoordelen welke gevolgen deze hebben en hoe zij zich verhouden tot bestemmingsplan(nen) en andere overwegingen;

verzoekt het college:

- geen vergunningen te verlenen of toe te zeggen noch anderszins toezeggingen te doen of verplichtingen aan te gaan;
- de raad te laten beslissen over het aangaan van verplichtingen naar sponsors van het Centrumplan;

en gaat over tot de orde van de dag."

Dit leidt nog tot één vraag van mijn kant. Vandaag kwam...

De **voorzitter**: Wacht even, dan maakt de motie nu onderdeel uit... Hij krijgt overigens wel de datum 19 december 2023 want hij wordt nu ingediend, maar dan maakt hij nu onderdeel uit van de beraadslaging. U hebt nog één vraag.

De heer **Hendrickx**: Ja, dank u wel. Er wordt gezegd dat, pak hem beet € 500.000,00 van pandeigenaren c.q. ondernemers wordt ontvangen. Het is ons ter ore gekomen dat de gemeente als een van de pandeigenaren ook een bijdrage gaat leveren. Ik zou in de eerste plaats graag willen weten of dat zo is en in de tweede plaats over welk bedrag we praten. Dit is wel een heel erg bijzondere. Misschien zou het wel eens € 6 miljoen kunnen zijn, maar laat dat... Wat zegt u? Ja, dat staat in het stuk.

De **voorzitter**: Volgens mij praten we via de voorzitter, anders gaan we er borrelnootjes bij aanrukken en dit is een gemeenteraadsvergadering. De heer Hendrickx is klaar met zijn inbreng en het woord is aan mevrouw Ettema.

Mevrouw **Ettema**: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, graag dank ik vandaag eerst de sprekers. Tijdens de commissiebehandeling zijn er reeds een aantal gekomen om hun zorgen te uiten en hun wens om door te pakken mee te geven. Vandaag hebben anderen dat gedaan en dat sterkt mij. Het raadsvoorstel beoogt onze dorpskern op een integrale manier aantrekkelijker te maken en daarnaast toekomstbestendig. Het bredere gevolg is dat ons hele dorp aantrekkelijker wordt. De CDA-fractie ziet hierin een maatschappelijke diepte-investering en zoals ook tijdens de commissiebehandeling gezegd, vind ik dit krachtig. Ik wil hier nog wel namens de CDA-fractie uitdrukkelijk aangeven dat onze fractie bij ieder voorstel bekijkt om hoeveel gemeenschapsgeld het gaat. Het is natuurlijk een erg groot bedrag dat aan de raad wordt gevraagd om goed te keuren. Vandaag € 2,8 miljoen en eerder is, ook door het CDA, al € 2,7 miljoen goedgekeurd. Bij de afweging die dan speelt, kijkt de fractie naar de hoogte van het bedrag en vraagt zich af wat je allemaal met dit

bedrag kunt doen. Dan denkt onze fractie aan projecten zoals het realiseren van een museum, het jongerencentrum de hele week openen, projecten voor ouderen die woningen behoeven, een gezondheidscentrum realiseren en zo verder. Er is veel in ons dorp dat aandacht behoeft en waarvoor gemeenschapsgeld nodig is en daarover maakt de fractie dan een afweging. In dit geval valt de afweging voor het CDA positief uit en waarom? Ten eerste komt het vele groepen inwoners ten goede zoals meer economische bedrijvigheid waardoor ook meer van onze inwoners in winkels en bedrijfjes aan het werk kunnen, woningzoekenden, jong en oud, die behoefte hebben aan woningen, inwoners die er een aantrekkelijker en leefbaarder dorp voor terugkrijgen, inwoners van het centrum die zijn gebaat bij meer leefbaarheid en veiligheid en die tegelijk duurzame maatregelen krijgen waardoor hun leefomgeving hittebestendig, groener en waterbestendig wordt en het is een algehele opknapbeurt. Door al deze maatregelen zal het aantrekkelijker worden voor toeristen en inwoners van omliggende dorpen om hier te winkelen, waardoor de bedrijvigheid weer toeneemt. Het tweede is...

De **voorzitter**: Mevrouw Ettema, u hebt een interruptie van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel. Het gevoel dat ik vaker bij mevrouw Ettema krijg, is dat zij zo ongeveer de hele wereld wil verbeteren, het moet er allemaal fantastisch mooi enzovoort uitzien en wanneer het specifiek over dit onderwerp gaat, krijgt dat de eerste prijs. Mijn vraag aan mevrouw Ettema is de volgende. Hier gaat € 6 miljoen in en als die € 6 miljoen hier niet in zou gaan, hoe zou u dan die € 6 miljoen die hier eenmalig ter beschikking is in Wassenaar willen besteden?

De **voorzitter**: Mevrouw Ettema.

Mevrouw **Ettema**: Dank u wel voorzitter. Dat is een interessante vraag. Ten eerste omdat het bedrag niet klopt, het is geen € 6 miljoen, er wordt vandaag € 2,8 miljoen gevraagd en in totaal komen we op € 5,1 miljoen. Ik ben bezig met uitleggen waarom wij vinden dat dit geld aan de dorpskern moet worden besteed, dus daarmee heb ik geantwoord op de vraag.

De **voorzitter**: De tweede vraag van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ik heb de vorige keer het woord 'courtesy' gehoord. Ik stel een vraag en je kunt de courtesy hebben om een antwoord op die vraag te geven. Vooruit, het waren uw woorden geloof ik, courtesy. Even voor de goede orde, het is een krediet boven op een bestaand krediet. Het krediet van € 2,7 miljoen is er al, daar komt € 2,8 miljoen bij, is € 5,5 miljoen, dat gaat via de begroting en die lopende rekening gaat dan ook nog € 600.000,00... enzovoort als die cijfers kloppen en daar gaan we van uit. We praten over € 6,1 miljoen en het is prima als u het er niet me eens bent dat het over € 6,1 miljoen gaat, maar dan houdt iedere discussie op. Mijn vraag is: stel dat het plan niet doorgaat en € 4 miljoen van die € 6 miljoen in de pot blijft zitten, wat zou u met die € 4 miljoen willen doen om de leefbaarheid van Wassenaarders te verbeteren?

De **voorzitter**: Mevrouw Ettema.

Mevrouw **Ettema**: Ik maak wel bezwaar tegen het feit dat hier met zoveel cijfers en bedragen wordt gegoocheld, het is werkelijk ongelooflijk. Ik heb net aangegeven wat het bedrag is, dat is ons allemaal bekend, dat staat ook in de stukken en daar is nog een informatiebrief over gekomen.

De **voorzitter**: Even terug naar de vraag. U krijgt de vraag: als u € 4 miljoen vrij te besteden hebt, wat zou u dan prioritair vinden?

Mevrouw **Ettema**: Ik wil graag verder met waarom het dorpskernvoorstel precies onze voorkeur heeft voor het uitgeven van het bedrag, maar dan wel met de juiste bedragen, dat vind ik heel belangrijk. Als mijnheer Hendrickx mijn antwoorden niet wil horen dan is dat niet mijn probleem.

De **voorzitter**: Dat wil de heer Hendrickx wel, de vraag die gesteld werd is: stel dat u nu € 4 miljoen vrij te besteden hebt, waaraan zou u dat willen besteden?

De heer **Hendrickx**: Een punt van orde voorzitter. Ik leer hier veel en ik zou graag de wethouder willen uitnodigen om uit te leggen hoeveel het gaat kosten.

De **voorzitter**: Dat was geen... Dus mevrouw Ettema, dat was de vraag die werd gesteld.

Mevrouw **Ettema**: Ik heb geantwoord. We hebben in het fractievoorzittersoverleg afgesproken dat wij proberen de vergadering vanavond af te ronden en het lijkt me beter om nu uit te leggen wat ik verder wil en waarom.

De **voorzitter**: Gaat u verder met uw betoog.

Mevrouw **Ettema**: Dank u wel. Het tweede is dat het een integraal en toekomstbestendig plan is dat breder kijkt dan alleen naar het dorpscentrum. De openbare ruimte wordt opgeknapt, er is een brancheringsplan voor een aantrekkelijker winkelaanbod, leegstand wordt tegengegaan, er worden panden gesplitst zodat er meer woningen komen en dat de winkel een lagere huur krijgt, het is volledig inclusief en dus voor al onze inwoners toegankelijk en leefbaar, het parkeerbeleid wordt uitgebreid meegenomen en alles is duurzaam. Voorts wordt hier een brede bestuurlijke verantwoordelijkheid genomen voor andere uitdagingen die in ons dorp spelen en dan noem ik de uitdaging om de druk op ons kwetsbare kustgebied en Natura 2000-gebied te verminderen. Het komt neer op strategisch en breder kijken hoe meerdere uitdagingen in één integraal plan kunnen worden opgelost. Daarmee wordt het krediet dus ook ingezet voor deze uitdaging en komt het zowel de natuur in en rondom ons dorp als onze inwoners ten goede. Voorzitter, graag wil ik daarom nu onze motie 'Dorpskern Poort Park Hollandse Duinen' toelichten. Ik heb in de commissievergadering vanuit onze fractie de suggestie gedaan om in het centrum een fysiek punt in te richten als poort van het park, een bezoekerscentrum. Wij zien een grote meerwaarde in het realiseren van een bezoekerscentrum, dat trekt bezoekers voor wandelingen en fietstochten naar ons dorpscentrum en ontlast daarmee andere plekken in de duinen, het zorgt voor vermindering van de druk en we bieden daarmee perspectief omdat we betere bescherming bieden. Als tegelijkertijd op basis van ervaringen elders in het land zoals Nationaal Park De Hoge Veluwe wordt gekeken hoe dit zo duurzaam mogelijk kan, en dan bedoel ik dat er bijvoorbeeld met goede ov-verbindingen, wellicht een elektrische shuttlebus, kan worden gezorgd voor aantrekking voor juist de natuurliefhebbers die ook in ons dorp kunnen winkelen en ook gebruik kunnen maken van de horeca voordat zij verder wandelen of fietsen richting het duingebied, zijn wij ervan overtuigd dat een fysieke beleving, zoals ik net al tegen mijn collega Gankema zei, een waardevolle aanvulling op dit plan is en dat dit ten goede komt aan de aantrekkelijkheid van onze dorpskern. Om het kort te houden, wil ik alleen citeren waartoe wij in de motie oproepen. We roepen het college op om na de vaststelling van het raadsbesluit 'Samenhangende aanpak Versterking Dorpskern Wassenaar' bij de uitvoering in overleg met het Nationaal Park Hollandse Duinen, de ondernemers in het centrum van Wassenaar en maatschappelijke organisaties zoals de Stichting Hart voor Meijendel een toegangspoort tot het nationaal park te creëren waaronder een bezoekerscentrum in het centrum van Wassenaar. Ik dien hiermee mijn motie in, die breng ik zo even bij de griffier.

De **voorzitter**: Prima, die motie is volgens mij ingediend namens het CDA, D66, PvdA en de VVD en hij maakt nu onderdeel uit van de beraadslaging.

Mevrouw **Ettema**: Ja dank u wel voorzitter. Dan wil ik nu afronden. Ik roep daarom alle partijen op om onze motie te steunen omdat onze dorpskern door een bezoekerscentrum aantrekkelijker wordt en ook omdat het een eerste stap is naar het verminderen van de druk op ons belangrijke natuurgebied dat we koesteren en dat wij voor de volgende generaties willen behouden. Hier speelt dan ook het CDA-gedachtengoed van rentmeesterschap, investeringen met gemeenschapsgeld die breder en op de lange termijn worden ingezet en die gaan renderen voor toekomstige generaties, in dit geval in onze inwoners, onze natuur en onze economische bedrijvigheid. Dat is nu onze verantwoordelijkheid. Met dit voorstel worden niet alleen meerdere doelgroepen bediend, maar worden vele doelen en uitdagingen in één klap aangepakt. Zoals ik al eerder zei, getuigt dit van daadkrachtig optreden van dit college. Die kans pakken om daarmee concrete resultaten neer te zetten, dat willen onze inwoners zien. Voorzitter, andere feiten die voor het CDA bij het bepalen van ons standpunt van belang zijn. Er is volop participatie geweest door inwoners, organisaties, ondernemers en andere belanghebbenden en er is op meerdere manieren bekeken hoe de totale kosten kunnen dalen zoals door cofinanciering, bijdragen van pandeigenaren en winkeliers en kostenbesparing op het bestek. Ook wordt de RVO-subsidie nog aangevraagd, daarmee verlagen we de totale kosten aanzienlijk. Zoals ik in de commissievergadering zei zijn de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, waarbij vooral een betrouwbare overheid speelt, voor ons zwaarwegend. Er is reeds zeven jaar aan de plannen gewerkt en betrokkenen mogen verwachten dat het plan nu wordt uitgevoerd, onze gemeente heeft de plicht om maatschappelijke voorzieningen te treffen en goedgekeurde voorstellen uit te voeren. Er zijn daarnaast nog veel immateriële gevolgen zoals leefbaarheid, sociale verbinding en een veilige uitstraling die niet gekwantificeerd kunnen worden, maar die wel nodig zijn voor onze inwoners. De afweging van al deze factoren en belangen valt voor de CDA-fractie daarom positief uit. Wij steunen dit voorstel en wij hopen op een meerderheid van partijen die onze motie zullen steunen om ons dorp nog aantrekkelijker te maken.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Dank voorzitter. Laat ik beginnen met te zeggen dat ik hier zeer verdrietig sta omdat zojuist een zeer gewaardeerde fractiegenoot en ik denk ook een gewaardeerd raadslid is vertrokken voor de beraadslaging is begonnen en hier niet aanwezig is, daar wil ik toch even bij stilstaan. Dan over naar waar we het nu over hebben, het plan voor de dorpskern. Ik denk dat wel duidelijk is dat de Wassenaarse VVD heel enthousiast is en blijft over het voorliggende plan om onze dorpskern te vernieuwen. We krijgen hiermee een bruisend dorpshart voor iedereen dat klaar is voor de toekomst. De aanpak is compleet en de kosten zijn fors teruggedrongen. Ik wil die drie punten nog kort toelichten. De vernieuwde dorpskern is voor iedereen, nu en straks, het ziet er nu al heel gezellig uit in het dorp met de lichtjes voor de feestdagen maar, en daarover is iedereen het wel eens, het kan nog veel beter en daarvoor ligt nu dit plan voor. We kiezen hiermee voor een levendig centrum dat past bij de statuur van Wassenaar met behoud van het historisch karakter. We hebben hier al veel fijne winkels en horeca, maar er is plek voor meer speciaalzaken, boetieks, delicatessenwinkels, een visrestaurant, een wijncafé, een hippe koffiezaak en natuurlijk die sportwinkel. Die ondernemers trekken we aan met een vernieuwde dorpskern. We hoorden vanmiddag ook de inspreker van La Casita die zich hier in Wassenaar heeft gevestigd met het vooruitzicht op een mooie goed onderhouden en sfeervolle dorpskern met mooie verlichting, bankjes en groen. Iedereen heeft plezier van deze dorpskern, inwoners, jonge en oudere inwoners, van noord tot zuid, oost en west. Iedereen heeft daar plezier van en dat geldt nu, maar ook in de toekomst want in dit plan is rekening gehouden met klimaatverandering. We hebben het allemaal gemerkt, we krijgen te maken met wateroverlast en hittestress en in dit plan wordt gezorgd voor een natuurlijke waterafvoer, zodat het rioolstelsel bij piekbuien niet alles hoeft op te vangen. Er komen 33 bomen bij en honderden meters extra beplanting, vergroeningsinitiatieven zoals geveltuinen en bloembakken worden gestimuleerd en hiermee wordt onze dorpskern echt toekomstbestendig. Daarnaast hebben we het hier over een samenhangende aanpak, alles zit erin zoals een passend parkeerbeleid met bescherming van bewoners en ook aandacht voor fietsparkeren. De leegstand wordt aangepakt door winkels te concentreren en de mogelijkheid om een deel van de winkel te bewonen, waardoor de winkels kleiner en ook goedkoper kunnen worden. Het dorpshart wordt een centrale ontmoetingsplek vanaf waar inwoners en bezoekers de omgeving kunnen ontdekken, dat zorgt, het werd zojuist al genoemd, voor een betere spreiding van recreatie en het ontlast ook de druk op de natuurgebieden. Dus we hebben het hier vanavond over een samenhangend gedegen plan dat voortbouwt op de structuurvisie, de centrumvisie, het beeldkwaliteitsplan, het stedenbouwkundig plan en diverse onderzoeken. Dan mijn laatste punt. De kosten zijn fors teruggedrongen, het college heeft zich tot het uiterste ingespannen om de kosten te beperken en de mogelijkheden voor cofinanciering te onderzoeken. Dat was ook de wens in het coalitieakkoord en hiermee is het gevraagde krediet lager dan het bedrag dat in de kadernota staat. Het krediet dat nu wordt gevraagd is € 2,8 miljoen en dat komt bovenop de € 2,4 miljoen die de raad al in 2020 ter beschikking heeft gesteld waarvan inmiddels ruim € 1 miljoen is besteed.

De **voorzitter**: Een interruptie van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, dank u wel. In juni 2022 werd gesproken over een krediet van € 3,4 miljoen dat nodig was, dat was toen de vraag. Daar ging het toenmalige college niet mee akkoord en de VVD heeft er geen amendement over ingediend, heeft het niet naar de raad toe getrokken, heeft geaccepteerd dat het zo ging en de toenmalige VVD-wethouder ging akkoord met het standpunt van het college. Anderhalf jaar later zitten we niet meer op € 3,4 miljoen, maar op € 5,6 miljoen en dat is € 2,2 miljoen groei in anderhalf jaar tijd. Ik kan niet helemaal plaatsen, maar misschien kunt u dat heel kort uitleggen, hoe u kunt stellen dat u zuinig bent geweest bij een project dat in anderhalf jaar van € 3,4 miljoen naar € 5,6 miljoen groeit.

De **voorzitter**: Mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: De situatie in juni 2022 was natuurlijk beduidend anders, toen hadden we een hele andere coalitie. Het gaat om het bedrag dat nu voorligt en dat is € 2,8 miljoen en € 2,7 miljoen. Wij vinden het vernieuwen van de dorpskern dit bedrag absoluut waard. We doen het voor 27.000 inwoners, voor ondernemers, voor bezoekers en wij denken dat je voor dit bedrag niet beter kunt krijgen.

De **voorzitter**: Dank u wel.

Mevrouw **Rogge**: Ik vervolg mijn betoog voorzitter.

De **voorzitter**: Ja, daar was u nog mee bezig.

Mevrouw **Rogge**: Dit totale investeringsbedrag zal nog lager uitvallen dankzij die bijdrage van derden. Het is natuurlijk al vaak genoemd, maar we zijn de ondernemers en pandeigenaren heel dankbaar dat zij vrijwillig aan dit plan bijdragen. Het bedrag kan nog lager worden omdat we een subsidieaanvraag voor de Impulsaanpak winkelgebieden bij het ministerie van Economische Zaken indienen, dat is ook allemaal geld dat mogelijk nog van het bedrag afgaat. Dat maakt niet uit, er ligt een fantastisch plan, na zeven jaar praten en plannen maken wordt het nu tijd om tot uitvoering over te gaan. Dat zou Wassenaar een geweldige impuls geven en de Wassenaarse VVD blijft deze samenhangende aanpak voor de versterking van de dorpskern vol steunen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dan geef ik nu graag het woord aan de heer Gankema.

De heer **Gankema**: Dank u wel voorzitter. Ik heb niet echt speciaal iets uitgeschreven, maar we doen dit al zo lang dat ik me er wel van zal kwijten. Ik weet niet of het korter of langer gaat duren als ik niets op papier heb, maar dat gaan we ondervinden. We spreken vandaag over een samenhangende aanpak en in het stuk staat ook dat er vier pijlers zijn. Als je het nader beschouwt dan verschillen die vier pijlers nogal, van tot in detail uitgeschreven en alles tot achter de komma doorberekend en uitgevogeld tot pijlers met wat meer ideeën, visies, luchtkastelen of hoe je het wil zeggen. Als je bouwt op vier verschillende pijlers die niet allemaal van hetzelfde kaliber zijn dan kan dat problemen opleveren. Ik wil dit hele dossier vanavond eerlijk beoordelen en om eerlijk te zijn, zitten wij nog op de wip. Het kan beide kanten op want je zou kunnen zeggen 'voor ieder wat wils'. Dat is positief, maar dat kun je ook negatief bekijken. Iedereen vindt dat er iets met het centrum moet gebeuren, daar zijn we het over eens, maar de vraag is of het plan dat we nu hebben voor 80% voldoet aan ieders behoefte, je kunt nooit 100% halen. Het is zo breed geworden dat je ook gaat afvragen of we ons hiermee niet in de voet schieten. Ik hoor net... Ik wacht even tot mensen bij de microfoon zijn.

De **voorzitter**: Nee hoor gaat u rustig door, maar kennelijk wilt u...

De heer **Gankema**: Ik heb niets op papier, dus het maakt niet uit.

De **voorzitter**: Mevrouw Ettema.

Mevrouw **Ettema**: Dank u wel voorzitter, ik heb inderdaad een vraag aan de heer Gankema. Hij geeft aan wat hij vooral niet wil, kan hij ook aangeven wat hij dan wel wil, hoe ziet hij het dan, wat is zijn idee van het centrum opknappen en hoeveel tijd gaat daar dan nog overheen? We zijn al zeven jaar bezig en ik ben zo benieuwd hoe hij dat ziet.

De **voorzitter**: De heer Gankema.

De heer **Gankema**: U stelt nu wel een vraag waar we het natuurlijk al heel lang over hebben gehad en ik kan daar best antwoord op geven. Ik vind het alternatief dat de heer Hendrickx bijvoorbeeld gaf ook een goede optie, maar we hebben het vandaag over het plan dat is ingediend en voorgelegd aan de raad. Als u me permitteert, wil ik het daar bij houden want anders worden we wel heel breedspakig.

De **voorzitter**: Een vervolgvraag.

Mevrouw **Ettema**: Dan is mijn vervolgvraag inderdaad... U zegt dat u op de wip zit en dat klinkt heel bemoedigend, dus ik zou u willen uitnodigen om hier te vertellen wat u dan nog nodig hebt, wat wij u kunnen bieden om u over die streep te trekken, daar ben ik erg benieuwd naar.

De **voorzitter**: De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Als u het goed vindt, ga ik verder met mijn beschouwing, mijn algemene gevoelens en daaruit kunt u dan iets opmaken. Daarna is de wethouder nog aan de beurt. Als ik gewoon verder mag gaan.

De **voorzitter**: Ja, gaat u verder.

De heer **Gankema**: Dat is mooi.

De **voorzitter**: U hebt nu de aandacht, dat kan ik u verzekeren.

De heer **Gankema**: De wethouder heeft het vaak over 'uniek, het is uniek in Nederland wat deze gemeente doet' en de wethouder flyert zelf ook met zijn eigen voorstel. Dat heb ik eigenlijk ook nog nooit eerder meegemaakt. Wassenaar staat aan de vooravond van een belangrijk besluit over de leefbaarheid en dan gaat hij verder en roept hij eigenlijk de raad op om voor te stemmen. Dat is toch gepassioneerd optreden. Ik wil de wethouder ook complimenteren voor zijn inzet de afgelopen tijd, hij was niet weg te slaan uit de kranten, hij wist de media te vinden en vanochtend stond hij er weer in. Het is toch goed dat hij dat zo doet, ik weet waar hij dat heeft geleerd en daarvoor wil ik hem echt even een pluim geven, hij heeft daar met hart en ziel voor gestreden. Er zijn natuurlijk ook wel wat kritischer kanten, bijvoorbeeld dat we hier inderdaad met iets unieks bezig zijn, een publiek-private samenwerking zou je kunnen zeggen. Het leuke is dat de heer Hendrickx de geestelijk vader was, dat mogen we ook wel even zeggen, ironie, ironie. Hij kwam met het idee om de pandeigenaren te laten bijdragen aan de realisatie van dit plan en ik neem aan dat hij een hoger bedrag in gedachten had. Toen hij dat zei, dacht ik eerst dat het een grapje was want de gemeente is er toch om publieke voorzieningen aan te bieden en waarom zou je daarvoor een geldelijke vergoeding aan pandeigenaren moeten vragen? Ik dacht, ze zullen wel betoeterd zijn om daar überhaupt aan bij te dragen, maar ze doen het toch en daar hadden ze vier redenen voor. Ik wacht weer even tot mijn collega aan de overkant is.

De **voorzitter**: U vindt het echt fantastisch om interrupties te krijgen. Mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Zeker. Mijnheer Gankema is altijd op zijn best uit de losse pols. Ik heb een vraag, u had het over de bijdrage van de ondernemers van rond € 500.000,00. Daarnaast hebben we al € 1 miljoen aan plannenmakerij en dergelijke uitgegeven en er is een kans op een subsidie van RVO. Het zou bij elkaar zomaar om € 3 miljoen kunnen gaan, dat zeg ik ook even uit de losse pols, veel geld. Mijn vraag aan de heer Gankema is als volgt. Als we nu met het plan akkoord gaan dan hebben we kans dat we dat gewoon kunnen verzilveren. U bent nog aan het wiebelen, uw beslissing wordt nog afgewogen, maar stel dat u tegen zou stemmen, zou u dat dan geen kapitaalvernietiging vinden van al dat geld dat we mogelijk nu al bij dit plan kunnen voegen?

De **voorzitter**: Mijnheer Gankema.

De heer **Gankema**: Ik zal daar eerlijk antwoord op geven en u mag het niet tegen mij gebruiken want we komen nu in de eindfase. Stel het had allemaal € 3,5 miljoen gekost, dat was ongeveer het bedrag waarvan wij dachten van 'nice to have, we maken er een mooi nieuw centrum van en dan bekijken we dat sec opknappen'. Dat geef ik u mee. U vroeg of het kapitaalvernietiging is. Bij besluitvorming kijk je niet naar wat je al hebt uitgegeven, als je al zeven jaar bezig bent is dat voor een rationele besluitvorming niet ter zake doende. Ik ga uit van de situatie van nu en kijk wat het voor de toekomst oplevert. Zo zou je moeten handelen.

De **voorzitter**: Een vervolgvraag van mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Stel, ik hoop het niet, dat dit plan de prullenbak in gaat, we opnieuw beginnen en u € 3,5 miljoen krijgt. Denkt u dan dat we daarmee een mooiere dorpskern krijgen of een minder mooie dorpskern krijgen dan met het plan dat nu voorligt?

De **voorzitter**: De heer Gankema.

De heer **Gankema**: U moet dat soort dingen aan de expert vragen. Sorry, ik kan hier met goede wil... U vraagt mij te veel improvisatietalent.

De **voorzitter**: Oké, dat is helder. Mijnheer Gankema, gaat u verder.

De heer **Gankema**: Oké, serieus. Het lijkt alsof iedereen in de Langstraat voor is, maar dat is niet het geval. Wij zijn de afgelopen dagen ook veel benaderd door middenstanders, pandeigenaren die hier niet enthousiast over zijn, die mij hebben gevraagd ook die boodschap over te brengen en dat wil ik bij dezen ook doen. We hebben de positieve geluiden gehoord, maar er is ook een groep die hier absoluut niet blij, helemaal niet blij mee is of hoe je het ook wilt formuleren. Op de avond van de finale van Expeditie Robinson ging ik nog wat te eten halen in de Langstraat, ik kom er graag, mooie lichtjes, en ik vroeg daar aan de eigenaar 'mijnheer wat vindt u nou, moet het nieuwe Centrumplan er komen?' 'Centrumplan, Centrumplan, nieuwe stenen, Ja, ja, er moeten nieuwe stenen komen'. 'Wat kost dat mijnheer?' vroeg hij aan mij. Ik zei '€ 5,1 miljoen'. '€ 5,1 miljoen, veel te duur, is dat met overkapping?' Ik zei 'nee, dat is gewoon...'. Nou ja, de hele zaak bemoeide zich ermee, het leeft in Wassenaar. Wij zijn een lokale partij, daar wil ik niets aan afdoen, maar het is zo

en we hebben in de zomer ook in de Langstraat geflyerd en er waren toch heel veel Wassenaarders die mij hebben verteld, 'ik vind het niets, ik vind het te veel'. Toen bestond nog dat sfeertje van steentjes en daar wil ik vanaf zijn want we hebben nu een samenhangend plan, maar dat wil ik toch even gezegd hebben.

De **voorzitter**: Mevrouw Ettema.

Mevrouw **Ettema**: Ik vind het wel bijzonder verdrietig dat mijnheer Gankema dit even gezegd moet hebben en dat hij eigenlijk aangeeft dat hij in het dorp verkeerde informatie aan de inwoners geeft en daarmee ook een beeld dat ooit is geschetst en dat niet klopt en dat ook helemaal niet aan de orde is. Hij informeert de inwoners met een soort oude informatie die wat mij betreft volledig verdraaid is over het huidige voorstel. Doet u dat vaker?

De **voorzitter**: De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Ik was me van geen kwaad bewust, ik vroeg die mijnheer 'hoe vindt u het als de boel straks wordt verbouwd?', dat was het enige en ik heb € 5,1 miljoen genoemd. Dat over de steentjes kwam niet uit mijn mond, dat was het antwoord dat ik kreeg.

De **voorzitter**: Afrondend mevrouw Ettema.

Mevrouw **Ettema**: Het gaat mij er gewoon om dat u als raadslid in ons dorp in het openbaar met mensen praat. Dan kunt u toch ook aangeven 'het huidige voorstel is gebaseerd op dat en dat en behelst zus en zo', dat is toch ook uw functie als volksvertegenwoordiger? Dat verbaast me een beetje, dat mag toch van u worden verwacht? Dat is mijn vraag aan u.

De **voorzitter**: De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Dank u voorzitter. Ik ben me van geen kwaad bewust. Ik ging naar iemand die een zaak op de Langstraat uitbaat, ik heb hem gevraagd 'wat vindt u van het Centrumplan?' en daar kreeg ik antwoord op.

De **voorzitter**: Volgens mij is het nu helder gewisseld. De heer Gankema, gaat u verder.

De heer **Gankema**: Ik ga nog even verder. Dan hebben we het punt van goed bestuur, transparantie en ook wel een beetje integriteit. Wij zijn een controlerend orgaan en het is ook goed als wij het college daarop controleren. Zoals gezegd is hier sprake van private partijen die geld inleggen voor een publiek-private samenwerking en als wij dat weten, is het goed dat wij controleren dat daar geen andere prestaties van de gemeente tegenover staan, de heer Hendrickx haalde dit net ook aan. Wij zijn een controlerend orgaan en ik heb bijvoorbeeld ook alle contracten van de pand-eigenaren die een overeenkomst met de gemeente hebben gesloten en in dit plan investeren opgevraagd. Ik vind dat wij daar recht op hebben, dat is puur in het kader van de transparantie en het is goed om dat te bekijken. Het gaat niet aan dat de AVG wordt misbruikt want wij zijn het hoogste orgaan van de gemeente, we moeten een belangenafweging maken en je mag er toch van uitgaan dat dit wordt opgevraagd als je een contract over zoiets met de gemeente sluit.

De **voorzitter**: Een interruptie van mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Ja dank, ik heb een vraag aan de heer Gankema hierover. Stel dat u straks die gelakte contracten ziet en u daarin eigenlijk gewoon ziet dat sprake is van een overeenkomst waarbij die extra's verder niet zijn geboden, maar gewoon dat ondernemers bijdragen omdat ze die vernieuwing van de dorpskern zien zitten. Bent u dan gerustgesteld?

De **voorzitter**: De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Ik ben een positief ingesteld mens en ik heb geen reden om aan te nemen dat er iets van fraude zou zijn, maar ik wil het gewoon kunnen controleren als ik daar om vraag.

De **voorzitter**: Helder.

De heer **Gankema**: Oké. We hebben op dit moment al drie contracten gehad, weliswaar geanonimiseerd en gelakt, en als je daarnaar kijkt dan is het gekke dat de winkeleigenaar wel, maar de gemeente niet heeft getekend. Dat is verbazingwekkend en ik wil graag weten waarom dat het geval is. Zoals gezegd, misschien kan de wethouder toezeggen dat we alle contracten toegestuurd

krijgen want waarom wel drie en niet twintig? Ik kijk even naar wat kernwoorden die ik heb opgeschreven. Ah, de positieve grondhouding aannemen op basis van de mogelijkheden die de kruimelgevallenregeling hierbij biedt. Een positieve grondhouding terwijl er eerst nog een Omgevingsplan moet worden opgesteld, daar gaan toch ook een paar alarmbellen af. Positieve grondhouding, wij vinden dat de gemeente, en dat zeg ik gewoon in zijn algemeenheid, beleid op basis van vastgestelde regels uitvoert en als je het dan hebt over een positieve grondhouding in relatie tot partijen die een financiële bijdrage hebben geleverd dan mag je daar als volksvertegenwoordiger best vragen over stellen. Bij die positieve grondhouding moet wel zijn geborgd dat ook de belangen van partijen, omwonenden, worden behartigd, het kan niet zo zijn dat je ineens ruimhartiger wordt omdat er een financiële bijdrage is gegeven en je de belangen van de andere omwonenden vergeet. Dat brengt mij bij het parkeerbeleid waarbij wij zeggen dat we nu wel met hele grote stappen gaan. De afgelopen acht jaar was er niets mogelijk op het gebied van parkeerbeleid daar in de buurt, die mensen hebben ook de pen helemaal leegggeschreven om te vragen om meer parkeerplekken, en nu kan er plotseling een heleboel. Ik vraag het college toch om daarop te reflecteren want ik zie ook dat nog wordt onderzocht hoe de parkeerbescherming voor de bewoners in en rond het centrum wordt geoptimaliseerd. Het is een beetje gek dat wij vanavond iets zeggen over een parkeerbeleid terwijl we de gevolgen niet kennen en ik vraag me ook af in hoeverre de buurt echt is bevraagd over wat die van dit nieuwe parkeerbeleid vindt. Ik laat het hierbij, dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan de heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb mijn inhoudelijke langere bijdrage in de commissie gedaan, ik heb daarover ook een mooi stukje in de krant geschreven en volgens mij is het glashelder waar D66 op dit dossier staat. Het plan dat er nu ligt is het product van een lang proces met veel betrokkenheid van de inwoners en ondernemers uit het centrum. Er ligt nu een prachtig plan met een stevige onderbouwing en een heldere visie en wat we extra mooi vinden zijn de woningen die in het centrum worden toegevoegd, daar is D66 heel erg blij mee. Laten we aan de slag gaan en niet langer talmen en laten we het plan hier op de inhoud beoordelen. Vooral vanavond is het belangrijk om te weten waar iedereen staat en volgens mij hebben meerdere fracties al over en weer gepoogd helder te krijgen waar de fracties eigenlijk precies staan, wat ze straks besluiten en wat voor hen het overwegende motief is om voor of tegen te stemmen. In de commissiebeslissingen en eigenlijk in het hele proces daaraan voorafgaand hebben we meerdere fracties daar uitspraken over horen doen. Lokaal Wassenaar! heeft zich er soms positief en soms wat minder positief over uitgelaten en heeft het volgens mij een prestigeproject genoemd, maar lijkt nu toch ook wel op de wip te zitten. Ik ben erg benieuwd hoe u daar nu naar kijkt want volgens mij is het de bedoeling dat we elkaar hier bevragen over waar we staan. Dat doe ik bij dezen en misschien is het goed om hier in de tweede termijn op terug te komen. GroenLinks was ook best vaak positief, maar voor ons is het toch nog niet helemaal duidelijk waar die staat en we hebben geprobeerd dat boven water te krijgen. Ik hoop van harte dat het plan zoals het er nu ligt positief wordt beoordeeld op het integrale karakter en ook op de duurzaamheidsaspecten die wij ook in het plan ook herkennen. Bij Hart voor Wassenaar hebben we helaas moeten constateren dat het een hoog 'not invented here'-karakter heeft, u bent wel voor, maar toch tegen, u refereerde daar zelf aan, ook als het gaat om de sporthal. Dat zien we vaker en dat is jammer. We hebben u ook horen zeggen dat het ook meer had mogen kosten en dan vragen we ons toch een beetje af waarom we het niet gewoon kunnen hebben over het plan zoals het er nu ligt. Als u er sowieso niet mee akkoord gaat dan is dat uw goed recht, maar wij denken daar anders over. Ik rond af. Wat ons betreft nemen we vanavond een verantwoord besluit, gaan we door met de aanpak van de dorpskern, nemen we zo snel mogelijk een besluit en gaan we aan de slag samen met de inwoners en de ondernemers in de Langstraat en al die andere straten in het centrum waar onze inwoners zo graag hun boodschappen doen en waar vele toeristen een aantrekkelijke omgeving vinden om te recreëren en om onze horeca te bezoeken. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dan geef ik graag het woord aan de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja, dank voorzitter. Anders dan de andere fracties ga ik het kort houden, ik ga niet de commissie herhalen. Het hele proces van de dorpskern, dat is al vaker gezegd, was ontegenzeggelijk een drama. We zijn dan ook blij dat dit college dit plan eindelijk uit het moeras trekt. Dat wil niet zeggen dat alles 100% is, maar het is echt hoognodig dat er iets gaat gebeuren en wij staan dan ook 100% achter de plannen, waarbij we wel uitdrukkelijk willen opmerken dat wij vrezen dat we in deze raad nog over een aantal onderbelichte zaken komen te spreken. Ik laat het hierbij en ik spreek nogmaals onze steun uit, ik ben blij dat het college dit plan uit het moeras trekt. Ik wil toch nog een opmerking maken over de motie van Hart voor Wassenaar. Daar vind ik nogal wat van, de integriteit van het college wordt in twijfel getrokken, ook de heer Gankema heeft

daar iets over gezegd, ik vind dat dit niet kan. Dat is feitelijk een motie van wantrouwen en zo horen we niet met elkaar om te gaan, sorry.

De **voorzitter**: De heer Gankema, overigens aan de heer Paulides.

De heer **Gankema**: Ik wilde eigenlijk iets vragen over iets anders, maar u begon over een motie van wantrouwen. Dat was niet het geval, ik probeerde te duiden dat wij een controlerend orgaan zijn, dat wij behoefte hebben aan transparantie en dat ik die ook verlang van het college. Volgens mij heb je daar gewoon recht op en daar is niets verkeerd aan. Mijn vraag ging eigenlijk over dat u zei dat u vreest dat we nog wel op een aantal zaken terugkomen, dat we het daarover moeten hebben. Aan welke zaken denkt u dan?

De **voorzitter**: De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ik had die vraag verwacht. Ik zie in het plan staan 'winkelend personeel en natuurliefhebbers', ik denk dat dit verschillende doelgroepen zijn en dat we het daar nog een keer over gaan hebben. We gaan het een keer hebben over de poorten naar de Hollandse Duinen, verkeer en parkeren, ik denk dat dit soort dingen nog best een keer ter sprake komen en dat is helemaal niet erg.

De **voorzitter**: De heer Gankema, afrondend.

De heer **Gankema**: Nee, ik denk dat dit helemaal niet erg is. Ik hoorde de heer Van Smirren iets zeggen over het houden van de Zeeman, misschien wil hij er ook wel een Action bij, en ik hoorde hier aan de linkerkant weer andere soorten winkels zoals een boetiek en een wijnbar. We moeten maar kijken, het wordt één grote gezellige huiskamer.

De **voorzitter**: We gaan naar de heer Van Smirren en ik neem aan dat we het in Wassenaar de 'Acetion' noemen. De heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Ik heb wel eens gehoord dat, als je één bedrijf noemt, je ze allemaal moet noemen, anders maak je reclame. Laat ik me daar maar niet aan wagen, maar ik wil me wel hard maken voor een breed gevarieerd winkelaanbod voor iedereen in Wassenaar, volgens mij heb ik dat al in de commissievergadering gezegd. Eigenlijk heb ik op het werk geleerd dat, als je heel veel gaat herhalen, je eigenlijk kunt volstaan met de woorden 'wordt hier als ingelast en herhaald beschouwd'. Dat is misschien een beetje kort door de bocht, maar de PvdA heeft al laten weten dat wij met dit plan instemmen. We vinden het een goed plan, we hebben een hobbelig pad gehad en we vinden het belangrijk dat de pandeigenaar en de winkeliers bijdragen, zodat het niet helemaal uit de gemeentekas komt, dat is voor ons een belangrijke feit. Het ziet er goed uit, er wordt wat gedaan aan de woningnood en als het aan ons ligt komt er ook een breed aanbod aan winkels, maar niet tien belzaken of zo want dat zou het karakter van de dorpskern ondergraven. Wat ons betreft kan het door, maar er moet mij nog wel iets van het hart en dat gaat over ethisch handelen en dan heb ik het niet over de integriteit van de wethouder. Ik vind het prima om als controlerend orgaan op een gegeven moment door te vragen, daar zijn wij van en dat is ook onze taak, maar de woordkeuze en het moment luisteren nauw, laten we ons dat ter harte nemen. Ik denk dat we het in het fractievoorzittersoverleg nog maar eens moeten hebben over het opnemen van presentaties zonder dat degene die de presentatie geeft dat weet. Dank u wel.

De **voorzitter**: Een interruptie van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter. De heer Van Smirren heeft het over de winkels die komen en als ik naar hem luister dan heb ik het gevoel dat, wanneer we bepaalde dingen doen, ondernemers invullen wat onze gedachte is bij wat zou moeten ontstaan. Mijn vraag aan de heer Van Smirren is: denkt u dat het winkelcentrumplan, dorpskernplan, ervoor gaat zorgen dat 20% of 15% van de winkels, ik weet het aantal niet uit mijn hoofd, wordt gevuld omdat het dan een aantrekkelijker centrum zou zijn of ligt het toch aan de koopkracht en andere redenen dat ondernemers zich hier vestigen?

De **voorzitter**: De heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Dank u wel voorzitter. Garanties kun je niemand geven, maar je kunt daar wel onderzoek naar doen. Het stemt de PvdA-fractie hoopvol dat de pandeigenaren en de winkeliers willen investeren, dat zijn wat ons betreft de mensen die er verstand van hebben, die weten hoe het in de marketing werkt en daar varen wij op.

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx afrondend.

De heer **Hendrickx**: Inderdaad. Dus eigenlijk beschouwt u het als een grote gok.

De **voorzitter**: De heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Nee, natuurlijk is het geen gok, natuurlijk weten we dat dit een goed plan is en dat het ongetwijfeld goed gaat werken. Of we leegstand tot in lengte van jaren kunnen voorkomen? We weten niet wat er verder nog allemaal op ons afkomt, maar we hebben er voldoende vertrouwen in dat dit een goed plan is, ook in het evenwicht in die financiële bijdrage, en wij willen daar voor stemmen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Er is toch nog interruptie van de heer Gankema voor de heer Van Smirren. De heer Gankema

De heer **Gankema**: Dank u voorzitter. Onze vaste parlementair verslaggever is deze week op vakantie, maar toch heeft de heer Van Smirren gezegd dat woordkeuze belangrijk is. Dat is echt zo'n citaat dat dan terugkomt en de Wassenaarder die dat leest denkt dan 'ze zullen wel weer wat afgescholden hebben' of iets dergelijks. Dus ik vraag de heer Van Smirren of hij wil verduidelijken wat hij bedoelde met 'woordkeuze' en welke woorden er dan vanavond zijn gevallen die binnen zijn normering niet betamelijk zijn.

De **voorzitter**: De heer Van Smirren?

De heer **Van Smirren**: Ik doelde niet op vanavond en ik wil niet een hele discussie uitlokken, maar door uw vraag te beantwoorden, doe ik dat misschien ongewild toch. Op het moment dat je zegt 'er is iemand van ons bij deze bijeenkomst geweest', en nu moet ik even goed in mijn geheugen graven, 'en wij maken ons grote zorgen over wat daar wel of niet is afgesproken' dan trek je het in het schimmige, daarmee wek je de suggestie dat er dingen gebeuren die niet pluis zijn. Als je vraagt 'zijn er afspraken gemaakt en kunt u ons daar meer over vertellen?' dan stel je die vraag op een andere manier.

De **voorzitter**: Nee mijnheer Hendrickx, u hebt nog niet het woord. Ik kijk nog even naar de heer Gankema. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, de reden dat ik hier sta is dat de heer Van Smirren refereert aan de dingen die ik heb gezegd en die in de krant zijn weergegeven als dat ik de hoon van mevrouw Ettema en mijnheer Van Smirren over me heen kreeg. Ik heb daar gezegd dat een lid van ons bij die bijeenkomst aanwezig was en die mij dat heeft gemeld en daarover heeft verteld, dat heb ik gezegd. Of ik hem vertrouw of niet vertrouw dat maakt niet uit, of hij de waarheid spreekt of niet de waarheid spreekt dat maakt me niet uit, ik heb hier geïntroduceerd dat ik op basis van die informatie vragen heb en dat ik de wethouder in de gelegenheid wil stellen om duidelijkheid te verschaffen over wat daar wel of niet zou zijn gezegd, fraaier kan ik het niet maken. Ik kan het ook geheim houden en het via de achterkant spelen, maar ik heb het hier open gespeeld en ik neem het u kwalijk dat u vindt dat ik daar op een schimmige manier mee ben omgegaan. Ik ben er hier klip-en-klaar over geweest, ik ben duidelijk geweest over waar ik het vandaan heb gehaald en ik heb het als zodanig hier verwoord en er vragen over gesteld, punt uit.

De **voorzitter**: De heer Van Smirren, wilt u daar nog verder op reageren?

De heer **Van Smirren**: Nou ja, volgens mij moeten we er na mijn punt iets op zeggen. Het is een herhaling van wat ik net zei, op het moment dat je zegt 'wij maken ons zorgen over wat daar al dan niet is afgesproken', trek je het toch in het schemergebied en ik vind dat betreurenswaardig, ik zou die woordkeuze zelf nooit ter hand nemen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Helder. Het woord is aan mevrouw... Denkt u dat het heel veel toevoegt want ik kijk ook naar de klok. Toch nog? U maakt die afweging, mijnheer Gankema.

De heer **Gankema**: Het is geen vraag, maar wel een interruptie. We kunnen elkaar de maat nemen over of je iets wel of niet goed hebt uitgedrukt, maar feit is wel dat er raadsleden zijn die het ter sprake hebben gebracht en dat vind ik ook wat waard. Er zijn ook raadsleden die ervoor hebben gekozen om er niets over te vragen en daar heb ik ook een oordeel over want er worden privégel-den in een publiek iets geïnvesteerd. Ja, dat is best wel gevoelig en het is voor ons ook de eerste

keer, dus het is helemaal niet erg als wij als controlerend orgaan eens aftastend verkennen: oké college, leg ons dat eens uit. Ik denk dat het in algemene bewoordingen best goed is gegaan.

De **voorzitter**: De heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Het is toch jammer dat er niet goed wordt geluisterd. Ik zei dat wij als gemeenteraad..., maar dat het nauw luistert hoe je die vragen stelt. Ik heb die vraag zelfs net naar voren gebracht. Laten we als het gaat om integriteit, wat een gevoelig onderwerp is, voorzichtig zijn in onze woordkeuze. Dat is mijn oproep.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Dank u voorzitter. De Wassenaarse Krant van 15 december jl. lezend, vroegen wij ons af waarom wij vandaag eigenlijk een halve dag vrij moeten nemen om een raadsdebat over het voorliggende dorpskernvoorstel te voeren. Het merendeel van de partijen heeft immers in de krant van vorige week al zo stellig een besluit genomen dat dit debat alleen nog maar voor de Bühne hoeft te worden gevoerd en de bijbehorende krantenartikelen voor deze week hebben de fracties vast ook al geschreven. Waarom staan wij hier dan te debatteren? Voor de Bühne, alweer net als bij het debat over de sporthal en net als bij het debat over het Wegencategoriseringsplan. Bij de sporthal kwam het debat niet verder dan 'ja, stemmen is de enige keuze want sport is zo belangrijk' omdat sport zo belangrijk is, hoefde de raad het vooral niet te hebben over de vraag waarom het in vredesnaam mogelijk was dat er nog ouderwetse gloeilampen die al lang door led hadden moeten worden vervangen op de sportvelden staan te gloeien en over de vraag waarom wij nu in vredesnaam in plaats van als de donder die oude gloeilampen te vervangen, een dieselaggregaat in de planning hebben omdat wij zijn vergeten tijdig de stroomverbinding uit te breiden. Dat proberen we goed te praten met de landelijke krapte op het net, terwijl aantoonbaar is dat wij de netverzwaring veel te laat hebben aangevraagd. Niets krapte op het net, slechte communicatie en slechte planning. Dat deed er allemaal niet toe, nu graag 'ja' stemmen want het is 1 minuut voor 12 en sport is zo belangrijk. Bij het debat over de Wegencategoriseringsplan in november jl., kwam het debat voordat de stemmen staakten niet verder dan 'we hoeven het nu niet over de inhoud van het raadsvoorstel te hebben want het Wegencategoriseringsvoorstel wordt nog ter inzage gelegd, dus de inhoud van dit plan doet er niet toe'. Vertrouw op het inzagetrace, terwijl nooit iets is gedaan met eerdere inspraakmomenten op het verkeersdossier. Waarom dit vertrouwen dan nu wel? Ook zou na de inspraak ineens maatwerk mogelijk zijn, nu wel maar eerder bij de Schouwweg niet. Het is maar hoe het uitkomt, graag nu voor stemmen want de inhoud doet er niet toe, die komt later wel. Nu staan we met dit dorpskernvoorstel weer voor zo'n nu-graag-voor-stemmenmoment want de belanghebbenden wachten al zeven jaar, punt, anders wordt het nog duurdere, punt. De rest doet er niet toe, maar voor ons doet een aantal zaken er wel degelijk toe, ook 1 minuut voor 12 en wij noemen er een paar. De keerzijde van het feit dat belanghebbenden al zeven jaar wachten is dat het plan al zeven jaar oud is terwijl de wereld intussen niet heeft stilgestaan. Het plan voldoet niet meer aan de huidige kennis over een duurzame impuls voor dorpscentra. Belangrijke onderwerpen zoals klimaatbestendigheid, duurzame mobiliteit en recreatiespreiding, vooral voor Meijndel, zijn er nu met enkele woorden bijgevoegd, woorden, geen concrete plannen en geen concreet budget. Ja, er komen zelfs als je alle bomen die door het plan sneuvelen meetelt netto meer bomen in de dorpskern dan er nu staan. Dat is mooi, dat vergroent, maar dat is iets anders dan je dorpskern klimaatbestendig inrichten. Ja, in het plan wordt een van de drie hoofdstraten iets autoluwer dan hij nu is, één straat. In de Luifelbaan mag haastig autoverkeer, fietsers en voetgangers blijven pesten. Ja, er komen meer fietsnietjes dan er nu zijn, mooi en fijn voor de huidige fietsers die hun fiets nu niet veilig kwijt kunnen, maar dat is geen duurzaam mobiliteitsplan, dat plan ontbreekt. Intussen wordt geschermd met een vaag 'poort naar de Hollandse Duinen'-plan. Ja, recreatiespreiding is een fantastisch idee, broodnodig voor Meijndel waarbij de vraag is of spreiding voldoende is of dat je op mindering zou moeten uitkomen. Meijndel verdient concrete plannen die impact bereiken zodra ze worden uitgevoerd. Geen vage termen waarmee zonder bijbehorend budget wordt gewapperd zodat dit raadsvoorstel op het nippertje een meerderheid van stemmen krijgt. Een poort naar de Hollandse Duinen zonder bijbehorend duurzaam mobiliteitsplan, een duurzaam recreatieplan en een groot budget om de plannen uit te voeren bereikt helemaal niets. Wij weten immers dat Meijndel 423 parkeerplaatsen biedt, 423 parkeerplaatsen die in de weekenden bomvol staan, daarom moet Meijndel worden ontlast, waarvan de twee kleine parkeerplaatsen dichterbij de duinen en bij het strand het eerste vollopen, willen de recreanten die geen vijf minuten richting hun pannenkoek-in-de-duinenervaring willen lopen wel twintig minuten op deelfietsjes naar deze ervaring fietsen? Met andere woorden, een goed recreatiespreidingsplan is niet los te zien van een goed mobiliteitsplan. Naast een visie op duurzaam recreëren, inclusief aanwijzing van stiltegebieden en ontoegankelijke gebieden, gaat het ook over een algehele visie op vervoersstromen van en naar recreatieplaatsen. Het gaat niet over het verplaatsen

van verkeers- en parkeerproblemen, maar om het verminderen van deze problemen. Er is dus een algehele visie op alternatieven nodig en die gaat verder dan het aanbieden van een paar deelfietsjes.

De **voorzitter**: Een interruptie van mevrouw Ettema.

Mevrouw **Ettema**: Dank u wel. Ik hoorde mevrouw Hibbert allemaal hele positieve constructieve ideeën noemen voor plannen die er nu niet zijn, maar die er eigenlijk wel zou moeten komen en ik denk even terug aan wat ik net bij mijn motie over de dorpskern en het bezoekerscentrum zei. Ik zei letterlijk 'dit is een eerste stap' en ik wil u eigenlijk vragen: zou u in ieder geval als begin die eerste stap hiervoor met mij willen zetten om daarna plannen op andere manieren uit te werken? Je zou dit toch op een positieve manier kunnen omarmen en zeggen 'ik vind die eerste stap zo belangrijk' want u zegt feitelijk hetzelfde als het plan ook zegt, maar er zijn nu nog geen concrete plannen. Ik ben benieuwd of u met mij die eerste stap wilt zetten op weg naar de dingen die u net noemde.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Dank u voorzitter. Dat antwoord heb ik u per e-mail gegeven, maar daar heeft de rest van de zaal niets aan en ik zal het herhalen. Ons oordeel over deze motie is dat er niets nieuws in staat. In de raadsstukken die we hebben ontvangen, in het collegevoorstel, wordt al lang aangegeven dat de gesprekken met Hart voor Meijndel, Poort naar de Hollandse Duinen en andere belanghebbenden al gaande zijn, dus uw motie voegt niets toe. Ik herhaal het, wij zijn voor een duurzaam mobiliteitsplan en voor een duurzaam recreatieplan en een poort naar de Hollandse Duinen zal daar een heel goed onderdeel van kunnen zijn. In het raadsvoorstel zoals dat er nu ligt, wordt daar geen euro voor gereserveerd. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Mevrouw Ettema, afrondend.

Mevrouw **Ettema**: Ik wil heel graag een vervolgvraag stellen want ik hoorde uw collega, mevrouw Van Eps, in de commissievergadering zeggen dat zij heel graag een bezoekerscentrum zou zien althans ik herinner me, maar ik weet het niet meer precies, dat zij liever niet alleen een rek met fol-dertjes ergens ziet. Ik weet haar bewoordingen niet meer precies, maar ik dacht dat zij daarmee ook aangaf dat zij ook is geïnteresseerd in een bezoekerscentrum. Dat was voor mij ook de aanleiding om deze vragen nog even aan u te stellen.

De **voorzitter**: Mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Ja, uiteraard zijn we daarin geïnteresseerd. Daarom had ik het er net ook over dat we daar een goed concreet plan voor zouden willen zien, inclusief euro's om het uit te voeren. Het mobiliteitsplan. Wetende dat er succesverhalen zijn over het gezamenlijk met gemeenten en ProRail hernoemen van stations is er bijvoorbeeld een optie voor een treinstation Voorschoten-Wassenaar, inclusief een netwerk met kleinschalig maar regelmatig busvervoer naar het centrum, duinen en stranden. Bij de drie bovengenoemde onderwerpen vinden wij een duidelijke visie en een bijbehorend plan fundamenteel, 1 klimaatbestendigheid, 2 mobiliteit en 3 recreatiespreiding zijn onvoldoende uitgewerkt in het voorliggende plan dat € 5,5 miljoen, € 5,6 miljoen of hoeveel dan ook gaat kosten. Ja, ondernemers dragen bij en ja, RVO draagt mogelijk bij maar dat verandert niets aan de kosten van het plan, het verandert iets aan het dragen van de lasten van die kosten.

De **voorzitter**: Een interruptie van mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Ja, dank voorzitter. Mijn vraag is eigenlijk als volgt. U noemt plannen die u graag bij de dorpskern had willen zien, waarom hebt u daar niet een initiatief toe genomen of een amendement voor ingediend, zodat we met elkaar verder met dit plan hadden kunnen komen?

De **voorzitter**: Mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Omdat we dachten dat dit niet succesvol zou zijn en we daar voor niets heel veel tijd zouden hebben gestoken omdat, precies zoals ik begon, de stellingen allang zijn ingenomen. We hebben weinig debat gemerkt, ook in de commissie, iedereen praatte vrolijk langs elkaar heen om zijn eigen gelijk over te brengen. Daarom.

De **voorzitter**: Mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Dat spijt mij dan.

De **voorzitter**: Gaat u verder mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Dank u. De drie voor ons fundamentele onderwerpen bestaan momenteel uit enkele loze kreten waarvan er een paar, zoals bomen en fietsnietjes, in de kosten zijn inbegrepen, maar het merendeel, zoals recreatiespreiding, niet.

De **voorzitter**: Misschien toch even de suggestie dat mevrouw Hibbert haar hele betoog afmaakt, dan hebben we een totaalbeeld en als u dan nog een vraag hebt... Mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Dank u. Het is geweldig dat er gesprekken zijn gestart over een mogelijke poort naar de Hollandse Duinen in het centrum, maar het is budgettair en planologisch helemaal geen onderdeel van het plan dat vandaag voorligt en waarover vandaag wordt gestemd. Met andere woorden, we komen weer niet verder dan 'vertrouw op ons, de uitwerking volgt later wel want nu hebben wij haast'. Overigens ook te veel haast om het laaghangende fruit uit het laatste brancheringsonderzoek nog even mee te plukken. Zaken als de versterking van de bibliotheek en het filmhuis waarmee het centrum ook in de avonden levendiger kan worden, leggen wij ook nog even naast ons neer want nu hebben wij haast, anders missen wij de RVO-subsidie want om die aan te vragen, moet dit exacte raadsvoorstel worden goedgekeurd, terwijl een groot deel van de gemeenten die deze subsidie al toegekend hebben gekregen eerst een subsidieaanvraag deden en daarna private investeerders aantrokken en gingen uitvoeren. Sterker nog, in de subsidievoorwaarden van deze RVO-subsidie staat duidelijk dat gemeenten na de toekenning van de subsidie nog een jaar hebben om de benodigde overeenkomsten met private investeerders op te stellen en nog zeven jaar om de plannen uit te voeren en het project af te ronden. Dus andere raden kiezen ervoor om eerst duidelijkheid van RVO te ontvangen en dan overeenkomsten met private investeerders aan te gaan en wij doen het andersom want wij hebben haast want belanghebbende wachten al zeven jaar, dus implementeren wij een zeven jaar oud plan en de rest komt later wel. Wij voorzien dat een 'ja' op dit voorstel in de toekomst een aantal 'nee's' oplevert, nee de RVO-subsidie wordt niet toegekend omdat dit raadsvoorstel onvoldoende in de onrendabele-topdefinitie van deze subsidie blijkt te passen, nee Meijendel wordt door dit dorpskernplan niet ontlast want de loze woorden over een poort naar de Hollandse Duinen blijken op zijn best een klemzittend hekje te worden, nee onze dorpskern wordt door dit dorpskernplan niet klimaatbestendig want daar blijkt meer voor nodig dan een paar bomen en een paar fietsnietjes. Dus over tien jaar mag de boel nog een keer overhoop, over duurzaamheid gesproken. Uiteraard zitten er ook veel goede zaken in het voorliggende voorstel, de ondernemers staan erachter, althans het merendeel, het wordt mooier dan het nu is, althans volgens een groot deel van de Wassenaarders, het organiseren van evenementen in het centrum wordt aantrekkelijker, althans als de benodigde stroomverbinding tijdig wordt aangevraagd. Er komt een voor iedereen toegankelijke openbare wc, splitsing van panden wordt mogelijk en dat is goed voor de pandeigenaren die mogen splitsen, het is ook goed voor ondernemers die op zoek zijn naar kleinere winkelpanden en voor woningzoekenden die op zoek zijn naar een centrumwoning. Er zitten zo veel goede aspecten in het plan dat wij voor het aanvragen van de RVO-subsidie zijn. Dat kan gedurende de maand april en dat kan met een aangepast raadsvoorstel waarin Wassenaar de volgorde van de RVO-voorwaarden volgt, eerst subsidie toekennen, dan overeenkomsten sluiten en het plan uitvoeren. Bij het indienen van deze subsidieaanvraag in april 2024 moet het mogelijk zijn om een uitgewerkt mobiliteitsplan, waaronder mogelijk een treinstation Voorschoten-Wassenaar, en een recreatiespreidingsplan waaronder mogelijk een poort naar de Hollandse Duinen, mede in te dienen. Beide vraagstukken passen goed in de RVO-voorwaarden voor een onrendabele-topsubsidie voor een toekomstbestendige dorpscentrumtransitie. Intussen kunnen andere onderdelen van het plan zoals het aanpassen van detailhandelbestemmingen, splitsingsvergunningen, parkeernormen et cetera in de maanden januari tot april 2024 worden geregeld. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Even heel bewust, mevrouw Hibbert gaf aan het prettig te vinden haar betoog te doen. U hebt nu de totale context en volgens mij zitten we nu op het niveau dat ook helder is aangegeven wat in ieder geval GroenLinks van belang vindt voor dit plan. Het is aan u voor een interruptie.

Mevrouw **Ettema**: Dank voorzitter. Alle begrip, maar nu heb ik wel vier vragen en ik mag er maar twee stellen. Het is een beetje lastig om er niet even op in te kunnen grijpen en ik ga nu even kiezen welke vragen ik stel. De aanleiding om hiernaartoe te komen was dat ik u hoorde zeggen dat iedereen in de krant al stelling had genomen en ik begreep van u dat het eigenlijk geen zin meer heeft om te debatteren. U bent het toch wel met mij eens dat wij hier het debat voeren en dat het

niet van belang is of wij stukken in de krant schrijven over wat we ervan vinden, het gaat erom wat we hier bespreken, bent u dat met mij eens?

De **voorzitter**: Mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Dat ben ik met u eens mevrouw Ettema. Bent u het met mij eens dat u bij het sportdebat niet verder kwam dan 'sport is zo belangrijk'?

De **voorzitter**: Nog een vervolgvraag.

Mevrouw **Ettema**: Ik weet niet of dit helemaal de manier is waarop we interrupties plegen. Ik krijg nu een tegenvraag en bovendien een waarvan ik denk dat die helemaal niets met het onderwerp heeft te maken, dus die zou ik even willen laten gaan. Laat ik het op een positieve manier benaderen, het andere is dat ik u steeds hoor zeggen hoe belangrijk u duurzaamheid en spreiding van de druk in de duinen vindt en dat u eigenlijk heel erg positief over alles bent. Ik begrijp uw argument 'er is geen uitgewerkt plan en er zijn onvoldoende financiën' wel, maar ik zie op dit moment niet goed wat u weerhoudt om voor het voorstel te stemmen.

De **voorzitter**: Mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Voorzitter, ik ga in herhaling vallen. We hebben uitgelegd dat wij vergroening iets anders vinden dan klimaatbestendigheid. We hebben ook in de commissieronde uitgelegd dat het ons gaat om concrete plannen waarvoor ook budget is en niet om windowdressing. Dus ik ga in herhaling vallen, het spijt me, het is laat.

De **voorzitter**: Mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Ja dank. Ik hoor dat u verder wilt gaan met allerlei verduurzamingszaken en u noemde net twee concrete zaken, maar denkt u niet dat we met dit plan al een stukje dichterbij zijn om daartoe te komen, dat we met dit plan een behoorlijke stap richting verduurzaming zetten en dat dit ook perspectief biedt om dat af te maken?

De **voorzitter**: Mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Richting vergroening ja, verduurzaming nee, dat heb ik net uitgelegd. We hebben ook gezegd dat er goede aspecten in het plan zitten en ik kan mezelf blijven herhalen, maar ik weet niet of dat nog nut heeft.

De **voorzitter**: Mevrouw Rogge afsluitend.

Mevrouw **Rogge**: Zijn er wat u betreft dan toch nog mogelijkheden om het nog iets verder te brengen binnen de context van dit plan, richting die klimaatbestendigheid?

De **voorzitter**: Mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Misschien naar een vraag die eerder kwam, waarom heeft GroenLinks geen amendement ingediend? Ja, maar niet via amendementen. Eerder in de raadsperiode is ook al gezegd dat een amendement een raadsvoorstel niet volledig kan veranderen. Ja, natuurlijk zitten er aanknopingspunten in. Zijn die aanknopingspunten zo simpel op te lossen dat het met een paar amendementen kan? Nee, volgens ons niet.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan constateer ik dat we aan het einde van de eerste termijn aan de zijde van de raad zijn gekomen. Het reglement schrijft voor dat ik om 22.30 uur, dus ik ben al een kwartier te laat, u de vraag moet stellen of wij doorgaan met deze vergadering. Ik doe dat ordevoorstel met dien verstande dat de versterking van de dorpskern, de moties vreemd aan de orde van de dag en de vragenronde nog op de agenda staan. Ik wil graag inventariseren hoe we daar nu mee verdergaan. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, gegeven de agenda vergaderen we op 20 december a.s. sowieso weer, de enige vraag die nu eigenlijk aan de orde is, is of we dit punt vanavond afmaken of dat we dit nu breken en op 20 december weer aanvangen op het punt waar we nu breken. Het heeft mijn voorkeur om dit punt af te maken.

De **voorzitter**: Ja, dan ga ik het even in blokjes doen. Gaat u ermee akkoord dat vanavond de behandeling van de versterking van de dorpskern wordt afgemaakt? Dat zegt een unanieme raad. Oké, dan hebben we dat geconstateerd. Wat dan nog overblijft zijn drie moties vreemd aan de orde van de dag en dan komt u terug voor drie moties vreemd aan de orde van de dag want in principe zou de vragenronde schriftelijk kunnen worden afgedaan. De vraag is of u op 20 december wilt terugkomen voor drie moties vreemd aan de orde van dag. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Ja dat kan, die vraag stel ik straks, dan heb ik dit alvast als denkwerk meegegeven.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, ik hoop dat iedereen ermee akkoord gaat dat we die beslissing nemen wanneer we dit punt afmaken.

De **voorzitter**: Prima. Dan beginnen wij aan de bijdrage aan de zijde van de wethouder. Als de heer Paulides met uw goedvinden heel even op mijn stoel zou willen zitten, maar de wethouder kan al gewoon beginnen met zijn bijdrage. Dan geef ik nu het woord aan de wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Voorzitter dank u wel en dank ook dat we het debat nu nog kunnen voeren. Het raadsvoorstel 'Samenhangende aanpak versterking dorpskern'. Ik spreek meestal uit mijn hoofd en ik bereid ook wel eens iets voor, maar gegeven wat er allemaal is gezegd, geef ik er de voorkeur aan om vooral te reageren, te beantwoorden en te bekijken waar we elkaar nog kunnen vinden om mijn bijdrage vooral te focussen op wat u naar voren hebt gebracht en vooral de punten waarover nog echt vragen aan mij zijn gesteld. De Samenhangende aanpak versterking dorpskern loopt zeven jaar, vanaf de centrumvisie. De centrumvisie is in 2016 opgesteld en daarin hadden we voor het eerst de ambitie om met elkaar te kijken 'hoe maken we het centrum toekomstbestendig'. Een aantal andere plannen is natuurlijk van veel later want er zit een hele fase-ring in de verschillende plannen en die leiden nu allemaal tot deze samenhangende aanpak. Aan de ene kant voel ik met alle inwoners en ondernemers mee dat het zo lang duurt, maar er is ook wel geluisterd naar de kritiek die er is geweest. Ik denk dat dit ook wel verklaart waarom het voorstel er nu is zoals het er nu is en die overwegingen wil ik ook graag delen want die gaan vooral in op de punten die de heer Gankema en mevrouw Hibbert maakten. We begonnen ooit met de visie 'We moeten toewerken naar een nieuw centrum'. We hadden een mooi inrichtingsplan dat overigens pas drie jaar en geen zeven jaar oud is, dus alle maatregelen op verduurzaming en klimaat zijn drie jaar geleden voorgesteld en toen was er ook een heel nieuw plan om de buitenruimte op te knappen, maar toen zeiden heel veel fracties ook, ik kan me dat debat zelf ook nog herinneren, 'ja, maar dan wordt de buitenruimte opgeknapt, maar we hebben geen leegstandsbeleid, we weten niet hoe we met die panden willen omgaan en als je dan weet wat je met die panden wilt dan moet je ook je ruimtelijke beleid en de parkeernorm daarop aanpassen' Dat is de reden dat, en dan kom ik op de pilarenvraag van de heer Gankema, de buitenruimtepilaar nu een pilaar daarnaast heeft waarin op basis van de brancheringsvisie staat, die hadden we toen ook nog niet, wat voor soort winkels we willen en welke problemen we nu hebben. Dat is vooral met grote winkelpanden die lang leegstaan, die moeilijk verhuurbaar zijn en de landelijke trend om het aantal retailvierkantemeters te beperken. Zo is het leegstandsbeleid op basis van een brancheringsvisie toegevoegd en ik denk oprecht dat dit het plan beter maakt. Als je dat wilt, moet je ook boter bij de vis leveren, daarom vind ik die pilaar redelijk goed uitgewerkt, en dan moet je ook het ruimtelijk kader aanpassen om de transformatie van die winkelpanden mogelijk te maken. Vandaar dat dit ruimtelijke beleid erin zit en dat is uiteraard voor alle ondernemers en niet zozeer voor degenen die bijdragen want, ik herhaal, daar staat geen enkele verplichting vanuit de gemeente tegenover. Als je dat wilt en je dat echt integraal bekijkt dan moet je ook die ouderwetse parkeernorm met parkeren op eigen terrein voor toe te voegen woningen laten vervallen. Ik vind dat eerlijk gezegd een heel klein stapje in het kader van leegstandsbeleid met moeilijke winkelpanden waarvan de brancheringsvisie zegt: ga daar iets aan doen. De pilaar Buitenruimte en de pilaar Leegstand met de brancheringsvisie, het onderzoek naar het parkeren waardoor we de parkeernorm kunnen laten vervallen en het nieuwe ruimtelijke kader zijn naar mijn mening hele uitgewerkte pilaren en dat ook op een manier zoals je raadsvoorstellen hier niet zo vaak krijgt omdat we parkeren, leegstand en wonen toch vaak apart bekijken, we hebben geprobeerd om dat bij de samenhangende aanpak samen te pakken. Ja, dan wordt er gezegd..., dan pilaar 3. Ik denk dat de buitenruimtepilaar helder is, daar staat gewoon concreet in hoe we gaan verduurzamen, hoe we meer inclusie toevoegen en hoe we het klimaatbestendig maken. Ja, er komen heel veel bomen bij, dat heb ik ook in het debat met mevrouw Van Eps gezegd. Dat is echt geen label, er komen heel veel bomen bij, een hele forse vergroening, de waterafvoer wordt beter en er zitten ook maatregelen op het aanpakken van de klimaatbestendigheid. Dat zijn hele concrete dingen en die kunnen we in hele grote labels wegzetten, maar het is heel concreet. Ook in het toenmalige inrichtingsplan, dat is dus ook pas drie jaar en geen zeven jaar geleden, zat in ieder geval een strategie voor hoe we omgaan met parkeren en de verkeersafwikkeling want de Van Hogendorpstraat wordt eigenlijk een straat waar de auto te gast is, er verdwijnen wat parkeerplekken en er komt meer ruimte voor de fiets. Daarmee maken we

met dit voorstel een duidelijke keuze voor duurzaam transport naar het centrum omdat we dat willen stimuleren. Inderdaad, ik geef het de heer Gankema na, de pilaar Recreatiespreiding is inderdaad een pilaar waarvan we nu denk ik eerst het principebesluit nemen dat we het überhaupt gaan doen. Dat zat in het verleden nooit in de plannen terwijl de inrichting van het centrum natuurlijk wel drie jaar geleden al door de raad is goedgekeurd. Deze pilaar is inderdaad een pilaar waarover we ook in de uitwerking nog moeten spreken en we moeten kijken hoe we die gaan uitwerken, maar de intentie is oprecht. Ik vind het heel jammer dat de directeur van Nationaal Park Hollandse Duinen, die hier vandaag ook was, niet heeft kunnen inspreken omdat ze gewoon te laat bij de griffie was aangemeld en ze de procedure niet kende. Zij kan beter dan ik vertellen hoe we die pilaar samen zouden gaan oppakken. Dat is zeker geen wassen neus, maar ik ben de eerste om te zeggen dat die nog nadere uitwerking verdient. Mevrouw Hibbert heeft er ook van alles over gezegd en als we dat nu nog concreter kunnen maken dan sta ik daar zeker voor open want de ambitie is er. Die wordt breed gedragen door ondernemers en Hart voor Meijendel, door alle partijen die dat belangrijk vinden. Ik zou ook tegen mevrouw Hibbert willen zeggen dat wat u aan het begin zei me een beetje aangreep. We spreken elkaar in de raadzaal, maar ook wel eens daarbuiten, we spreken ook wel eens af en we hebben het ook wel eens over dit onderwerp gehad. De afgelopen maanden, bijvoorbeeld ook bij de begroting... Als u tegen mij zegt 'wij vinden deze punten echt van belang' dan geef ik gewoon eerlijk aan of ik daar wat mee wil doen of niet en dan speel ik daar ook geen spelletjes over naar u. Een deel van de punten die u noemt is nieuw voor mij en hoe het in de raadzaal is laat ik aan de fracties, maar u had met mij altijd het gesprek over hoe we dat hadden kunnen oppakken kunnen voeren want ik heb daar volgens mij zeker voor opengestaan. Met die pijler Spreiding recreatie wil ik ook wel ingaan op een hoofdthema dat zij benoemde, een heel belangrijk thema. Ik snap haar opmerking dat, als je het centrum gaat herontwikkelen... want het is geen onderhoud maar echt herontwikkeling, die twee dingen worden vaak door elkaar gegooid, 'we kunnen het ook een beetje onderhouden, je haalt de bezem erdoor en je hebt een nieuw centrum'. Dit gaat ook om een stuk herontwikkeling en dan breng je alle andere gebieden daar het liefst ook mee in verbinding, maar andersom is ook waar. Je moet misschien nu na zeven jaar eerst op basis van de centrumvisie zeggen wat je concreet met het centrum wilt, wat je gaat doen, en dan laat je de rest daarop aansluiten. Dat is eigenlijk wel de geest van het voorstel, ik ben een beetje gebiedswethouder Centrum en het leuke daarvan, in tegenstelling tot veel andere dossiers die ik heb, is dat je daarmee echt alle belangen integraal afweegt en nu we eindelijk een integraal plan voor het centrum hebben, wil ik die integraliteit van het centrum verbinden aan de overige doelstellingen die u noemde. Ik heb daar in het raadsvoorstel, zeker met pijler 3 Spreiding recreatiedruk, een voorschot op genomen, maar als u zegt 'vervoer moeten we daarin meenemen' dan ben ik daar zeker toe bereid want als we straks een nieuw centrum met duurzaam vervoer willen en het centrum daar straks ook op is ingericht dan is het ook heel logisch dat we die verbinding gaan maken met het ov, het nieuwe treinstation Wassenaar-Voorschoten, de fietsnietjes en dat soort zaken en dat er dan dus minder ruimte voor de auto is. Als we het hebben vastgesteld, lijkt het me ook logisch dat we op die basis verder bouwen, anders hoeft je het centrum niet volgens die lijnen in te richten. Die inrichting ligt er ook voor minimaal dertig jaar. De huidige inrichting is ook al bijna dertig jaar oud, geen vijftien jaar maar bijna dertig jaar, die is van 1995, ik heb het laten opzoeken. Dus de diepte-investering die we nu in het centrum doen geldt natuurlijk ook voor alle overige zaken die ermee verbonden zijn. U vindt in mij een partner om dat uit te werken en als u zegt dat daar ook geld bij hoort, ik doe hier toevallig ook de financiële portefeuille, dan kunnen we daar in aanloop naar de kadernota echt wel een modus in vinden want de dingen die u beschrijft sluiten eigenlijk aan op het plan, ik zie geen enkele tegenstelling tussen wat ik in de plannen heb gezet en wat u in uw bijdrage naar voren bracht. U bent positief over dingen die erin zitten, maar ik hoop wel dat ik u tegemoet kan komen met de intentie om de zaken die u noemde, zeker het vervoer- en het recreatiegedeelte, verder uit te werken. Weet ook dat ik al aan de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag, die heeft een flexpool met mensen die je daarbij kunnen helpen, heb gevraagd of wij een project op spreiding recreatiedruk kunnen draaien. Het is namelijk niet alleen een lokale opgave, maar het is vooral regionaal, ons unieke selling point binnen de MRDH is dat wij heel veel recreatie en natuur voor de hele regio bieden. Dus ik heb ook gezegd dat, als we dat willen behouden, het voor ons wel key is, zeker met alle drukte die we in de toekomst verwachten aan woningbouw op Valkenburg en op de verdichting van Den Haag met 100.000 woningen, help ons dan ook die verder te verspreiden. De aanvraag voor extra capaciteit daarvoor ligt al bij de MRDH. Ik ben ook wethouder van Recreatie en ik zou dat graag verder met u willen uitwerken. Ik zeg eerlijk dat ik dat nu het liefst allemaal had uitgewerkt, maar tegelijkertijd is het ook goed dat je misschien eerst een klap geeft op wat je met het centrum wilt. Dan heb je de infrastructuur om daarna de overige zaken daarop aan te sluiten, anders blijft dat toch een beetje boven de markt hangen en ik denk dat we dit nu toch echt moeten beslechten. Als ik daar in de tweede termijn of via moties of amendementen nog iets in kan betekenen dan hoor ik dat graag en dan kijken we hoe we dat concreet kunnen oppakken. Daar valt met mij over te praten en dat geldt voor het hele college, we hebben dat al aan de voorkant gewisseld. Ik wil ook ingaan op wat de heer Gankema

heeft gezegd. We doen het al zo lang dat hij het uit zijn hoofd kan. Dat ben ik met hem eens, ik kan ook veel van mijn tekst waaraan hij refereerde inmiddels in alle vormen brengen. Het enige wat niet klopt, en dat wil ik toch wel zeggen, dat heeft hij ook in de commissie gezegd, maar toen ben ik er niet op ingegaan... Ik kan oprecht wel zeggen dat ik niet heb geflyerd. Ik geef toe dat ik op de Bühne ben geweest, dat ik natuurlijk mensen aan mij probeer te binden, draagvlak probeer te creëren en nieuwe plannen probeer te presenteren. Het gaat veel mensen aan en ik ben inderdaad zoveel mogelijk overal geweest, maar ik heb echt niet zelf met flyers in de bibliotheek gestaan, ik herken de flyer echt niet. De laatste keer dat ik op campagne was, is al een tijdje geleden en ik weet oprecht niet of dat nog een keer gebeurt. Ja de buitenruimte, daar heb ik het over gehad. Leegstand, parkeren en ruimtelijk kader, die twee pilaren vind ik heel goed uitgewerkt. Pilaar 3, Spreiding recreatiedruk. Daarover heb ik gezegd dat we daar inderdaad nog een slag in moeten maken, maar het is wel goed dat je eerst bepaalt wat voor soort centrum je wilt om daar vervolgens vooral het vervoer en het recreatiebeleid op te laten aansluiten. Pijler 4 vind ik wel heel concreet, dat is namelijk ook de pilaar waarvan ik vind dat de raad, niet alle fracties maar wel veel fracties, daar in het verleden op heeft gezeten. Die gaat over de kosten en wat wel echt uniek is, dat meen ik ook echt, daar ben ik zelf ook wel door geraakt en dat toont een kleinschalige gemeenschap als Wassenaar, want ik denk oprecht dat je dat in Den Haag minder gemakkelijk voor elkaar krijgt, is dat je zo veel betrokken mensen in het centrum hebt die elkaar allemaal kennen en die gewoon openstaan voor een eerlijk gesprek over hoe het er met de centrumplannen voor staat en die toch binnen twee maanden € 500.000,00 op tafel leggen omdat ze gewoon in de plannen geloven. Ik heb inderdaad aangegeven dat het belangrijk is dat ze meedoen omdat veel fracties kritiek op de kosten hadden. Het is natuurlijk ook nieuw en ik denk dat we dit alleen maar kunnen koesteren en dat we het ook vooral niet moeten weggooien. Ik heb het oprecht gevraagd en in Valencia is het ook voorgekomen, maar dichterbij huis hebben we geen gemeente kunnen vinden waar pandeigenaren op vrijwillige basis onder deze condities meebetalen en dat ook nog binnen een paar maanden tijd. Voor iedereen die twijfelt aan hoe groot het draagvlak is, de 200 pandeigenaren die hebben geïnvesteerd, vaak ook zelf ondernemer met een eigen zaak of winkel, doen allemaal vrijwillig mee. Dus die mensen hebben er in ieder geval geloof en vertrouwen in en dat is toch wel een hele belangrijke doelgroep die kan inschatten waaraan de Wassenaarder behoefte heeft, wie ze in de winkel ontvangen, hoe ze verder willen met die panden, welke trends zij zien en waarop ze willen inspelen, die gesprekken heb ik met hen gehad en dat is uniek. Ik denk dat het in Den Haag niet was gelukt om deze cofinanciering voor elkaar te krijgen. Misschien wel, vooruit, maar ik denk het niet. Ik heb het aan meerdere collega's gevraagd, want herontwikkeling van centra speelt in meerdere gemeenten, en ik ken niemand met deze constructie. Ik begrijp dat u daar kritische vragen over hebt gesteld, dat is uw democratisch recht. Er zijn er drie geanonimiseerd gevraagd, maar alle overeenkomsten zijn volgens dezelfde systematiek en met exact dezelfde rechten en plichten ondertekend. Ik denk dat dit ook geldt voor alles wat we over integriteit hebben gewisseld.

De voorzitter: Nog even wethouder, in dat blokje hoort ook de vraag waarom de gemeentelijke handtekening er niet onder stond.

Wethouder Van Doeveren: Ik heb eerlijk gezegd gewoon gewacht tot dit debat. Ik ben bereid om het nu na afloop te tekenen, het komt er eigenlijk op neer dat ik het chic vond om op u te wachten. Er zit verder geen grote strategie of beleidswijziging achter, ik vond het gewoon uit courtesy de meest koninklijke route. We hebben overigens in gemeenteland voor meer projecten op landelijk en provinciaal niveau wel vaker publiek-private samenwerkingen, dus ik ben trots op en heel erg blij met dat we in Wassenaar een keer iets van de grond tillen voor zo'n plan dat al zo lang vastzit. Als hij zegt, en dat wil ik dan graag van hem weten... Ik heb er nu drie beschikbaar gesteld omdat de heer Hendrickx dat in de schriftelijke ronde vroeg en ik hoop dat u erkent dat ik heb geprobeerd de beantwoording nog snel te regelen en me daarvoor in te zetten. Als dat voor u nog belangrijk is bij de afweging, ik heb de map laten halen, dan kunt u alle overeenkomsten vertrouwelijk inzien want ik zou het doodzonde vinden als iemand niet voor de plannen zou willen stemmen omdat hij de overeenkomst niet kan inzien. Het gaat er dan uiteraard wel om dat u ze gewoon kunt inzien en ik betwijfel of ik ze per mail wil sturen omdat het dan naar een hele grote groep gaat, maar ik ben bereid daar inzage in te geven als u echt nog een stukje informatie mist om uw afweging te kunnen maken.

De voorzitter: De heer Gankema.

De heer Gankema: Het gaat mij niet zozeer om de afweging vanavond, het is meer dat je als raadslid gewoon transparantie wilt en je het moet kunnen inzien, maar dank voor het aanbod en als het zover is, zullen wij contact opnemen. Dank u.

De **voorzitter**: Ook nog een interruptie van de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja, dank voorzitter, een poging om een tweede termijn te vermijden. Ik hoor de wethouder steeds zeggen dat hij die pilaren concreet wil maken en dan hebben we het over de recreatie en het winkelend publiek, maar als ik ga kijken dan zie ik eigenlijk helemaal niets in het voorstel. We hadden een TIP, een toeristisch informatiepunt dat inmiddels is verworpen tot een VVV in de bibliotheek. Ik denk dat die heel goed een functie voor die recreatie kan krijgen en voor het winkelend publiek hebben we de marketingstichting Wassenaar-Voorschoten. Als ik het goed heb, hebt u die opgeheven, klopt dat? Ik vind het heel raar dat we die stichting en die VVV niet gebruiken als we die pilaren moeten ontwikkelen, daar had ik eigenlijk wel wat over willen horen. Een hele grote vraag is toch of u de marketingstichting hebt opgeheven.

De **voorzitter**: Even voor de kijkers thuis. U riep eerder vanavond dat u op mijnheer Hendrickx gaat lijken, maar u stond net ook als de heer Hendrickx in beeld. Het pasje was er, maar dat was de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Dat heb ik expres gedaan, dat het mij niet kwalijk wordt genomen.

De **voorzitter**: Om even de goede aanmelding te regelen. De wethouder. Nee, gewoon de wethouder op de vraag van de heer Paulides.

Wethouder **Van Doeveren**: De besluitvorming over de stichting Marketing Voorschoten is nog niet afgerond, maar ik denk in algemene zin, het is geen voornemen om te stoppen met marketing of dat soort zaken. Het is puur dat Voorschoten, en daarom is het meer een bestuurlijke vraag, een administratieve vraag, dit soort taken gewoon in de Leidse regio wil oppakken en wij daarop moeten acteren. Ik stel voor dat we dat onderwerp in de januarironde bespreken, anders kunnen we nu een heel debat over de marketingstichting houden. Ik denk dat het belangrijk is om te zeggen dat... In relatie tot dit voorstel en ook tot wat mevrouw Hibbert zei en wat ik ook in de commissiebehandeling van mevrouw Van Eps heb geleerd, als ik nu zelf een beetje uit de heup schiet, 'het kan zo met de VVV worden ingevuld'... Ik denk dat juist de kracht is dat we echt komen tot een mooi gedragen voorstel met de experts die ervoor zijn en dat het niet zozeer gaat over marketing, maar vooral over hoe we de verbinding tussen ecologie en economie maken en zorgen dat de natuurgebieden uiteindelijk meer worden ontlast en mensen vanaf daar op een duurzame manier naar hier komen en vice versa, dat we op een duurzame manier naar het dorpskern komen en dat de natuurgebieden worden ontlast door hier wat meer mensen naartoe trekken en niet alleen naar de gebieden waar mensen nu op af komen. Dat is in de kern waar het om gaat.

De heer **Paulides**: Dank u wel, maar ik blijf erbij dat je het wiel niet opnieuw moet uitvinden als je bestaande gremia hebt en ik zou graag zien dat je de bestaande dingen blijft gebruiken. Ik schrik toch wel van die marketingstichting, zorg dat je die behoudt en ga die niet opdoeken en opnieuw opzetten.

De **voorzitter**: Oké helder.

Wethouder **Van Doeveren**: Ik ben het met u eens dat diegenen die, binnen de bestaande kaders natuurlijk, in de bijdrage moeten worden meegenomen, maar ik heb wel geleerd dat je met heel veel nieuwe partijen om tafel gaat als je dit echt serieus wilt oppakken, dat er uitvoeringscapaciteit bij komt en dat je dan denk ik tot meer komt dan wat we nu met elkaar wisselen. Mevrouw Ettema had het over een bezoekerscentrum dat erbij zou kunnen komen, maar het gaat ook over visuele audioverbindingen, er zijn ontzettend veel leuke ideeën bij het Nationaal Park Hollandse Duinen en ook binnen de Metropoolregio om de recreatiedruk te spreiden. Het gaat ook om voorlichting, dat je van tevoren kunt zien wat... Het aantal parkeerplekken bij Meijndel is genoemd, als je daar naar binnen rijdt, wil je eigenlijk al helder hebben of daar wel of geen plek is om mensen niet helemaal naar Meijndel te laten rijden om daar vervolgens te constateren dat er geen plek is. Er zijn ontzettend veel kanten aan recreatiedruk, bijvoorbeeld mensen ontmoedigen om met de auto te komen. Daar zijn ontzettend veel mogelijkheden voor, maar ik denk dat we eerst moeten bepalen welke functie ons centrum heeft, hoe we het inrichten en dan maken we daarop het integrale beleid. Dat is het voordeel als je een beetje integraal naar het hele gebied kijkt, dan gaan we daar natuurlijk verder mee aan de slag. Daarop heb ik ook in het voorstel in ieder geval een voorschot opgenomen, dus die uitwerking is van mijn kant serieus want als ik er niets in zag, had ik had pijler 3 ook helemaal kunnen weglaten, dan had ik het gewoon alleen over het centrum gehad. Ik hoop dat mevrouw Hibbert in ieder geval positief is over het feit dat ik de verbinding zelf heb gelegd, er een voorschot op neem en er al met veel partijen over in gesprek ben. Ik wil vooral met haar in gesprek om te kijken hoe we dat nog verder kunnen uitwerken want het is helder dat die

ambitie er niet voor niets is. Dan misschien nog een paar vragen. Er is meerdere keren gezegd dat het project zeven jaar oud is en er wordt vooral een relatie met de buitenruimte gelegd. Ik denk dat ik helder heb gezegd dat dit pas drie jaar oud is, ook alle klimaat- en vergroeningsmaatregelen en het inrichtingsplan zijn pas drie jaar geleden vastgesteld en de centrumvisie is van zes jaar geleden. De heer Hendrickx zei dat het zielig voor de ondernemer is. Ja, dan zou ik wel willen zeggen vooral voor de plannen te stemmen omdat dit is wat ze het liefste hebben. Als u dat belangrijk vindt, stem dan vooral voor de plannen want zij hebben niets liever dan dat we in 2024 eindelijk aan de slag gaan en deze hete aardappel hier van tafel verdwijnt. Dat geldt ook voor wat hij zei over de ozb, daar heb ik ook in de commissie op gereageerd. Degenen die nu denken dat er door voor deze plannen te stemmen een grote financieel tekort ontstaat, dat is gewoon niet waar. Ik heb tijdens de commissiebehandeling helder gezegd dat we bij de begroting al een krediet van € 3,8 miljoen hebben begroot, die afschrijvingen zijn al verwerkt en daar gaat nu jaarlijks € 33.000,00 vanaf omdat het krediet € 2,8 miljoen is in plaats van de € 3,8 miljoen waarmee we in de begroting rekening hielden omdat we toen nog niet de bijdrage van de pandeigenaren en de kostenbesparende maatregelen hadden. Dus er ontstaat de komende jaren met dit voorstel eigenlijk meer in plaats van minder ruimte op de begroting en de ozb hoeft zeker niet omhoog.

De **voorzitter**: Wethouder, u hebt een interruptie van de heer Hendrickx. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, het eerste is zeven jaar. Ik ben nooit begonnen over zeven jaar, u bent degene die bij zo ongeveer alles wat werd gezegd en waar u optrad, zei 'we zijn er al zeven jaar ermee bezig'. De indruk van zeven jaar is helemaal door u veroorzaakt. Nu moet u daar geen amendement op geven, u bent degene die zeven jaar heeft geïntroduceerd. Het tweede. Ik heb gezegd 'uiteraard vinden wij het vervelend voor de ondernemers', dat heb ik gezegd. Wij vinden zeven jaar onzekerheid, hoop en verwachting echt spijtig en als het door ons was veroorzaakt dan zouden wij onze welgemeende verontschuldiging aanbieden. Dat is wat ik heb gezegd en nogmaals, ik heb u bedankt voor de vlotte beantwoording. Dan het derde. Uw rekensom is ronduit fout. U hebt alleen maar de afschrijving in rekening gebracht en geld lenen kost geld. Of we kunnen het geld tegen zo'n 3 tot 4% bij de bank wegzetten, en als je dat geld niet meer hebt dan kost het geld, dan komt het niet meer in de operationele begroting, of je moet het lenen en dan moet je 4% betalen. Dus rente is door de rentestand weer een factor geworden en op dit bedrag is het gewoon € 200.000,00. Ik hoop dat mevrouw Ettema inmiddels gelooft dat ik een specialist in onderhoud ben, maar als u onderhoud boven het onderhoudsniveau van nu wilt gaan plegen dan bent u daar € 75.000,00... De gedachte dat alleen de afschrijvingen de kosten, de lasten, op de begroting bepalen, is niet waar. Op dit moment hebt u rekening te houden met de opportunity costs van € 200.000,00 aan rentelasten en onderhoud. Ik wil er verder niet over discussiëren, u zegt dat het niet zo is en ik zeg dat het € 450.000,00 gaat kosten en dat komt in 2026 op de lasten. Ik heb nog één vraag en ik hoop dat u die niet wilt vergeten en die is of de gemeente op de een of andere manier ook met een overeenkomst deelneemt in de ondersteuning van die € 500.000,00 of € 600.000,00 die er dan van de pandeigenaren komt. Dank u wel.

De **voorzitter**: De wethouder, of u nog kort op dit punt zou willen ingaan. Ik wil ook wel kijken naar hoe we op de een of andere manier tot een afronding komen. Er was bij u net het gevoel dat het goed is om vanavond door te gaan, er is een bepaald momentum, maar ik zie het nu ook wel weer wat inzakken. Laten we tot de kern komen. U had een vraag, de wethouder.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja, eerst wat betreft de opportunity costs. We hoeven voor dit project niet te lenen, de rentelast waarmee we nu rekenen is nul, dat doen we overigens voor alle projecten en de opportunity costs worden begroot op het moment dat je gaat lenen, maar we houden nooit rekening... Dan kun je namelijk ook de inflatie meewegen en dan kun je heel veel dingen toevoegen waarop misschien bedrijfsinvesteringen zijn gerekend. Voor dit project hoeven we feitelijk niet te lenen en er zitten dus ook geen rentelasten op. Welke kosten je zou missen omdat je mogelijk anders kunt investeren? Daarbij kun je alle kanten op redeneren want zoals de heer Gankema zei, hebben we ook € 12 miljoen voor de binnenkant van De Paauw ter beschikking gesteld, even in het kader van orde van groottes en wat je belangrijk vindt voor de inwoners. Dan kun je dat bij alle projecten zo gaan bekijken, maar ik denk dat je dan hele moeilijke rekensommen krijgt die we nu bij geen enkel project hanteren.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter. Ik ga het weer even over mijn specialisme hebben, ik ben econoom. We hebben nu geld op de bank en dat geld brengt zelfs volgens uw eigen najaarsnota cash op, gewoon bam € 400.000,00. De rente is in 2023 opgelopen en we krijgen op dit moment € 400.000,00 op het geld dat we op de banken hebben en dat gaat over ongeveer € 18 miljoen.

Volgens de gegevens die er zijn, mag je er voor 2024 rekening mee houden dat je 4% vangt op cash. Op het moment dat u die cash in het Centrumplan stopt, staat die cash niet meer op de bank en krijgt u daar geen rente meer voor. Dat betekent een vermindering van de baten van de rekening van deze gemeente. Dus u moet wel degelijk met cash rekening houden want uw resultaat neemt in 2026 af, neemt u dat maar van een econoom aan.

De voorzitter: Goed, de wethouder misschien nog kort op dit punt, maar ik heb het gevoel dat deze discussie al eerder is gevoerd. U bent het niet met elkaar eens, dat gebeurt ook wel eens.

De heer Hendrickx: De laatste conclusie bestrijd ik niet.

De voorzitter: Oké, de wethouder.

Wethouder Van Doeveren: Misschien toch ook een paar woorden over de kosten. Om de reactie op de heer Hendrickx af te maken eerst het punt over de gemeentepanden, die vraag stelde de heer Gankema ook in de commissie. Dat is niet in het krediet verwerkt. Je kunt zien wat de gemeente zou moeten bijdragen, dat staat ook in de raadsinformatiebrief, maar we tellen dat bedrag natuurlijk niet dubbel. De bijdrage van de pandeigenaren is niet in het krediet meegenomen want dan zou de gemeentelijke bijdrage twee keer tellen. Dat is niet zo, dat hebben we ook in de commissie gewisseld.

De voorzitter: Er is nog een interruptie van mevrouw Ettema.

Mevrouw Ettema: Dank u wel voorzitter, heel kort hoor. Omdat ik de wethouder over kosten hoorde praten en ik toch ook een aantal zorgen van raadsleden over financiering heb gehoord, is het niet zo dat er op het moment dat je aan al die doelen en al die pilaren gaat werken ook gelden kunnen komen van provinciale geldpotten, geld van de MRDH en misschien wel rijks gelden die voor al deze doelen kunnen worden ingezet, zodat het niet alleen uit de Wassenaarse begroting komt, maar dat er veel meer mogelijkheden zijn om al die pilaren te financieren. Is dat niet zo?

De voorzitter: Dank u wel. De wethouder.

Wethouder Van Doeveren: Ik heb gezegd dat we voor de pilaar Recreatiedrukspreiding concreet expertise en geld bij de MRDH hopen te krijgen en als er zelf geld beschikbaar is, daar ben ik eerlijk over, zeker nu ik mevrouw Hibbert goed heb gehoord, dan zullen we daar in overleg met haar geld voor beschikbaar stellen. Daar ben ik gewoon eerlijk over, we maken kans op maximaal € 2 miljoen subsidie van de RVO, ik heb al vanaf het begin gezegd dat ik daaraan werk. Ik heb die bewust niet opgenomen, anders zou ik kunnen zeggen 'de plannen kosten nu € 3 miljoen en als u het plan laat schieten, missen we € 2 miljoen RVO-subsidie en € 500.000,00 van pandeigenaren en zitten we over twee jaar ongetwijfeld met een duurder bestek bij de aannemer want het leven wordt gewoon niet goedkoper, ook niet bij de aannemer. Dan gooien we nu zeker € 3 miljoen, de helft van de kosten van het plan, weg en we krijgen over drie jaar echt niet een plan voor € 3 miljoen, maar ik wil niet zover doorgaan op die argumenten want dan zet ik mevrouw Hibbert misschien verder onder druk. Daar ben ik gewoon eerlijk in, de alternatieve financiering komt van RVO en van de pandeigenaren, die betalen echt aan dit plan mee. Als we een nieuw plan maken, zijn we die bijdragen gewoon kwijt want in de juridische overeenkomst staat heel helder dat het echt om dit plan gaat. Daarop hebben ze ingetekend. Met een nieuw plan begin je helemaal opnieuw en daar is eigenlijk geen belangstelling voor want er zijn verwachtingen gewekt en mensen hebben na zo'n lange tijd ook zoiets van 'je moet nu doorpakken, we blijven niet participeren om het participeren' en waar komen we überhaupt uit als dit soort plannen steeds sneuvelt, opschuift of is aangenomen en vervolgens toch weer on hold wordt gezet als er meer geld nodig is.

De voorzitter: Oké, wilt u richting een afronding gaan.

Wethouder Van Doeveren: Ja. Dat wat betreft de kosten, maar ik schets wel helder dat we dan hoe dan ook de RVO-subsidie, de € 500.000,00 van pandeigenaren en alle kostenbesparende maatregelen die we hebben gehaald laten liggen, wat zeker € 1 miljoen tot € 3 miljoen kan scheelen. Er werd aan het CDA gevraagd wat je allemaal kunt doen met het bedrag en of ik de orde van grootte kan geven. Ja, wat heb je dan eigenlijk voor de € 5 miljoen uit het raadsvoorstel? Laten we daar maar even mee rekenen, het is het meest zuiver dat ik daar maar even bij blijf. Je kunt er twee plakken asfalt van kopen, je kunt er tweemaal de Wassenaarse Slag van betalen en je kunt er drie kamers van de binnenkant van De Paauw voor inrichten, daarvoor hebben we namelijk € 12 miljoen beschikbaar gesteld. Ik denk dat je met een paar miljoen misschien de helft of in ieder geval de raadzaal kunt aanpakken of je kunt het investeren om het hele centrum niet alleen

beter te onderhouden, maar het vooral te herontwikkelen, heel veel bomen toe te voegen, de waterafvoer te verbeteren, bankjes toe te voegen, nieuwe ledverlichting, nieuwe lantaarnpalen, herinrichting, betere terrassen, 180 fietsnietjes. Je kunt ook daar allemaal voor kiezen en het is verder aan u om te bepalen of u dat de moeite waard vindt, samen met alle pandeigenaren die daaraan willen meedoen.

De voorzitter: Er is nog een interruptie van de heer Hendrickx en dan zou ik daarna nog graag de appreciatie op de twee moties horen. De heer Hendrickx.

De heer Hendrickx: Dank u wel. Voorzitter, ik zou eigenlijk willen vragen of de wethouder met een plan komt waarbij we € 25 miljoen kunnen uitgeven als ik hem zo hoor, maar dat zal helaas niet gaan. Twee dingen nog. Ik heb op één punt... Nee, weet u het is mooi geweest.

De voorzitter: Ook dat is niet toegestaan. Wethouder, er liggen twee moties, wat is daarop uw advies?

Wethouder Van Doeveren: Ik heb nog een klein punt dat mevrouw Hibbert heeft genoemd en als er nog onduidelijkheden zijn of vragen niet zijn beantwoord hoor ik dat graag in de tweede termijn. Mijn oren staan open en dat geldt ook voor de heer Gankema. Filmhuis/Bibliotheek. Ja, dat zouden we nu natuurlijk ook gewoon kunnen uitvoeren. Als u het eerder had gezegd, had ik het er misschien bij geschreven, maar ik wil ook wel toezeggen, bij dezen mijn eerste toezegging, dat we gaan kijken of we daar ook in de avonduren meer tractie voor alle inwoners kunnen verzorgen want ik begrijp haar punt dat dit nu maar een erg beperkte opening heeft. In het Centrumplan zitten inderdaad meer activiteiten.

De voorzitter: Die toezegging wordt opgeschreven, dat er ergens anders iets leuks is te doen als dit theater gesloten is. Gaat u verder, er liggen nog twee moties voor.

Wethouder Van Doeveren: Ja, de motie van het CDA over het toevoegen van een bezoekerscentrum. Dat lijkt me een mooie suggestie. Nogmaals, het is jammer dat de directeur van het Nationaal Park Hollandse Duinen er niet meer bij is, maar het lijkt me een mooie suggestie om in de uitvoering mee te nemen. Ik zie het gewoon als een suggestie om in de uitvoering mee te nemen en ik proefde in de commissie bij meerdere collega's in ieder geval dat ze daar serieus werk van willen maken. Wat mij betreft kan dat ook op relatief korte termijn, dus die motie laat ik oordeel raad. De motie over de Langstraat is eigenlijk een beetje mosterd na de maaltijd. Het privaatrechtelijk gedeelte is sowieso een bevoegdheid van het college en zoals ik al heel helder heb gesteld, staat er geen enkele verplichting tegenover. Die juridische overeenkomsten zijn ter inzage, u hebt er al drie en die zijn allemaal met precies dezelfde rechten en plichten, dus we gaan geen enkele extra verplichting aan en dat zou ik oordeel raad kunnen laten, maar overall moet ik deze ontraden.

De voorzitter: Dat levert nog een vraag van de heer Gankema op. De heer Gankema.

De heer Gankema: Dank u voorzitter. Ik denk dat met het stellen van deze vraag wat mij betreft de tweede termijn niet hoeft. U hoeft er niet eens op te reageren, het is een principeel punt. In de overeenkomsten worden voorwaarden opgenomen waarin de publiekrechtelijke taken die de raad toekomen worden uitgeschakeld en ik vind het ten principale niet goed als in een privaatrechtelijke overeenkomst bevoegdheden van de raad worden uitgeschakeld, dat zou niet moeten kunnen. Dat wil ik hier adresseren. Het speelt verder niet mee in onze overweging, maar ik wil er wel even een punt van maken. Dank u.

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder Van Doeveren: In de overeenkomst staat heel helder dat de opschortende werking is dat de raad met de overeenkomsten moet instemmen, dus de raad heeft altijd het laatste woord wat betreft het wel of niet instemmen en het college is daar niet in uw bevoegdheden getreden. Ik kan het artikel van de Gemeentewet erbij pakken, maar dat is misschien niet wat u zoekt.

De voorzitter: De heer Gankema, tweede instantie.

De heer Gankema: Ik doelde op het instellen van een baatbelasting. Ik moest opzoeken wat het was en ik zit er niet gepassioneerd in, maar het is een principe dat je dit niet in een privaatrechtelijke overeenkomst aan de raad mag ontzeggen want dat is niet het mandaat van een college.

De voorzitter: De wethouder nog op dit punt.

Wethouder **Van Doeveren**: De enige reden dat het zo is geformuleerd, is omdat dit voor ons uiteindelijk de grond was om de vrijwillige bijdrages mogelijk te maken. Het is vooral om juridische redenen zo opgeschreven, het is in ieder geval geen beleidsmatige of politieke keuze om aan u voorbij te gaan.

De **voorzitter**: Dan zijn we aan het einde van de beantwoording in eerste termijn en ga ik inventariseren of u behoefte hebt aan een tweede termijn, een schorsing of dat we kunnen overgaan naar de stemming. Hebt u nog behoefte aan een schorsing of direct stemming? Schorsing. Ik ga even inventariseren. Ik zie hier dat er geen behoefte is aan een schorsing en ik hoor u roepen dat u wel behoefte aan een schorsing hebt. Dan is het handig om via de microfoon te spreken, dan moet u een ordevoorstel doen.

Mevrouw **Ettema**: Ik zou heel graag vijf minuten schorsen om heel even te kijken of er voldoende behoefte aan een tweede termijn is. Ik zou het fijn vinden om dat even te bespreken

De **voorzitter**: Er is net geconstateerd dat er volgens mij geen behoefte meer aan een tweede termijn is. De vraag is of er nog behoefte aan een schorsing voor de stemming is, dat was het punt en u geeft aan dat u toch even vijf minuten wilt schorsen om uw mind op te maken en dat kan, dat zullen we gewoon honoreren. Dan schorsen we voor vijf minuten

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, voordat we gaan schorsen...

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, mijn fractie hecht er waarde aan om namens de heer Pesman te melden dat hij geen opnames heeft gemaakt. Voor de duidelijkheid want het werkt hier zo dat als er een verdachtmaking is.... Niemand van mijn fractie heeft opnames gemaakt bij de betrokken bijeenkomst en zeker de heer Pesman niet. Dat wilde ik even duidelijk hebben.

De **voorzitter**: Dan is dat helder gesteld en bij dezen vastgesteld. Ik schors de vergadering voor vijf minuten.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, ik verzoek u te gaan zitten, ook op die publieke tribune, stilte graag. Hierbij heropen ik de vergadering. Ik heb begrepen dat er verder geen behoefte is aan een tweede termijn, klopt dat? Dan kunnen we overgaan naar de stemming. We hebben twee moties liggen, maar we beginnen met het besluit. Ik ga vragen of er behoefte is aan een stemverklaring over het voorliggende besluit, namelijk 1 tot en met 3, over de versterking van de dorpskern. Is er behoefte aan een stemverklaring? Die is er in ieder geval bij de heer Hendrickx. Ik inventariseer verder, is er bij anderen nog behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval, dan geef ik het woord... Nee er is bij de heer Hendrickx geen behoefte meer aan een stemverklaring, dat is niet het geval. Dan leg ik nu het besluit Versterking Dorpskern voor. Wie is daar voor? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, de VVD met 4 en D66. Wie is daar tegen? Dat zijn de fracties van GroenLinks, Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! Daarmee is de constatering dat het 10-10 is geworden en daarmee staken de stemmen. Dat betekent dat dit voorstel bij een volgende vergadering opnieuw in stemming moet worden gebracht. Ik zie mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Dank voorzitter. Dan heb ik een punt van orde. Het spijt me uiteraard dat de stemmen staken, ook vanwege de reden hierachter. Ik heb van de Agendacommissie vernomen dat de commissie Bestuur & Middelen op dinsdag 16 januari a.s. mogelijk niet doorgaat en ik wil vragen of we dan misschien een extra raadsvergadering kunnen uitschrijven om dit plan af te ronden, dat is mijn concrete voorstel.

De **voorzitter**: Een concreet voorstel, uw verzoek is helder. Het is overigens gebruik om een raadsvergadering uit te schrijven bij vijf leden, maar ik kijk u aan; of u zegt 'we willen vanavond al een ordevoorstel doen, zodat die helderheid direct wordt gecreëerd'. Dat is niet het geval of wilt u...

Mevrouw **Rogge**: Als dat een vraag is voorzitter. Ik wil dit ordevoorstel vandaag graag doen en anders doen we het verzoek met vijf raadsleden, maar eerst het ordevoorstel.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Waarom moeilijker maken dan het is. De fractie van de VVD met vijf zetels heeft het recht om op ieder moment vijf zetels van de fractie van... enzovoort. Als mevrouw Rogge vraagt of we 16 januari a.s. daarvoor kunnen gebruiken, dan heeft dat direct mijn instemming.

De **voorzitter**: Oké, als dat het algemene gevoel van de vergadering is dan gaan wij nu regelen dat er een nieuwe raadsvergadering wordt uitgeschreven op 16 januari a.s., op de dinsdag te beginnen om 19.30 uur waarbij dit als eerste punt op de agenda staat. Dan hebben we een hernieuwde stemming over de versterking van de dorpskern. Dan ga ik nu... ook op die avond behandelen. Dan gaat de beraadslaging dus naar 16 januari a.s.

16. Moties vreemd aan de orde van de dag

De **voorzitter**: We hebben wij nog drie moties vreemd aan de orde van de dag en drie actualiteitsvragen op de rol. De vraag is of u van plan bent om daarvoor op 20 december a.s. terug te komen of dat u zegt 'ik ga vandaag de drie moties vreemd aan de orde van de dag doen en ik vind het prima als het college ervoor zorgt dat er een schriftelijke reactie op de actualiteitsvragen komt'. Bent u ervoor dat het college de actualiteitsvragen schriftelijk beantwoordt? Ik kijk vooral naar de indieners, u kunt gemakkelijk 'ja' zeggen maar zij hebben de vragen gesteld. Dat krijg ik toch nog even graag bevestigd van de fractie van Hart voor Wassenaar.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, er zijn toch een paar dingen die in onze fractie heel lastig liggen en ik wil heel even kijken. Kunt u even opnoemen welke vragen er nog liggen?

De **voorzitter**: Dat zijn de vragen over de uitbreiding Maaldrift door Defensie, de jaarrekening en de bijeenkomst van de Vrienden van Wassenaar en het skatepark.

De heer **Hendrickx**: Ik wil de vraag over het skatepark vandaag behandelen en de vraag over Defensie kan schriftelijk gebeuren. De vraag over de jaarrekening kan ook schriftelijk. Er was nog een vraag. Ik wil de vraag over de jaarrekening mondeling doen tijdens de raadsvergadering op 16 januari a.s.

De **voorzitter**: Dat kan. Die rekening is toch van 2022, dus dat kan.

De heer **Hendrickx**: Dat bedoel ik. Dan zie ik de rekening van 2023 graag tegemoet, dan kunnen we die ook op 16 januari a.s. meenemen. De vraag over het skatepark graag nu.

De **voorzitter**: Dan kijk ik toch even de kring rond, kunt u dat accepteren? De vraag over het skatepark wordt vanavond nog gesteld. Dan beginnen we nu met het onderdeel Moties vreemd aan de orde van de dag. Nee, de heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Ja dank u voorzitter. Wat mij betreft zijn er met betrekking tot de moties twee wegen mogelijk, of we zetten die ook naar 16 januari a.s. of ik wil een schorsing om daarover te kunnen overleggen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Wat heeft uw voorkeur? Dan kan ik een ordevoorstel doen om de moties ook naar 16 januari a.s. te doen.

De heer **Van Smirren**: Mijn voorkeur gaat uit naar 16 januari a.s.

De **voorzitter**: Dan doe ik het ordevoorstel of u van mening bent dat de drie voorliggende moties vreemd aan de orde van de dag ook naar 16 januari a.s. worden verplaatst. Wie is daar voor? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, VVD en D66. Wie is daar tegen? (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Nee, ik zit in een stemming. De heer Van Smirren geeft aan dat hij vandaag eigenlijk niet meer over de moties vreemd aan de orde van de dag wil spreken. Daarover ligt een ordevoorstel voor en dat mag, er mag een ordevoorstel worden gedaan.

De heer **Hendrickx**: Vindt u het goed als ik daar toch heel even iets over zeg? Die twee moties zijn bijzonder actueel, ze gaan over het fietspad en ik vind niet dat we die moties naar 16 januari a.s. kunnen verschuiven. Dan roepen wij morgen, nee vandaag, in.

De **voorzitter**: Dan blijft over dat de heer Van Smirren dan graag een schorsing wil en dat voor tien minuten? Tien minuten, hierbij een schorsing van tien minuten.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, hierbij heropen ik de vergadering, of iedereen weer op zijn plek wil gaan zitten. We zijn nu bij de behandeling van de moties vreemd aan de orde van de dag. Er is inmiddels een nieuwe versie van de motie die als eerste is ingediend door mevrouw Hofman en dat is een motie over de vrijliggende fietspaden Schouwweg. Ik geef graag het woord aan mevrouw Hofman.

Mevrouw **Hofman**: Ja dank u wel voorzitter. Het is duidelijk dat de inrichting van met name de Schouwweg-Noord, wat met het vrijliggende fietspad moet worden gedaan, een belangrijk onderwerp is. Er is niet voor niets een petitie met meer dan 2000 handtekeningen aangeboden en wij vinden het noodzakelijk dat opnieuw naar die herinrichting wordt gekeken; of er mogelijkheden zijn om het vrijliggende fietspad bij de Schouwweg-Noord toch te behouden. Daarom hebben wij een motie opgesteld. Ik zal het 'overwegende' en 'constaterende' laten voor wat het is, dat hebt u ongetwijfeld al dan niet gelezen. Ik besluit met wat we het college graag willen opdragen: uitvoering van raadsbesluit d.d. 6 juni 2023 betreffende het inrichten van Schouwweg-Noord tijdelijk onhold te zetten, in ieder geval dat daar even niet aan wordt gewerkt wordt, in januari 2024 met bewoners van de Schouwweg maar ook andere belanghebbenden in gesprek te gaan, ondersteund met deskundigen op dit gebied, over de inrichting van deze weg met uitdrukkelijk ook de mogelijkheid tot behoud van het vrijliggende fietspad en voor uiterlijk 1 maart 2024 met een raadsinformatiebrief naar de raad te komen. Deze is ingediend door Lokaal Wassenaar! en DLW. Dank u wel.

De **voorzitter**: Nog even voor mijn beeld. Is wat u in het derde dictum stelt een aanpassing ten opzichte van wat nu is gepubliceerd?

Mevrouw **Hofman**: Ja, wat er nu staat kan worden doorgestreept en worden vervangen door 'voor uiterlijk 1 maart 2024 met een raadsinformatiebrief naar de raad te komen'.

De **voorzitter**: Dank u wel voor die verheldering, dan is hij ingediend en maakt hij onderdeel uit van de beraadslagingen. Dan weet de wethouder inmiddels ook waarop hij kan antwoorden. Het woord is aan de wethouder Verkeer.

Wethouder **Koetsier**: Dank u mijnheer de voorzitter, dank u wel mevrouw Hofman voor de motie. Ik wil eigenlijk vrij kort zijn. Nog even stressen, er is veel participatie met de omwonenden rond de wegen zelf geweest en nu loopt er een petitie met meer dan 2000 handtekeningen die ook net is ingeleverd. Er was inderdaad het aanbod om in januari a.s. met de omwonenden, inwoners en specialisten in gesprek te gaan om het ontwerp te bespreken. Er staat nu ook in de motie om dat te gaan doen. Vanuit dat oogpunt geeft het college oordeel raad.

De **voorzitter**: Dan heeft deze motie oordeel raad gekregen en wil ik graag over tot de stemming over deze motie, waarbij in de laatste overweging staat 'voor uiterlijk 1 maart 2024 met een raadsinformatiebrief naar de raad te komen'. Hebt u nog een vraag aan de wethouder of wilt u een stemverklaring geven?

Mevrouw **Rogge**: Nee excuus. Ik wil toch nog even met de fractie hierover overleggen, dus nog vijf minuten schorsing.

De **voorzitter**: Wij schorsen de vergadering.

Mevrouw **Rogge**: Kan de laatste versie van de motie misschien op iBabs komen?

De **voorzitter**: Dan heeft iedereen die ook direct. Ik ga nog een keer aangeven dat de laatste overweging is vervangen door 'voor uiterlijk 1 maart 2024 met een raadsinformatiebrief naar de raad te komen'. Hij wordt ook zo in iBabs gezet, maar dan weet u dat alvast voor de schorsing. Ik schors hierbij de vergadering.

Schorsing

**Motie vreemd aan de orde van de dag Vrijliggend fietspad Schouwweg
Ingediend door Lokaal Wassenaar! en DLW**

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 19 december 2023;
gehoord de beraadslagingen;

overwegende dat:

- fietsers een kwetsbare groep verkeersdeelnemers zijn;
- het op enigerlei wijze laten ontstaan van onveilige situaties voor fietsers dient te worden vermeden;
- grote onrust in Wassenaar is ontstaan na het door de coalitiepartijen genomen besluit om het vrijliggende fietspad langs de Schouwweg te verwijderen;

constaterende dat:

- in het door coalitiepartijen gesloten coalitieakkoord staat dat vrijliggende fietspaden worden behouden;
- het college in de adviesnota aan de raad, nr. Z/22/072144/338300 aangeeft dat omwonenden positief tegenover deze wegaanpassingen staan. In het participatietraject heeft het grootste deel van de omwonenden aangegeven deze wegen graag als 30km-wegen ingericht zien;
- het college niet heeft aangegeven dat vele omwonenden niet instemden met het verwijderen van het vrijliggende fietspad, waardoor deze informatie niet als volledig kan worden beschouwd;
- het college in bovengenoemde adviesnota schrijft: 'Volgens de principes van Duurzaam Veilig zijn in een 30km-zone geen vrijliggende fietspaden aanwezig. Hier kan een uitzondering op worden gemaakt als een weg onderdeel uitmaakt van een hoofdfietsroute of als sprake is van hoge verkeersintensiteiten';
- Duurzaam Veilig slechts aanbevelingen betreft. In het CROW-afwegingskader 30 km per uur onder 'Status van het afwegingskader' staat: "Het is dus geen ontwerpprincipe of richtlijn voor hoe een 30km-weg zou moeten worden ingericht";
- gezien het niet-verplichtende karakter lokaal maatwerk, en dus uitzonderingen altijd mogelijk zijn;
- het fietspad dus behouden had kunnen blijven;
- door bovengenoemde passages met foutieve informatie diverse raadsleden door de adviesnota op het verkeerde been zijn gezet;
- door verontruste Wassenaaarders een petitie is gestart om het vrijliggende fietspad langs de Schouwweg te behouden;
- deze petitie binnen vier dagen reeds 1350 maal is ondertekend en vandaag met 2060 handtekeningen aan de gemeenteraad is overhandigd;
- de hoge tussenstand van de petitie al een duidelijk signaal is dat vele betrokken Wassenaaarders het vrijliggende fietspad willen behouden;
- een vrijliggend fietspad de meest veilige omgeving biedt aan fietsers om zich te verplaatsen;

draagt het college op:

- uitvoering van raadsbesluit d.d. 6 juni 2023 betreffende het inrichten van de Schouwweg-Noord tijdelijk on hold te zetten;
- in januari 2024 met bewoners van de Schouwweg en andere belanghebbenden in gesprek te gaan, ondersteund met deskundigen op dit gebied, over de inrichting van deze weg mét uitdrukkelijk ook de mogelijkheid van het behoud van het vrijliggende fietspad;
- vooruit uiterlijk 1 maart 2024 met een raadsinformatiebrief naar de raad te komen;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dames en heren, of iedereen weer de plek zou willen innemen, dan gaan we over naar de stemming over de motie vreemd aan de orde van de dag 'Vrijliggend fietspad Schouwweg' die inmiddels is gepubliceerd. Ik ga natuurlijk vragen of er stemverklaringen zijn en dat is het geval, de heer Krabbendam en mevrouw Everard. Mevrouw Everard. Ook nog de heer Stekelenburg, dank u wel.

Mevrouw **Everard**: Ja voorzitter dank, ik wil graag namens onze fractie een stemverklaring geven. Wij kunnen er in principe mee leven dat de wethouder met alle opties op tafel in gesprek gaat en daarover in een raadsinformatiebrief een terugkoppeling geeft, maar er staan in deze motie ook constateringingen waarin wij ons gewoon echt niet kunnen vinden en daarom gaan wij tegen deze motie stemmen.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Dank u wel voorzitter. Voor mijn fractie geldt feitelijk hetzelfde, wij kunnen ons ook niet vinden in de overwegingen in de motie. Er zitten aannames in die wat ons betreft niet juist zijn en dat laat ons geen andere optie dan tegen deze motie te stemmen. We maken ons ook erge zorgen over de juridische en financiële consequenties van deze motie.

De **voorzitter**: De heer Stekelenburg.

De heer **Stekelenburg**: Ja voorzitter, wij zouden graag voor de motie willen stemmen, maar kunnen dat ook niet doen, eigenlijk vanwege de eerste bullet bij de opdracht aan het college die zegt het besluit on hold te zetten. Dat vinden we erg lastig omdat er al een besluit ligt dat al in uitvoering is. Daarnaast herkennen we ons niet in de constatering en overwegingen, maar de andere twee bullets, waarin voor 1 maart 2024 een raadsinformatiebrief wordt aangekondigd en waarin staat dat met de inwoners wordt gesproken, willen we heel graag om te kijken wat er binnen Duurzaam Veilig mogelijk is en het gesprek aan te gaan. Dat steunen we van harte, maar we zijn tegen de motie.

De **voorzitter**: Dat waren de stemverklaringen. Hier is inmiddels een klein waterongeluk, maar dat wordt opgelost. Dan ga ik over naar de stemming over de motie over het vrijliggende fietspad bij de Schouwweg ingediend door Lokaal Wassenaar! en DLW. Wie is voor de motie? Dat zijn de fracties van DLW, GroenLinks, Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! Wie is tegen de motie? Dat zijn de fracties van het CDA, PvdA, VVD met 4, en D66. Dat betekent dat de motie met 11 stemmen voor en 9 stemmen tegen is aangenomen. Dan de motie vreemd aan de orde van de dag ook over het behoud van het fietspad Schouwweg-Noord en ik ben benieuwd of het aannemen van de vorige motie iets met deze motie doet. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. U hebt gezien wat wij voor de vorige motie hebben gestemd en die is aangenomen. De motie die wij indienen en die wij ook in stemming willen brengen, gaat verder dan de vorige motie. De reden dat wij deze in stemming brengen is in de eerste plaats dat wij denken dat het een sterkere motie is in de dingen die moeten gebeuren en in de tweede plaats omdat wij met deze motie nadrukkelijk ook de mensen die bijna 2100 stemmen voor hun petitie hebben gekregen en daarmee duidelijk aan participatie hebben gedaan willen eren. Het verschil bij ons is dat wij, en dan ga ik net als zojuist direct naar het verzoek c.q. de opdracht aan het college, een hardere uitspraak over het behoud van het fietspad aan de Schouwweg-Noord willen en we op dit vlak geen uitvoering willen geven aan het raadsbesluit Krediet voor een duurzaam en veilig ingerichte Storm-Zuid en Schouwweg-Noord. Het tweede is om in lijn hiermee het verstrekte krediet van € 200.000,00 als niet verstrekt te beschouwen en de raad binnen drie maanden een nieuw voorstel toe te kennen waarin het fietspad aan de Schouwweg-Noord blijft behouden. Daarbij is bij ons een overweging dat er nogal wat ETW30-wegen zijn genoemd, ik heb ze niet in mijn hoofd, met een losliggend fietspad en een van de mensen die bij de organisatie betrokken was, zei 'dan moet je eigenlijk ook moties indienen om het fietspad daar op te heffen'. Zover willen wij uiteraard niet gaan want onze basisgedachte is dat een vrijliggend fietspad veiliger is en dat fietsers niet mogen worden gebruikt om verkeer te remmen. Dank u wel. Ik hoop uiteraard dat iedereen voor stemt.

De **voorzitter**: Eerst nog een oordeel van de wethouder. De wethouder van Verkeer.

Wethouder **Koetsier**: Dank u mijnheer de voorzitter. We ontraden deze motie ten stelligste. We hebben toegezegd dat we in januari a.s. in gesprek gaan met omwonenden, bewoners en andere belanghebbenden. Deze motie gaan we niet doen.

**Motie vreemd aan de orde van de dag Fietspad Schouwweg
Ingediend door Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar!**

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 19 december 2023;

constaterende dat:

- de gemeenteraad op 6 juni 2023 het raadsbesluit Krediet voor duurzaam veilig inrichten Storm (zuid) en Schouwweg (noord) met de krapst mogelijke meerderheid heeft aangenomen;
- in het coalitieakkoord 'Samen voor Wassenaar' staat dat vrijliggende fietspaden in Wassenaar worden behouden;

overwegende dat:

- een petitie is gestart die meer dan 2000 keer is ondertekend;

draagt het college op:

- het fietspad aan de Schouwweg-Noord te behouden en op dit vlak geen uitvoering te geven aan het raadsbesluit Krediet voor duurzaam veilig inrichten Storm (zuid) en Schouwweg (noord);
- in lijn hiermee het verstrekte krediet van € 200.000,00 als niet verstrekt te beschouwen;

- de raad binnen drie maanden een nieuw voorstel toe te kennen waarin het fietspad aan de Schouwweg-Noord behouden blijft;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: De motie is ontraden. Kunnen we overgaan naar de stemming? Dat is het geval. Is er behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval. Dan breng ik de motie vreemd aan de orde van de dag ingediend door Hart voor Wassenaar over het behoud van het fietspad Schouwweg-Noord in stemming. Wie is voor de motie? Dat zijn de fracties van Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! Wie is tegen de motie? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, GroenLinks, VVD en D66. Daarmee is de motie verworpen. Dan gaan we naar de laatste motie vreemd aan de orde van de dag, de motie Prullenbakken ingediend door de heer Pesman en mevrouw Bellekom. De heer Pesman.

De heer **Pesman**: Dank u wel voorzitter, ik hou het kort. Een motie om Wassenaar op korte termijn beter te maken: draagt het college op om ieder openbaar bankje in Wassenaar te voorzien van een prullenbak en de raad binnen drie maanden te informeren over de stand van zaken met betrekking tot deze motie. Ingediend door mijn eigen fractie en de fractie van Lokaal Wassenaar! Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Ik geef de wethouder Prullenbakken graag het woord voor een reactie.

Wethouder **Koetsier**: Ja dank u wel mijnheer de voorzitter en dank u wel mijnheer Pesman voor de sympathieke motie. We hebben even gekeken wat wij op dit moment in de openbare ruimte aan faciliteiten wat betreft bankjes hebben. Dat zijn er 275, 24 picknicktafels, we hebben 404 afvalbakken en ook nog eens 85 hondenafvalbakken. Wat betreft afval hebben we meer dan genoeg aanbod en extra vuilnisbakken zijn niet echt nodig. Wij ontraden de motie.

Motie vreemd aan de orde van de dag Prullenbakken Ingediend door Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar!

De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 19 december 2023;

constaterende dat:

- openbare bankjes in Wassenaar mede worden gebruikt door de Wassenaarse jeugd om te chillen;
- zwerfafval rondom openbare bankjes nog steeds een probleem is;
- niet alle openbare bankjes in Wassenaar zijn voorzien van een prullenbak;

in aanmerking nemende dat:

- gedragsverandering kan worden gestimuleerd wanneer een prullenbak zich in de nabijheid van de bank bevindt;

draagt het college op:

- ieder openbaar bankje in Wassenaar te voorzien van een prullenbak;
- de raad binnen drie maanden te informeren over de stand van zaken met betrekking tot deze motie;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Levert dat verder geen nadere vragen op? Dat is niet het geval. Is er nog behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval, dan gaan we deze in stemming brengen. Wie is voor de motie Prullenbakken? Dat zijn de fracties van GroenLinks, Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! Wie is tegen? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, VVD en D66. Dat is 10-10 en dat betekent dat de motie op 16 januari a.s. weer in stemming wordt gebracht want er was een staking der stemmen. Dan hebben we hiermee de moties vreemd aan de orde van de dag afgehandeld.

17. Vragenronde

De **voorzitter**: We hebben afgesproken dat we nog één set actualiteitsvragen doen, namelijk die over het skatepark. Het woord is aan de heer Pesman.

De heer **Pesman**: Dank voorzitter. Ik begrijp dat het laat is, maar ik wil toch even kort toelichten waarom ik dit toch vanavond wil vragen. Ik ben vanaf september jl. achter de schermen bezig, dus niet om u lastig te vallen, om informatie over dit onderwerp te krijgen. Ik doe mijn best om dat via de langetermijnagenda in de Agendacommissie te doen, ik krijg je geen antwoord en via de lijst ingekomen stukken in de commissie, ik krijg geen antwoord. Ik heb nu achter de schermen iets vernomen en ik wil graag dat het college daar in het openbaar duidelijkheid over geeft. Er is ons ter ore gekomen dat het bureau Carve zijn opdracht voor de gemeente al heeft afgerond.

1. Klopt het dat bureau Carve het project heeft afgerond?
2. Wanneer is de opdracht van bureau Carve afgerond?
3. Wanneer heeft de gemeente het eindproduct van bureau Carve ontvangen?
4. Heeft bureau Carve voldaan aan de verwachte einddatum van de gemeente voor het traject?
5. Welke rol heeft bureau Carve al dan niet sinds die het project heeft afgerond?
6. Wordt bureau Carve ook de aannemer, zo ja weet bureau Carve dit, zo ja wanneer wil bureau Carve de goedkeuring? Zo nee, wie wordt de aannemer?
7. Wat zijn de redenen voor het lange uitblijven van een raadsvoorstel?
8. Deelt het college de opvatting van Hart voor Wassenaar dat het voor een gemeente als Wassenaar onacceptabel is dat de voorbereiding van zo'n project langer dan een jaar moet duren?
9. Is het college bereid dit project te evalueren om te voorkomen dat het in de toekomst weer zo gaat?

Dank u wel.

De **voorzitter**: Het woord is aan de wethouder Openbare ruimte.

Wethouder **Koetsier**: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Een lange avond inderdaad met het skatepark als afronding. Heeft het bureau Carve het project afgerond? Het antwoord is: ja. Wanneer is het project afgerond? Dat was midden september, 15 september 2023. Wanneer is de opdracht van het bureau afgerond? Dat was op 1 december 2023. Wanneer hebben ze de spullen opgeleverd? Dat was 15 september 2023. Heeft het bureau voldaan aan de verwachte einddatum? Het antwoord daarop is: ja, dat heeft het. Zijn ze nu nog betrokken bij het project? Contractueel niet, maar wel in een adviserende rol. Wordt het bedrijf Carve ook aannemer? Het antwoord is: nee, het is een adviesbureau, dus ze zijn geen aannemer. Wat is de reden voor het lange uitblijven van het raadsvoorstel? Het raadsvoorstel heeft ambtelijk een paar keer naar de wethouder en terug gecirculeerd. Oorspronkelijk zat er maar één optie in, er is nu een tweede optie in verwerkt en het komt heel spoedig naar de raad. Heeft het allemaal iets te lang geduurd? Het antwoord is: ja, maar het ging over veel schijven, het is ook wel vrij nieuw en er is best breed geparticipeerd. Het had absoluut sneller gekund. Is het college bereid om te evalueren? Het antwoord is: ja, we evalueren het en we nemen de leerpunten mee. Bij dezen. Dank u wel mijnheer de voorzitter.

De **voorzitter**: De heer Pesman.

De heer **Pesman**: Dank u wel en dank voor het antwoord van de wethouder. Het is wel even goed dat we allemaal beseffen dat de opdracht in september jl. is afgerond, september, oktober, november, december, januari, februari, er waren vijf maanden nodig om een raadsvoorstel te maken. Ik vind dat gewoon heel erg onbegrijpelijk. De wethouder zei dat hij bereid is om dit project te evalueren en ik zou graag willen weten of die evaluatie ook naar de raad komt. Dat doe ik niet om wie dan ook de maat te nemen, maar het is gewoon echt niet te begrijpen dat het maken van een raadsvoorstel vijf maanden duurt. Dus kan de wethouder toezeggen dat die evaluatie in het nieuwe jaar ook naar de raad komt? Dank u wel.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Koetsier**: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Ik wil het graag intern evalueren en dat niet naar de raad brengen. Dank u.

De **voorzitter**: Volgens mij wordt het stuk in februari 2024 behandeld en ik denk dat er dan nog volop gelegenheid is om daar verder over van gedachten te wisselen. Dan sluit ik hierbij de vragenronde onder de toezegging dat de vragen over de uitbreiding Maaldrift door Defensie schriftelijk worden beantwoord en dat de actualiteitsvragen over de jaarrekening 2022 in de bijeenkomst Vrienden van Wassenaar overgaan naar de vergadering van 16 januari a.s., dan zijn die allemaal netjes afgewikkeld, (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Nee, nee mijnheer Hendrickx, ik zal hier tot het einde voorzitten en we gaan eerst nog iets anders doen. U staat te popelen, maar het klopt, we gaan elkaar nu cadeaus overhandigen en zeer terecht. U vroeg ook even belet en laten we dan met uw belet beginnen. Mijnheer Hendrickx, u hebt het woord anders knisperen die bloemen zo door mijn verhaal. Gaat uw gang.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, soms is het moeilijk om je te realiseren dat deze raad drie werknemers heeft. Het is altijd mooi om aan het eind van het jaar heel even... en zeker op een moment als dit waarop de oogjes van de griffier zelfs door zijn bril heen heel klein worden en Nina daar ook..., Martijn is er niet bij. Wij willen toch heel even een heel kleine blijk van waardering geven voor jullie tomeloze inzet, de wijze waarop jullie mediëren tussen college en raad, de wijze waarop jullie vertrouwd zijn naar de raad toe, daar willen we heel even aandacht aan geven. We willen jullie, Nina en Martijn ook, even melden dat we het heel fijn vinden dat we dit jaar met jullie hebben mogen doorbrengen en dat kun je natuurlijk niet doen met alleen woorden.

18. Sluiting vergadering

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Hendrickx. Voordat ik deze vergadering afsluit, wil ik ook de bodes heel hartelijk bedanken voor, en ik zei het al aan het begin van de avond, hoe De Paauw eruit ziet, zelfs met lampjes die ook gewoon op een rustige stand kunnen. U hebt natuurlijk uiteindelijk fantastisch..., maar ook hoe u vandaag weer hebt gezorgd... want het is leuk, de raad en de voorzitter roepen 'dan gaan we toch om 15.00 uur beginnen', dan doen we even eten' en dan wordt het allemaal gewoon weer geregeld en gaat het door. Wat dat betreft echt grote complimenten aan de hele bodedienst, die heeft zich zelfs zo ingespannen dat een deel op dit moment ziek is met alles wat er nu rondwaart, maar Patrick ik wil jou en daarmee het gehele team ontzettend danken voor al het werk dat je hebt gedaan. Daarbij hoort dit cadeau en dat zal ik je zo geven. Dit is voor iedereen, ook voor de bodes en onze Astrid die herstellende is, maar dat komt ook allemaal goed. Datzelfde cadeau staat ook voor u als raad in de Tuinzaal klaar, dat geldt trouwens ook voor de commissieleden want we zijn hier één politieke familie, om u te danken voor uw inzet voor de gemeente Wassenaar in de afgelopen periode. U hebt inmiddels alweer het goede voornemen voor het nieuwe jaar genomen om een extra raadsvergadering te willen beleggen. Ik zal gezien het tijdstip geen hele lange beschouwing geven. Ik wens u hele prettige kerstdagen en geniet vooral ook van degenen thuis, de familie en anderen die u in deze tijd graag wilt bezoeken, maar ook zeker van het prachtige dorp en misschien gaat u ook nog even buiten kijken. Geniet van de vrije tijd. Een kerstboom is toch altijd weer een mooi moment voor reflectie want ik moet u wel eerlijk zeggen dat het mij wel een beetje pijn doet dat ik vanavond één raadslid een tijdje niet hebt gezien. Dat is de reden dat ik het kerstcadeau morgen persoonlijk aan haar ga overhandigen en ja, ik zeg het gewoon maar even zoals ik het voel. Dan geef ik haar ook gewoon een dikke knuffel want dit voelt toch echt wel een beetje pijnlijk en als voorzitter voel ik dat ook. Daarmee hoop ik dat we ook in het nieuwe jaar toch echt stellig met elkaar blijven werken aan hoe, ondanks dat je verschillende standpunten kunt hebben, we uiteindelijk altijd op zoek gaan naar de goede oplossingen waarvan Wassenaar beter wordt. Ik zie u ook heel graag terug op 9 januari 2024 want dan zijn we allemaal gastheer/gastdame van onze nieuwjaarsbijeenkomst. Dat gaan we eens even anders doen, heel Wassenaar is welkom, moderner met een ander tintje. Ik nodig u vlak voor de bijeenkomst uit om het verder te bespreken. Hoort, zegt het voort, want heel Wassenaar is welkom in deze mooie Paauw. Ik sluit deze raadsvergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad d.d. 16 januari 2024

De griffier,

dhf. J. Kleinhesselink

De voorzitter,

dhf. L.A. de Lange